

Indholdsfortegnelse

Den 103. Internationale Arbejdskonference i Genève 2014

Indhold

1. Indledning	2
Konferencens dagsorden	3
Konferencens sammensætning	3
Regeringens mandatnotits for den 103. Internationale Arbejdskonference	3
Den danske delegation.....	3
Konferencens åbning og valg af ledelse	4
Nedsættelse af komitéer	4
Konferencens hovedtalere	5
World of Work Summit.....	6
2. Komitéen til prøvelse af fuldmagter	7
3. Komitéen for finansielle og administrative spørgsmål	7
4. Applikationskomitéen	8
5. Komité om beskæftigelse.....	22
Komitéen	22
Drøftelserne	22
Konklusioner	23
ILO's rolle.....	23
6. Komité om nyt ILO-instrument om styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde	25
Komiteens arbejde.....	25
Konklusioner	26
7. Komité om overgangen fra uformel til formel økonomi.....	27
Komiteens arbejde.....	27
Konklusioner	28
8. Ændring af ILO's konvention nr. 186 om søfarendes forhold.....	29
Baggrund	29
Vedtagelsen af ændringerne	29
9. Udvælgelseskomitéen	30
Bilag 1: Den Internationale Arbejderorganisations formål og struktur.....	31
Bilag 2: Fortegnelse over medlemmerne af Den Internationale Arbejdsorganisation	34
Bilag 3: Oversigt over vedtagne konventioner, der er ratificeret af Danmark	35
Bilag 4: Beskæftigelsesminister Mette Frederiksens tale	40
Bilag 5: Marie Louise Knupperts (LO) tale ved konferencen.....	42
Bilag 6: Protokoltekst og henstilling vedrørende afskaffelse af tvangsarbejde	44
Bilag 7: Ændringer til konventionen om Søfarendes Arbejdsforhold.....	55
Bilag 8: Mandatnotits	62

1. Indledning

Den 103. Internationale Arbejdskonference blev afholdt i Genève fra den 28. maj til den 12. juni 2014. Fra dansk side deltog beskæftigelsesminister Mette Frederiksen samt øvrige repræsentanter for den danske regering, de danske arbejdsgivere og de danske arbejdstagere.

ILO's årlige Arbejdskonference fandt sted i lyset af en stadig meget alvorlig global beskæftigelses-situation. ILO anslår, at der er 200 millioner arbejdsløse i verden, svarende til 6 % af den globale arbejdsstyrke, og tallet forventes at ville stige svagt de kommende år. Denne globale udfordring blev diskuteret i komitéen om beskæftigelse og på konferencens topmøde den 9. juni om "Udvikling med jobs".

Udgangspunktet er fortsat ILO's koncept om "anstændigt arbejde" (decent work) og fra konferencen kom der en opfordring til, at medlemslandene skaber "proaktive, beskæftigelsescentrerede og inkluderende vækststrategier" både nationalt og globalt.

Herudover var Arbejdskonferencens drøftelser denne gang fokuseret om tre emner:

- **Tvangsarbejde:** Der blev vedtaget en styrket indsats i form af en ny protokol og supplerende henstilling til ILO-konvention nr. 29 om tvangsarbejde fra 1930.
- **Overgang fra uformel til formel økonomi:** Dette var første drøftelse om vedtagelse af en henstilling, der på sigt kan bidrage til, at den uformelle økonomi formaliseres. Der er tale om en to-årig drøftelse, som vil fortsætte i 2015.
- **Søfarendes arbejdsforhold:** Konventionen om Søfarendes Arbejdsforhold (Maritime Labour Convention) trådte i kraft i 2013 og er foreløbigt ratificeret af 57 lande. Arbejdskonferencen vedtog to ændringer til konventionen, som vil forbedre forholdene for de mange søfarende. Ændringerne blev vedtaget.

Også i år opstod der spændinger omkring ILO's overvågningssystem. De seneste år har organisationen været præget af uenighed mellem arbejdsmarkedets parter om, hvorledes ILO's konventioner skal fortolkes, og hvem der har retten til at fortolke konventionerne. Denne konflikt førte i år til et regulært sammenbrud i Applikationskomitéens arbejde, således at det helt måtte opgives at få konklusioner på de behandlede sager om konventionsbrud. Der pågår nu en proces i ILO's styrelsesråd om at få løst uoverensstemmelsen.

Der blev under konferencen afholdt valg til styrelsesrådet, hvor den danske regerings sæde i Styrelsesrådet udløb. Danmark er dog fortsat repræsenteret, idet de danske arbejdsgivere fortsat er repræsenteret, ligesom de danske arbejdstagere i år blev valgt ind i Styrelsesrådet.

Generaldirektør Guy Ryder fremlagde sin særlige rapport til Arbejdskonferencen, hvor temaet var migration. Dette var dermed også temaet for beskæftigelsesminister Mette Frederiksens tale, da hun besøgte konferencen den 9. juni.

Denne beretning gengiver de væsentligste oplysninger og diskussioner fra konferencens plenum og fra komitéerne. Oplysninger m.v. fra konferencens komitéer er baseret på rapporter fra de deltagende regeringsdeltagere. Det understreges, at beretningen udgør et resumé og ikke en udtømmende beskrivelse af konferencens forløb. Mere detaljerede oplysninger (referater m.v.) kan hentes på ILO's hjemmeside: www.ilo.org.

Konferencens dagsorden

Der var følgende dagsorden for konferencen:

- Rapporter fra Styrelsesrådets formand og generaldirektøren
- Fuldmagtskomitéen
- Komité for finansielle og administrative spørgsmål
- Komité for gennemførelse af konventioner og henstillinger (Applikationskomitéen)
- Komité om beskæftigelse
- Komité om nyt ILO-instrument om en styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde
- Komité om nyt ILO-instrument om overgangen fra uformel til formel økonomi
- Vedtagelse af ændringer i konvention nr. 186 om søfarendes forhold
- Udvælgelseskomitéen

Konferencens sammensætning

Ved konferencen deltog 4.457¹ repræsentanter fra regeringer, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer samt internationale organisationer og NGO'er.

I alt var 165 lande, ud af ILO's medlemskreds på 185 lande, repræsenteret samt en række observatører fra bl.a. Vatikanstaten, de palæstinensiske selvstyreområder og ikke-statslige organisationer. Derudover var 155 ministre og viceministre akkrediteret til konferencen.

Regeringens mandatnotits for den 103. Internationale Arbejdskonference

For tiende år i træk havde regeringen udarbejdet en mandatnotits som instruktion til de danske regeringsrepræsentanter på konferencen. Notitsen beskriver kort konferencens dagsordensemner og baggrundsinformation om ILO. Notitsen indeholder endvidere danske holdninger til dagsordensemnerne (holdninger fra såvel danske parter som den danske regering).

Mandatnotitsen blev forud for konferencen godkendt af beskæftigelsesministeren og herefter sendt til orientering hos Beskæftigelsesudvalget og til arbejdsmarkedets parter i Det faste ILO-Udvalg (LO, DA, KL, FTF og AC).

Mandatnotitsen (uden bilag) er vedlagt som bilag 7 til denne beretning.

Den danske delegation

a. Regeringsdelegation

Regeringsrepræsentanter og -rådgivere:

- Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen
- Ambassadør Carsten Staur fra FN-Missionen i Genève, delegationsleder
- Specialkonsulent Torben Lorentzen, Beskæftigelsesministeriet, regeringsrepræsentant (Komitéen om tvangsarbejde)
- Fuldmægtig Martin Engmann Jensen, Beskæftigelsesministeriet, regeringsrepræsentant (Komitéen om overgang fra uformel til formel økonomi)
- Vicedirektør Birgit Sølling Olsen, Søfartsstyrelsen

¹ Der var 5.254 tilmeldte og forud akkrediterede repræsentanter til konferencen, men kun 4.457 blev registreret på konferencen.

- Fuldmægtig Lis Witsø-Lund, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver (Komitéen om beskæftigelse)
- Fuldmægtig Carina Christiansen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (27.-30. maj)
- Fuldmægtig Karen Thormann, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver (Applikationskomitéen)
- Kontorchef Lone Henriksen, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver
- Chefkonsulent Henrik Vistisen, Udenrigsministeriet, rådgiver (2.-6. juni)
- Attaché Christian Bundegaard, FN-Missionen, Genève, rådgiver (Applikationskomitéen)
- Kontorchef Vibe Westh, Beskæftigelsesministeriet
- Praktikant Malene Linnebjerg, FN-Missionen, Genève.

Grønlands Selvstyre deltog i konferencen ved fuldmægtig Camilla Bruun Djarnis.

b. Arbejdsgiverdelegation

- Ansættelsesretschef Flemming Dreesen, DA, arbejdsgiverrepræsentant
- Director for International Affairs Jørgen Rønnest, DA, arbejdsgiverrepræsentant (valgt leder af arbejdsgivergruppen i ILO's styrelsesråd)
- Chefkonsulent Henning Gade, DA, rådgiver
- Konsulent Jesper Lykke Christensen, KL, rådgiver

c. Arbejdstagerdelegation

- International konsulent Jens Erik Ohrt, LO, arbejdstagerrepræsentant
- LO-sekretær Marie-Louise Knuppert, LO, stedfortrædende arbejdstagerrepræsentant
- Konsulent Lise Johansen, LO, rådgiver
- Konsulent Mikkel Dalsgaard, FTF, rådgiver
- Næstformand Mads Samsing, HK Kommunal, rådgiver
- Afdelingsleder Stephen Agger, LO, aflagde konferencen et besøg.
- Sekretariatsleder Mads Bugge, Ulandssekretariatet, aflagde konferencen et besøg.
- Konsulent Jørgen Assens, Ulandssekretariatet, aflagde konferencen et besøg.
- Konsulent Eva Tabor, Ulandssekretariatet, aflagde konferencen et besøg.
- Tidl. konsulent John Svenningsen, LO, aflagde konferencen et besøg.

Konferencens åbning og valg af ledelse

I overensstemmelse med ILO's forretningsorden for den Internationale Arbejdskonference blev konferencen åbnet af den valgte formand for ILO's Styrelsesråd Victoria Marina Velásquez de Avilés. Konferencens første opgave var at vælge en formand og tre næstformænd for årets konference.

Konferencen valgte arbejdsgiverrepræsentant for Argentina og mangeårig viceformand i Styrelsesrådet Daniel Funes til at besætte formandsposten, som næstformænd blev henholdsvis Jacqueline Mugo (arbejdsgiverrepræsentant, Kenya), Takaaki Sakurada (arbejdstagerrepræsentant, Japan) og Alexandros Alexandris (regeringsrepræsentant, Grækenland) valgt.

Nedsættelse af komitéer

Efter proceduren i konferencens forretningsorden blev det vedtaget at nedsætte følgende komitéer:

Fuldmagtskomitéen

Denne komité udarbejder under konferencen en rapport angående medlemsstaternes nomineringer af delegerede til konferencen og klager herom.

Finanskomitéen

Finanskomitéen behandler spørgsmål i forhold til ILO's finanser og budget, herunder fastsættelse af medlemsstaternes bidrag.

Komitéen for gennemførelse af konventioner og henstillinger (Applikationskomitéen)

I Applikationskomitéen gennemgås rapporter fra medlemslandene om deres gennemførelse af ILO's konventioner, herunder manglende gennemførelse eller manglende afrapporteringer. I denne komité deltog Karen Thormann og Christian Bundegaard som regeringsrepræsentanter, Flemming Dreesen og Jesper Lykke Christensen som arbejdsgiverrepræsentanter og Jens Erik Ohrt som arbejdsrepræsentant.

Komitéen om beskæftigelse

I denne komité deltog Lis Witsø-Lund og Carina Christiansen som regeringsrepræsentanter, Flemming Dreesen som arbejdsgiverrepræsentant samt Mads Samsing og Mikkel Dalsgaard som arbejdstagerrepræsentanter.

Komitéen om tvangsarbejde

I denne komité deltog Torben Lorentzen som regeringsrepræsentant samt Lise Johansen og Mads Samsing som arbejdstagerrepræsentanter.

Komitéen om overgang fra uformel til formel økonomi

I komitéen deltog Martin Engmann Jensen og Henrik Vistisen som regeringsrepræsentanter, Henning Gade som arbejdsgiverrepræsentant og Marie-Louise Knuppert som arbejdstagerrepræsentant.

Udvælgelseskomitéen

Den såkaldte udvælgelseskomité beskæftiger sig med afviklingen af Arbejdskonferencen, særligt i relation til tidsplaner, organisering mv.

Konferencens hovedtalere

ILO indbyder hvert år en række prominente gæstetalere, ligesom alle akkrediterede konferencedeltagere har mulighed for at tage ordet og tale til konferencen. Her er et kort uddrag af dette års hovedtalere:

Mongoliets premierminister Noroviin Altankhuyag takkede ILO for organisationens hjælp og støtte i løbet af de sidste 20 år. ILO har spillet en enorm rolle i forhold til at udvikle social dialog og

samarbejde. Regeringens dagsorden vil fremover fokusere på anstændigt arbejde, grøn udviklingspolitik og samarbejde med andre udviklingslande. Konkret nævntes en række nye initiativer for at skabe et virksomhedsvenligt investeringsmiljø med respekt for arbejdstageres rettigheder.

Jordans premierminister Abdullah Ensour talte om landets lange og stærke partnerskab med ILO, der blandt andet førte til, at Jordan i 2006, som det første land i den arabiske region, indledte et programsamarbejde med ILO om anstændigt arbejde.

Ensour berørte også krisen i Syrien. Krigshandlingerne i nabolandet har ført til store flygtningestrømme til Jordan med et stort pres på landets i forvejen trængte økonomi og samfundsstruktur. Flygtningestrømmen har øget konkurrencen om jobs og medført en vækst i den uformelle økonomi, et nedadgående pres på lønvilkår og øgede problemer med børnearbejde og har dermed skabt sociale spændinger. Ensour appellerede til det internationale samfund om øget støtte til Jordan.

Drøftelsen af generaldirektørens rapport

Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen talte til konferencen den 9. juni. Talen er vedlagt som bilag 4. Fra den danske delegation tog derudover Jørgen Rønne, DA, og Marie-Louise Knuppert, LO, ordet og talte til dette års Arbejdskonference. Marie-Louise Knupperts tale er vedlagt som bilag 5.

World of Work Summit

I lighed med forrige år var der afsat én dag på Arbejdskonferencen til et topmøde med fokus på det globale arbejdsmarkeds store udfordringer. Årets 'World of Work Summit' fandt sted den 9. juni og blev holdt under overskriften: *Udvikling med jobs*. Debatten var opdelt som følger: *Først* indledte professor i økonomi Deepak Nayyar, Jawarharlal Nehru University, New Delhi, Indien. *Derefter* debatterede et ekspertpanel, hvordan der opnås udvikling og vækst der medfører øget beskæftigelse, og hvad der kan læres af erfaringerne fra succesfulde lande. Og *efterfølgende* var der åbnet op for en interaktiv diskussion med indlæg fra regerings- og delegationsledere.

Professor i økonomi Deepak Nayyar, Jawarharlal Nehru University, New Delhi, Indien talte om beskæftigelse som motoren bag øget vækst og mindsket ulighed. Siden 2008 har verden oplevet en økonomisk krise med store konsekvenser. Samtidig er der siden 1980 sket en hurtig stigning i den økonomiske ulighed næsten overalt i verden. Hovedargumentet i præsentationen var, at øget beskæftigelse er en bæredygtig løsning på begge problemer. Der er ingen kompromisser mellem produktionsvækst og jobskabelse.

I sit foredrag viste Nayyar, hvilke forandringer i indkomstdistribution der ligger til grund for fenomenet jobløs vækst, og han anbefalede en nytænkning af makroøkonomiske politikker og en genoplivning af idéen om vækst ført an af lønstigninger og vækststimulering.

I ekspertpanelet deltog:

- Rosalinda Dimapilis-Baldoz, Minister for arbejde og beskæftigelse, Filipinerne
- Sharan Burrow, Generalsekretær, International Trade Union Confederation
- Erol Kiresepi, CEO for Santa Farma Pharmaceuticals, Tyrkiet

- Alfonso Navarrete Prida, Arbejds- og socialminister, Mexico
- Nicolas Schmit, Minister for arbejde, beskæftigelse og social solidaritet, Luxembourg
- Ahmed Ammar Youmbai, Socialminister, Tunesien.

2. Komitéen til prøvelse af fuldmagter

Fuldmagtskomitéens opgave er at efterprøve de delegeredes ret til at deltage i konferencen som repræsentanter for regeringer, arbejdsgivere og arbejdstagere. Komitéen sammensættes, i henhold til forretningsordenen, af tre medlemmer, der repræsenterer hver af de tre grupper. Regeringsrepræsentanten fungerede som komitéens formand. I år blev følgende personer valgt til komitéen: for regeringsgruppen *Ngoni Masoka* (Zimbabwe), for arbejdsgivergruppen *Lidija Horvatić* (Kroatien) og for arbejdstagergruppen *Sarah Fox* (USA).

Komitéen havde, ligesom de foregående år, anmodet Djiboutis regering om i forbindelse med tilmeldingen til Arbejdskonferencen, at aflægge rapport om proceduren for udvælgelsen af arbejdstagerrepræsentanter. Djibouti aflagde skriftlig rapport i februar 2014, men komitéen fandt ikke, at denne indeholdt ny information eller en troværdig løsning på problemet. Komitéen beklagede videre, at ingen yderligere rapport blev modtaget ved indsendelsen af årets delegation. Komitéen så behov for fortsat at følge sagen og gentog sin anmodning om at modtage en skriftlig rapport om udvælgelsen af arbejdstagerrepræsentanter inden udløbet af 2014.

Fuldmagtskomitéen behandlede i alt 13 indsigelser blandt andet omhandlende nomineringerne, manglen på samme eller manglende betaling for arbejdsgiver- samt arbejdstagerrepræsentanter fra:

Barbados, Djibouti, El Salvador, Ecuador, Iran, Kirgisistan, Myanmar, Somalia, Togo, Venezuela, Spanien, Italien og Madagaskar.

Komitéen indsamler også statistik over de tilmeldte til konferencen. I alt 5.254 personer var akkrediterede til konferencen (sammenlignet med 5.593 i 2013). Af disse blev 4.457 registreret som deltagende (sammenlignet med 4.569 i 2013). Af de akkrediterede var 29,8 pct. kvinder (2013: 27 pct). I Regeringsgruppen udgjorde andelen af kvinder 34,9 pct (2013: 23,5 pct), blandt arbejdsgiverne 25,9 pct (2013: 23,5 pct) og blandt arbejdstagerne 23,6 pct (2013: 21,7 pct).

3. Komitéen for finansielle og administrative spørgsmål

Finanskomitéen valgte Hernández Narváez, regeringsrepræsentant fra Mexico, som formand

ILO's budget og program er 2-årigt, og det nuværende gældende for 2014-2015 blev således vedtaget på konferencen 2013. Komitéen anbefalede Arbejdskonferencen at vedtage det revisorpåtegnede konsoliderede årsregnskab for 2013. Ligeledes anbefalede man, at et overskud fra 1992-93 og 2000-01 blev disponeret til en (delvis) finansiering af UN Resident Coordinator systemet² for perioden 2014-2015. Begge forslag blev vedtaget i plenarsamlingen.

² En FN Resident Coordinator er chef for FN's diplomatiske repræsentation i et givent land. Vedkommende er udpeget som repræsentant for FN's generalsekretær og koordinerer FN-agenturers arbejde i det givne land.

4. Applikationskomitéen

Applikationskomitéens arbejde er et fast punkt på den årlige konference. Komitéens hovedopgave er at gennemgå og drøfte medlemslandenes implementering af ILO-konventioner på baggrund af Ekspertkomitéens bemærkninger til modtagne rapporteringer fra medlemslandene på de ratificerede konventioner. Applikationskomitéen består af repræsentanter for både regeringer, arbejdsgivere og arbejdstagere.

Siden 2012 har en uenighed mellem arbejdstagere og arbejdsgivere om strejkeretten haft indflydelse på Applikationskomitéens arbejde. I 2012 måtte komitéen således indstille sine møder, uden at det var muligt at gennemføre de individuelle landesager. Der har siden i regi af ILO's styrelsesråd kørt en proces for at løse denne konflikt. På konferencen i 2013 lykkedes det for arbejdsmarkedets parter at nå et kompromis omkring, hvilke landesager komitéen skulle behandle, og hvordan spørgsmålet om strejkeretten skulle adresseres. Komitéen kunne derfor varetage sin funktion under sidste års konference, uanset uenigheden ikke var løst på den lange bane. På årets Arbejdskonference blussede diskussionen om strejkeretten op på ny og var medvirkende til, at komitéen ikke kunne fuldføre sit arbejde og alene traf konklusioner i 6 ud af 25 behandlede landesager. Konsekvensen er, at der er yderligere pres på den iværksatte proces med Generaldirektør Guy Ryder i spidsen med henblik på at skabe fremdrift i forhold til den uenighed, der er mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Til brug for arbejdet i komitéen forelå Ekspertkomitéens generelle rapport, som indeholder dels en beskrivelse af det normskabende arbejde i ILO, dels bemærkningerne til de modtagne rapporteringer om ratificerede konventioner. Endvidere forelå en særlig rapport (General Survey) om minimumsløn ("Minimum wage systems").

Ekspertkomitéen består af ca. 20 uafhængige eksperter på arbejdsmarkedsområdet, fortrinsvis højesteretsdommere, udpeget af Styrelsesrådet for 3 år ad gangen. Der er i øjeblikket 18 udpegede medlemmer af Ekspertkomitéen

Applikationskomitéen afholdt 18 møder. Som formand for komitéen blev Ms. Gloria Gavia Ramos (regeringsrepræsentant, Columbia) valgt og som viceformænd Ms. Sonja Regenbogen (arbejdsgiverrepræsentant, Canada), og Mr. Marc Leemans (arbejdstagerrepræsentant, Belgien). Som rapportør blev Ms. Cecilia Mulindeti (regeringsrepræsentant, Zambia) valgt.

Fra dansk side deltog som regeringsrepræsentanter: attaché Christian Bundegaard og fuldmægtig Karen Thormann. Som arbejdstagerrepræsentant deltog international konsulent Jens Erik Ohrt (LO), og som arbejdsgiverrepræsentanter deltog ansættelsesretschef Flemming Dreesen (DA) og konsulent Jesper Lykke Christensen (KL).

Applikationskomitéen havde følgende dagsorden:

- Generel debat om det normskabende arbejde, herunder komitéens arbejdsmetoder
- General Survey – minimumsløn
- Medlemsstaternes manglende overholdelse af forpligtelser til at rapportere
- Individuelle landesager

Nedenfor gennemgås komitéens behandling af de nævnte dagsordenspunkter.

a) Generel debat om det normskabende arbejde og komitéernes arbejdsmetoder

Applikationskomitéen blev på dette års arbejdskonference indledt med et indlæg fra henholdsvis arbejdstagerne og arbejdsgiverne.

Arbejdstagerne opfordrede indledningsvis komitéen til at holde et minuts stilhed for de omkomne i mineulykken i Soma, Tyrkiet, og henviste i den forbindelse til vigtigheden af at undgå ulykker i forbindelse med minedrift i overensstemmelse med ILO-konvention nr. 176 om sikkerhed og sundhed i miner.

Herefter udtrykte arbejdstagerne håb om, at dette års konference ville føre til, at den krisestemning, der havde præget komitéens arbejde de senere år, blev ændret, således at komitéen igen kunne nå frem til operationelle konklusioner, og der på ny blev skabt tillid til komitéens arbejde. Uenigheden mellem arbejdstagerne og arbejdsgiverne var særligt centreret omkring strejkeretten, hvilke fremgik af en række konklusioner fra komitéens arbejde i 2013, hvor det blev fremhævet, at arbejdsgiverne ikke fandt, at ILO-konvention nr. 87 (Foreningsfrihed og beskyttelse af organisationsretten) hjemlede en strejkeret.

Arbejdstagerne fremhævede desuden vigtigheden af, at komitéen - uanset uenigheder over formuleringer og juridiske formaliteter - kunne nå frem til enstemmige konklusioner på baggrund af balancerede forhandlinger mellem arbejdsgiverne og arbejdstagerne. Desuden udtrykte arbejdstagerne håb om, at diskussionen ikke spredte sig til andre konventioner end konvention nr. 87. Arbejdstagerne mindede om, at Styrelsesrådet i marts 2014 var blevet præsenteret for en plan for, hvordan Genereldirektøren ønskede at følge op på kollapset i komitéens arbejde i 2012 og udtrykte forhåbning om, at komitéens arbejde på årets Arbejdskonference kunne foregå inden for rammerne af denne plan.

Arbejdsgiverne fik herefter ordet og indledte med at nævne, at man så frem til en konstruktiv dialog i komitéen og udtrykte tilfredshed med det seneste års både formelle og uformelle samarbejde med Ekspertkomitéen. Arbejdsgiverne understregede betydningen af internationale standarder for arbejdsmarkedet i en stigende globaliseret verden og nævnte i den forbindelse muligheden for, at disse kunne spille en endnu større rolle i virksomheder verden over.

Arbejdsgiverne bekræftede deres støtte til ILO's overvågningssystem – både til Applikationskomitéen og til Ekspertkomitéen – og udtrykte forhåbning om, at overvågningssystemet fortsat ville bevare sin relevans og effektivitet. Arbejdsgiverne understregede samtidig, at en trepartsstyring var afgørende for at sikre systemets troværdighed, relevans og overlevelse. Arbejdsgiverne støttede den præcisering af Ekspertkomiteens eget mandat, som ekspertkomiteen selv havde beskrevet i sin rapport til 2014-konferencen og hvorefter komiteens anbefalinger ikke er bindende men alene vejledende.

Endelig ønskede arbejdsgiverne at takke arbejdstagerne for arbejdet frem mod en aftale om årets landeliste og så frem til en konstruktiv og effektiv behandling af hver enkel landesag.

Efter parternes indledende bemærkninger fik generaldirektørens repræsentant ordet, og hun indledte med at fortælle om opfølgningen på sammenbruddet i Applikationskomitéen i 2012. Hun oplyste

således, at styrelsesrådet havde anmodet generaldirektøren om at iværksætte en proces, der skulle afklare mulighederne for at adressere uenigheder om fortolkning af ILO's retlige instrumenter.

Generaldirektørens repræsentant fremhævede herefter blandt andet ikrafttrædelsen af konventionen om søfarendes arbejdsforhold og dette års arbejde med at supplere konventionen om afskaffelse af tvangsarbejde. Hun nævnte desuden det omfattende arbejde, som ILO havde foretaget som opfølgning på sidste års konklusioner i Applikationskomitéen og omtalte konklusionerne vedrørende børnearbejde i Usbekistan som et positivt eksempel, hvor ILO i samarbejde med regeringen havde styrket indsatsen mod børnearbejde under bomuldshøsten.

Herefter overgik ordet til formanden for Ekspertkomitéen (Mr. Abdul Koroma). Han berettede om Ekspertkomitéens overvejelser omkring sit mandat i lyset af de seneste års drøftelser vedrørende konvention nr. 87 og strejkeretten og fremhævede de drøftelser, komitéen havde haft med Applikationskomitéens næstformænd om dette spørgsmål. Han bemærkede i den forbindelse, at de to parter synspunkter var diametralt modsatte. Ekspertkomitéens overvejelser vedrørende mandatet havde mundet ud i et afsnit i årets generelle rapport. Dernæst omtalte formanden årets særlige rapport og pegede i den forbindelse blandt andet på Ekspertkomitéens overvejelser om konventionens rækkevidde under en økonomisk krise.

b) General Survey – Ekspertkomiteens særlige rapport om ILO's konvention om mindstelønsfastsættelse (nr. 131) og henstilling om mindstelønsfastsættelse (nr. 135), begge fra 1970.

Dette års særlige rapport (General Survey) handlede om mindstelønsfastsættelse med udgangspunkt i ILO-konvention nr. 131 om mindstelønsfastsættelse (1970) (ikke ratificeret af Danmark) og Henstilling nr. 135 om mindstelønsfastsættelse (1970).

Rapportens formål var at give et globalt billede af lovgivning og praksis i medlemsstaterne i forhold til implementering af den nævnte konvention og henstilling. Rapporten trak de overordnede observationer frem og søgte at bidrage med vejledning til, hvordan den fulde effekt af den ratificerede konvention kan opnås. Desuden beskrev rapporten de udfordringer, som nogle medlemsstater har mødt i forbindelse med ratificering.

Under drøftelsen af rapporten i komitéen fremhævede arbejdsgiverne, at årets rapport illustrerede, at der var tale om et område præget af stor forskellighed landene imellem. Dette understøttede arbejdsgivernes synspunkt om, at "one size did not fit all". Videre var det nødvendigt i en sådan diskussion at inddrage mange andre faktorer, der ikke var dækket af konventionen, herunder virksomhedernes økonomiske formåen og produktivitet. Arbejdsgiverne fremhævede desuden, at selvom minimumsløn også havde til formål at reducere fattigdom og ligeløn, så kunne det ikke være det eneste middel, idet også virksomhedernes mulighed for jobskabelse var en grundlæggende forudsætning for at komme disse problemstillinger til livs.

Arbejdsgiverne fandt Ekspertkomitéens omtale af minimumsløn som instrument under fx en økonomisk krise fejlagtig, idet "wage policy" for en regering alene var én komponent blandt mange i en krisesituation. De satte også spørgsmålstegn ved Ekspertkomitéens antagelse om, at en stigning i minimumslønnen var et relevant tiltag under en økonomisk krise, og fandt, at der manglende evidens for denne antagelse.

Arbejdstagerne understregede, at rapporten beskæftigede sig med et meget relevant emne, idet den nuværende tendens var at betragte løn som en økonomisk variabel og ikke længere som et element knyttet til ordentlige arbejdsvilkår. Arbejdstagerne fandt, at minimumsløn var et instrument til økonomisk vækst, og pegede på, at flere lande brugte minimumsløn med henblik på at forhindre fattigdom, ulighed og social dumping.

Arbejdstagerne pegede blandt andet på vigtigheden af, at minimumsløn dækkede alle ansættelsesformer, også ansatte i den uformelle økonomi, og afviste desuden principielt indførelse af en særlig ”youth wage”. Videre fremhævede de, at det i flere lande var et problem, at minimumslønnen ikke kunne dække leveomkostningerne for arbejdstagerne og deres familier.

En repræsentant fra Grækenland afgav et indlæg på vegne af EU og dets medlemsstater og bød diskussionen velkommen. Repræsentanten fremhævede, at minimumsløn eksisterede i alle medlemsstater, dog etableret på meget forskellig vis og med varierende udbredelse. Dette illustrerede blandt andet, at konventionens principper også fandt anvendelse i lande, der ikke havde ratificeret konventionen.

Applikationskomitéen vedtog slutteligt en række konklusioner på rapporten med henblik på, at disse skulle indgå i diskussionen på næste års Arbejdskonference om social beskyttelse.

Komitéen gentog i konklusionerne konventionens formål om at sikre arbejdstagere mod urimeligt lave lønninger og mindede om princippet fra Philadelphia-erklæringen om, at arbejde ikke er en råvare. Videre henviste komitéen til konventionens princip om, at lønninger ikke alene bør fastsættes på baggrund af udbud og efterspørgsel, og at minimumsløn bør sikres for alle arbejdstagere. Disse principper fandt komitéen fortsat relevant.

Endvidere blev det konkluderet, at minimumsløn sikrer fair og lige vilkår for alle arbejdsgivere, samt at det først og fremmest er en forudsætning, at virksomhederne skaber jobs.

Som bidrag til diskussionen på Arbejdskonferencen 2015 konkluderede komitéen, at rapporten havde vist, at der var mange mulige tilgange til, hvordan et minimumslønssystem kan etableres i de enkelte lande. Og at det i forbindelse med etablering af et sådan system var vigtigt med den fornødne viden. Videre var det nødvendigt at have relevant statistik og data til rådighed. Komitéen opfordrede til udveksling af erfaringer og opfordrede ILO (Office) til at udarbejde relevante værktøjer og guidelines.

c) Medlemsstaternes manglende overholdelse af forpligtelser til at rapportere

Applikationskomitéen gennemgår hvert år sager om medlemsstaters manglende afrapporteringer på konventioner og andre forpligtelser relateret til standarder. Da afrapportering er af afgørende betydning for komitéens arbejde, kan manglende overholdelse heraf i sig selv medføre alvorlig kritik og føre til, at regeringerne bliver bedt om mundtlig at forklare sig.

Danmark var ikke blandt de lande, der blev bedt om at afgive redegørelse.

d) Individuelle landesager

På baggrund af Ekspertkomiteens rapport om medlemslandenes implementering af konventionerne, udvælger arbejdsmarkedets parter hvert år ca. 25 individuelle sager på landeniveau også kaldet

”landelisen”. Disse sager udvælges typisk ud fra sagernes alvor, men også ud fra en vis geografisk fordeling.

I år lykkedes det arbejdsmarkedets parter at forhandle sig frem til en landeliste på 25 sager, der alle blev behandlet i komitéen. Imidlertid førte den eksisterende uenighed mellem arbejdstagere og arbejdsgivere om strejkeretten til, at arbejdet i komitéen brød sammen, og det var således alene muligt for komitéen at vedtage konklusioner i 6 ud af 25 sager (sag nr. 1-6).

Nedenfor gengives indholdet af de 25 sager og komitéens konklusioner i de 6 omtalte sager.

1. Yemen (Konvention nr. 182 om afskaffelse af de værste former for børnearbejde)

Sagen vedrørte rekruttering af børnesoldater til brug i væbnet konflikt og brugen af børnearbejdere til risikofyldt arbejde.

En repræsentant for EU bød regeringens initiativer mod at forbedre børns rettigheder i landet velkommen og opfordrede til at følge komitéens anbefalinger med henblik på at forhindre brugen af børnesoldater.

Applikationskomitéen noterede sig regeringens oplysninger om, at der var underskrevet en handlingsplan med FN om at stoppe rekruttering og brug af børnesoldater.

Komitéen var imidlertid fortsat stærkt bekymret over rekrutteringen af børn under 18 år til de væbnede styrker og beklagede denne vedvarende praksis, der også ledte til krænkelse af andre grundlæggende børnerettigheder, herunder bortførelse, drab og seksuel vold. Komitéen rettede således en kraftig opfordring til regeringen om at tage de nødvendige skridt for at etablere effektive og afskrækkende sanktioner for forbrydelser mod børn under en væbnet konflikt og sikre retsforfølgelse af sådanne forbrydelser.

Komitéen noterede sig den alvorlige og vanskelige situation i landet, men var fortsat stærkt bekymret over omfanget af børnearbejde i risikofyldte sektorer som landbrug, fiskeri, mineindustrien og bygningsarbejde. I den forbindelse opfordrede komitéen regeringen til at styrke arbejdstilsynet i forhold til håndhævelsen af lovgivningen mod børnearbejde. Komitéen opfordrede desuden til iværksættelsen af initiativer til rehabilitering af børnearbejdere og til en styrket uddannelsesindsats. Komitéen opfordrede videre regeringen til at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO. Endelige anmodede komitéen regeringen om en detaljeret rapport til brug for Ekspertkomitéen, i hvilken der blev gjort rede for de punkter som Applikationskomitéen havde adresseret.

2. Bangladesh (Konvention nr. 81 om arbejdstilsyn inden for industri og handel)

Sagen handlede om behovet for at styrke arbejdstilsynet, særligt i lyset af de seneste års alvorlige ulykker, heriblandt kollapset af en fabriksbygning i Rana Plaza.

Applikationskomitéen bemærkede de helt særlige omstændigheder i denne sag, herunder behovet for kompetencer og ressourcer i arbejdstilsynet og effektive sanktioner. Komitéen noterede sig regeringens oplysninger om en øget rekruttering af medarbejdere til arbejdstilsynet og lovgivningsmæssige initiativer og opfordrede regeringen til at fortsætte bestræbelserne mod bedre arbejdsmiljøforhold i industrien. Komitéen fandt således, at selv om der var sket fremskridt var der stadig et stort behov for at forbedre arbejdstagerforholdene. Komitéen opfordrede videre regeringen til fortsat at

gøre brug af teknisk assistance fra ILO samt at tage imod en direkte mission, der skulle kunne af-rapportere til Ekspertkomitéen inden dennes næste møde.

En repræsentant fra EU udtalte anerkendelse af de fremskridt, der var sket i Bangladesh og opfordrede regeringen til at iværksætte initiativer i relation til de resterende udeståender.

3. Hviderusland (Konvention nr. 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig)

Sagen handlede om arbejdstagernes ret til at oprette organisationer efter eget valg og organisere deres aktiviteter og programmer uden indblanding.

En repræsentant for EU beklagede i et indlæg, at den high level mission, der havde aflagt besøg i Minsk, ikke havde konstateret fremskridt i forhold til de anbefalinger, som en undersøgelseskommission var nået frem til i 2004. Sagen havde været behandlet i komitéen siden 1997, uden at situationen var blevet forbedret, hvilket gav anledning til dyb bekymring over situationen i Hviderusland, og repræsentanten opfordrede i den forbindelse regeringen i Hviderusland til at samarbejde fuldt ud med ILO.

Applikationskomitéen henviste i konklusionen til både Ekspertkomitéens kommentarer og til den rapport, som Styrelsesrådet havde modtaget i marts 2014 som opfølgning på en direkte kontaktmision.

Komitéen noterede sig, at regeringen havde stillet sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO med henblik på udførelsen af en række aktiviteter, der skulle styrke den sociale dialog i landet. Med henvisning til regeringens erklærede støtte til social dialog og samarbejde, udtrykte komitéen håb om, at disse aktiviteter ville føre til konkrete resultater.

Komitéen opfordrede til fortsat samarbejde med ILO og til en intensivering af samarbejdet med arbejdsmarkedets parter i landet samt til en hurtig og effektiv implementering af de anbefalinger fra ILO's tidligere undersøgelseskommissioner, som fortsat udestod. Endvidere inviterede komitéen regeringen til at indgive detaljerede informationer om resultaterne af de førnævnte aktiviteter til Ekspertkomitéen.

Komitéen besluttede endelig at optage konklusionerne i denne sag i en særlig paragraf i rapporten.

4. Den Dominikanske Republik (Konvention nr. 111 om diskrimination)

Sagen vedrørte indberetninger om diskrimination mod haitianere, mørkhudede dominikanere, kønsdiskrimination, herunder sexchikane og obligatorisk graviditets- samt HIV-test.

Applikationskomitéen henviste indledningsvis til, at samme sag blev behandlet af komitéen i 2008 og 2013. I det komitéen bemærkede den seneste tids lovgivningsmæssige initiativer, understregede komitéen vigtigheden af tilsynet med overholdelsen af lovgivningen. Komitéen opfordrede desuden regeringen yderligere lovgivningsmæssige initiativer og til en styrket implementeringsindsats i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Endelig opfordrede komitéen regeringen til at oprette en stående trepartskomité rettet mod alle spørgsmål vedrørende ligebehandling og anti-diskrimination.

Komitéen inviterede regeringen til at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO og anmodede om en rapport til Ekspertkomitéen med informationer om alle de observationer, som både Applikationskomitéen og Ekspertkomitéen havde adresseret.

5. Grækenland (Konvention nr. 102 om social sikring)

Sagen vedrørte regeringens tiltag vedrørende social sikring, herunder pension, som opfølgning på den økonomiske krise.

Arbejdsgiverne pegede på, at det var endnu et eksempel på en sag, hvor Ekspertkomitéen forholdt sig til de politiske tiltag, der var iværksat som opfølgning på den økonomiske krise, snarere end, hvorvidt internationale standarder for arbejdstagerrettigheder var overholdt. Regeringen skulle således håndtere en meget vanskelig økonomiske krise, der havde strukturelle årsager, og derfor var drastiske tiltag påkrævet.

Arbejdstagerne fandt, at denne sag var en mulighed for at overveje, hvilke rettigheder og principper der som minimum skulle være gældende i et land, der gennemlevede en økonomisk krise, og opfordrede regeringen til at imødekomme de anbefalinger, der var fremsat i Ekspertkomitéens rapport.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

6. Niger (Konvention nr. 138 om mindstealder for adgang til beskæftigelse)

Sagen handlede om det høje antal af børnearbejdere mellem 5 og 14 år i landet, herunder forekomsten af børnearbejde i den uformelle økonomi.

Applikationskomitéen noterede sig regeringens oplysninger om, at der var iværksat flere initiativer med henblik på at sikre børns skolegang, styrke arbejdstilsynet samt regeringens prioritering af indsatsen mod brugen af børnearbejdere. På trods af dette tilkendegav komitéen stærk bekymring over det høje antal af børnearbejdere i landet og den omstændighed, at en stor andel af disse arbejdede under risikofyldte forhold.

Komitéen opfordrede blandt andet regeringen til at sørge for, at arbejdstagerrettighederne i lovgivningen også omfatter arbejde i den uformelle økonomi samt til at styrke arbejdstilsynet i denne sektor. Komitéen understregede endvidere vigtigheden af adgangen til skolegang for alle børn og opfordrede i den forbindelse regeringen til at styrke uddannelsessystemet i landet.

Endelig opfordrede komitéen regeringen til at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO med henblik på fuld og effektiv implementering af konventionen, herunder en handlingsplan der adresserede de af komitéen rejste problemstillinger. Endelig anmodede komitéen regeringen om at indlevere en rapport til Ekspertkomitéen, der indeholdt alle informationer vedrørende de punkter, som var rejst af Ekspertkomitéen og Applikationskomitéen.

En repræsentant fra Norge holdt et indlæg på vegne af de nordiske lande og fremhævede i den forbindelse, at der var tale om en meget alvorlig sag, hvor også Ekspertkomitéens konklusioner vedrørende Nigers overholdelse af konvention nr. 182 om de værste former for børnearbejde måtte tages i betragtning. Det var således konstateret, at mindreårige blev udsat for tvangsarbejde i form af trafficking, tiggeri og særdeles risikofyldt arbejde, og at regeringen ikke sørgede for, at disse forbrydelser blev retsforfulgt. Repræsentanten pegede på, at bekæmpelsen af dette problem i høj grad handlede om politisk vilje og opfordrede regeringen til at tage de nødvendige initiativer, herunder at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

7. Venezuela (Konvention nr. 26 vedrørende fastsættelse af metoder til fastsættelse af minimal-lønninger)

Sagen handlede om inddragelse af arbejdsmarkedets parter i fastsættelsen af en minimumsløn.

Arbejdstagerne fremhævede vigtigheden af social dialog ved fastsættelsen af minimumsløn og håndhævelsen heraf.

Arbejdsgiverne fandt, at den sociale dialog var fraværende ved fastsættelsen af minimumslønnen, hvilket var i strid med konventionen. Manglen på social dialog var også påpeget af den high level mission, der havde besøgt landet i januar 2014.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

8. Algeriet (Konvention nr. 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig)

Sagen handlede om adgangen til at danne fagforeninger og restriktioner i strejkeretten.

Arbejdstagerne bemærkede, at problemet primært var gældende for ansatte i den offentlige sektor, og henviste til, at regeringen ikke havde svaret fyldestgørende på anklagerne om undertrykkelse og trusler over for fagforeningsaktivister. Videre pegede arbejdstagerne på en række begrænsninger i strejkeretten, som de fandt ikke var i overensstemmelse med konventionen.

Arbejdsgiverne bemærkede, at to problemstillinger blev adresseret af Ekspertkomitéen. Den første problemstilling vedrørte begrænsninger i adgangen til at danne fagforeninger, der i Algeriet blandt andet afhang af nationalitet. Dette forhold var tidligere adresseret af Applikationskomitéen, og arbejds-giverne opfordrede regeringen til at handle i overensstemmelse med de tidligere vedtagne konklusioner. Den anden problemstilling, som Ekspertkomitéen tog op vedrørte restriktioner i strejkeretten, og arbejds-giverne påpegede, at Ekspertkomitéen i denne sammenhæng handlede uden for sit mandat, samt at der ikke var trepartsensighed om, hvorvidt strejkeretten var omfattet af konvention nr. 87.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

9. Saudi Arabien (Konvention nr. 29 om tvangsarbejde)

Sagen vedrørte forholdene for vandrende arbejdstagere i private husholdninger.

Arbejdsgiverne bemærkede, at dette var syvende gang siden 1994, at sagen blev behandlet i komitéen, og noterede sig, at der var sket vigtige fremskridt på området. Både lovgivningsmæssigt, men også blandt andet i form af en bilateral aftale mellem Saudi Arabien og Indonesien, der havde til formål at sikre vandrende arbejdstagere bedre beskyttelse. Arbejdsgiverne opfordrede regeringen til at fortsætte bestræbelserne på at forbedre forholdene, således at problemet med tvangsarbejde kunne blive løst en gang for alle.

Arbejdstagerne nævnte blandt andet det såkaldte kafala-system, der fortsat var et problem i landet, og som blandt andet indebar, at arbejdstageren skulle aflevere sit pas og sin arbejdstilladelse ved ankomsten til landet og ikke kunne hverken skifte job eller rejse ud af landet uden tilladelse fra arbejds-giveren. Et system, der bragte arbejdstageren i en situation svarende til slaveri.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

10. Cambodia (Konvention 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig)

Arbejdsgiverne henviste til, at sagen var blevet behandlet i Applikationskomitéen i 2013, hvor komitéen blandt andet havde bemærket alvorlige mangler i det eksisterende retssystem. Arbejdsgiverne beklagede desuden, at Ekspertkomitéen ikke havde modtaget de ønskede oplysninger fra regeringen. Det blev bemærket, at regeringen samarbejdede med arbejdsmarkedets parter i landet om lovgivning vedrørende fagforeninger og opfordrede regeringen til at fortsætte dette samarbejde.

Arbejdstagerne udtrykte skuffelse over det faktum, at denne sag var blevet bragt for komitéen fire gange inden for de seneste fem år, og at situationen på trods heraf var forværret år for år. Arbejdstagerne fortalte om regeringens brug af vold over for demonstranter – en demonstration, der var opstået efter reguleringen af minimumslønnen i landet, der ikke kunne dække de basale leveomkostninger. Arbejdstagerne pegede på, at regeringen ikke havde adresseret en række af de problemstillinger, der var rejst af Ekspertkomitéen, herunder foretaget en uafhængig efterforskning af drabene på flere fagforeningsledere.

En repræsentant for EU udtrykte fuld støtte til implementeringen af de otte kernekonventioner i Cambodia, der var essentielle i forhold til at sikre demokrati og menneskerettigheder. Repræsentanten mindede om, at EU i januar havde udtrykt bekymring over de voldelige demonstrationer, der havde fundet sted, og myndighedernes brug af vold i den forbindelse og håbede, at løsladelsen af flere aktivister var udtryk for et positivt skifte. Det blev nævnt, at EU er det største eksportmarked for Cambodia, og at EU og dets borgere lagde vægt på grundlæggende rettigheder, herunder fagforeningsrettigheder. Repræsentanten opfordrede til sidst alle parter til at deltage i en konstruktiv social dialog.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

11. Den Centralafrikanske Republik (Konvention nr. 169 om oprindelige folk og stammefolk)

Sagen vedrørte etniske minoriteters rettigheder i landet.

Arbejdsgiverne fremhævede den meget alvorlige situation, som landet befandt sig i, og nødvendigheden af et samarbejde mellem ILO og FN for at hjælpe regeringen, der var underlagt meget vanskelige vilkår.

Arbejdstagerne fortalte om manglen på offentlig orden og store spændinger mellem de etniske grupper i landet. Videre var det kendt, at væbnede militser foretog henrettelser, tortur, seksuelle overgreb og andre krigsforbrydelser.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

12. Columbia (Konvention nr. 81 om arbejdstilsyn inden for industri og handel)

Sagen handlede om, hvorvidt der var etableret et tilstrækkeligt arbejdstilsyn i landet.

Arbejdstagerne mindede om, at sagen også var blevet behandlet i komitéen i 2009, men at der siden da ikke var konstateret nogen positiv udvikling i forhold til fagforeningsrettigheder. Arbejdstilsynets utilstrækkelighed gjorde dette forhold endnu værre. Arbejdstagerne pegede på manglen på personale i arbejdstilsynet, der heller ikke havde de fornødne ressourcer. Endelig var det lovgivningen utilstrækkelig.

Arbejdsgiverne fremhævede, at Ekspertkomitéen havde konstateret en positiv udvikling, og opfordrede regeringen til fortsat at samarbejde med ILO for at understøtte denne udvikling.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

13. Korea (Konvention nr. 111 om diskrimination)

Sagen handlede om diskrimination af vandrende arbejdstagere og kvinder på arbejdsmarkedet.

Arbejdsgiverne indledte med at henvise til, at denne sag blev behandlet i komitéen for tredje gang siden 2009, og mindede om, at komitéen i 2013 havde konkluderet, at regeringens skulle tage skridt til at forhindre diskrimination. Arbejdsgiverne opfordrede regeringen til at sikre, at vandrende arbejdstagere havde adgang til information og bistand i forbindelse med diskriminationssager. I forhold til diskrimination af kvinder fandt arbejdsgiverne, at der var en positiv udvikling i gang og opfordrede regeringen til at fortsætte ad samme sti.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

14. Kroatien (Konvention nr. 98 om retten til at indgå kollektive overenskomster)

Sagen vedrørte adgangen til kollektive forhandlinger.

Arbejdstagerne fremhævede blandt andet den utilstrækkelige beskyttelse af retten til fagforeningsmedlemskab og krænkelse af retten til fri forhandling. Videre pegede arbejdstagerne på det problematiske i, at regeringen kunne ændre indholdet af kollektive aftaler.

Arbejdsgiverne pegede på de initiativer, som regeringen havde iværksat for at forbedre situationen, blandt andet en reform, der skulle sikre en hurtigere behandling i retssystemet.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

15. Ecuador (Konvention nr. 98 om retten til at indgå kollektive overenskomster)

Arbejdsgiverne pegede på nødvendigheden af inddragelse af arbejdsmarkedets parter ved ændringer i den arbejdsretlige lovgivning og opfordrede regeringen til at sikre, at det ikke havde konsekvenser for ansatte i den offentlige sektor at melde sig ind i en fagforening.

Arbejdstagerne beklagede, at der, på trods af, at Ekspertkomitéen havde beskæftiget sig med denne sag i mere end 20 år, ikke var sket fremskridt, og at foreningsfriheden fortsat blev krænket i landet.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

16. USA (Konvention nr. 182 om afskaffelse af de værste former for børnearbejde)

Sagen handlede om brugen af børnearbejdere, særligt i landbruget.

Arbejdsgiverne pegede blandt andet på, at brugen af børnearbejde var et umådeligt vigtigt globalt problem. De var dog samtidig uforstående over for, at der var indgivet en klage over brud på konventionen mod USA, da dennes regering efter arbejdsgivernes opfattelse havde handlet i overensstemmelse med konventionen, herunder ved inddragelse af arbejdsmarkedets parter.

Arbejdstagerne fremhævede, at amerikansk lovgivning tillod børn over 16 år at arbejde med pesticider trods den risiko, der var forbundet med dette, og pegede desuden på, at omfanget af dødsulyk-

ker blandt ungarbejdere var fire så højt som i andre sektorer. Arbejdstagerne beklagede endvidere, at regeringens fokus primært var på oplysning og information i stedet for regulering.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

17. Kasakhstan (Konvention nr. 111 om diskrimination)

Sagen vedrørte diskrimination på arbejdsmarkedet. Ekspertkomitéen i sin rapport havde blandt andet adresseret det forhold, at kvinder er afskåret fra en række erhverv i Kasakhstan, blandt andet ud fra et beskyttelseshensyn.

Arbejdstagerne fremhævede, at regeringen i Kasakhstan fortsat ikke var lykkedes med at eliminere diskrimination på grund af køn, etnicitet eller religion i landet, og understregede vigtigheden af at inddrage arbejdsmarkedets parter i denne proces. Arbejdstagerne var videre af den opfattelse, at regeringen foretog positiv særbehandling af etniske kasakhstanere, og var desuden bekymret over omfanget af diskrimination af kvinder på arbejdsmarkedet.

Arbejdsgiverne fandt den liste over erhverv, som kvinder ikke må varetage problematisk og fremhævede, at forebyggende foranstaltninger ikke må baseres på stereotype antagelser om kvinders erhvervsmæssige eller fysiske formåen eller antagelser om kvinders rolle i samfundet. Arbejdsgiverne opfordrede desuden regeringen til at tilvejebringe oplysninger om eventuel diskrimination af minoriteter, som påpeget af Ekspertkomitéen.

En repræsentant fra Danmark holdt et indlæg på vegne af de nordiske lande og understregede i den forbindelse nødvendigheden af kvinders frie og lige adgang til arbejdsmarkedet som en forudsætning for vækst i samfundet. Ligebehandling og lige muligheder for alle blev fremhævet som en kerneværdi i de nordiske lande, som det er det i ILO og FN som sådan, og repræsentanten opfordrede regeringen til at fjerne alle barrierer for lige muligheder for både kvinder og mænd på arbejdsmarkedet.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

18. Malaysia (Konvention nr. 29 om tvangsarbejde)

Sagen handlede om forholdene for vandrende arbejdstagere i Malaysia.

Arbejdstagerne fortalte blandt andet, at Malaysia er en kendt destination i forbindelse med trafficking af mænd, kvinder og børn til prostitution og tvangsarbejde, og fremhævede desuden, at vandrende arbejdstagere risikerer at blive udsat for tvangsarbejde, særligt i tekstilbranchen, på plantager og ved bygningsarbejde samt i forbindelse med husarbejde. Arbejdstagerne oplyste, at vandrende arbejdstagere risikerer at få inddraget deres pas ved ankomst i landet og får tilbageholdt oplysninger omkring løn og ansættelsesvilkår. Videre pegede arbejdstagerne på, at husarbejdere ikke var tildelt arbejdstagerrettigheder i lovgivningen og havde således hverken ret til minimumsløn eller adgang til fagforeninger.

Arbejdsgiverne mindede om, at Konventionen pålagde den enkelte nation en række forpligtelser, og fandt, at trafficking snarere var et regionalt problem end et nationalt problem. Arbejdsgiverne fandt, at der var konstateret fremskridt i forhold til en meget vanskelig problemstilling, og opfordrede regeringen til at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

19. Mauretanien (Konvention nr. 122 om beskæftigelsespolitik)

Sagen handlede om mangel på en national beskæftigelsespolitik i landet.

Arbejdstagerne fandt, at den beskæftigelsespolitiske tilgang i landet ikke gav konventionen den tilsigtede effekt og beklagede fraværet af en defineret beskæftigelsespolitik og konsultation af arbejdsmarkedets parter.

Arbejdsgiverne mindede om, at konventionen nok forpligtede de ratificerende stater til at vedtage en beskæftigelsespolitik, men konventionen fastsatte ikke nogen krav til indholdet af en sådan. Arbejdsgiverne pegede desuden på, at øget beskæftigelse krævede brede og komplekse politiske tiltag, der for de flestes vedkommende lå uden for ILO's kompetence.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

20. Uganda (Konvention nr. 26 vedrørende fastsættelse af metoder til fastsættelse af et system for minimallønninger)

Sagen vedrørte kravene efter konventionen til et velfungerende nationalt system for fastsættelse af minimumsløn.

Arbejdstagerne henviste til, at Ekspertkomitéen i adskillige år havde påpeget landets manglende overholdelse af konventionen, og fremhævede blandt andet den omstændighed, at minimumslønnen havde været på samme niveau siden 1984. En fastsat minimumsløn gav efter arbejdstagernes opfattelse ikke mening, hvis ikke den sikrede en passende levestandard for arbejdstagerne og deres familier. Arbejdstagerne mindede videre om konventionens krav om konsultation af arbejdsmarkedets parter.

Arbejdsgiverne udtrykte bekymring over regeringens manglende initiativer i forhold til minimumslønfastsættelse, og opfordrede regeringen til med det samme at tage skridt til at opfylde konventionens krav. Arbejdsgiverne opfordrede i den forbindelse regeringen til at stille sig til rådighed for teknisk assistance fra ILO.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

21. Pakistan (Konvention nr. 81 om arbejdstilsyn inden for industri og handel)

Sagen vedrørte arbejdstilsynet i landet, og diskussionen handlede blandt andet om betydningen af, at den lovgivningsmæssige kompetence i Pakistan på mange områder er lokalt forankret.

Arbejdsgiverne mindede om, at det var den 15. observation i forhold til konvention nr. 81 i Pakistan. Arbejdsgiverne fandt af delegationen af kompetence til de regionale myndigheder ville medføre en styrkelse af arbejdstilsynet, men at processen havde været for langsom. Videre førte manglende koordination mellem regionerne til en meget forskelligartet regulering og betød manglende overholdelse af internationale standarder. Som et konkret eksempel på behovet for en styrkelse af arbejdstilsynet i landet blev fabriksbranden i Karachi i 2012 nævnt, og der blev endvidere henvist til det høje antal af omkomne i kulminer. Arbejdsgiverne opfordrede slutteligt regeringen til at forbedre situationen, herunder sørge for at arbejdstilsynet kunne udføres.

Arbejdstagerne fandt det nødvendigt, at arbejdstilsynet fik tilført mere personale for at sikre et tilstrækkeligt tilsyn med arbejdstagernes forhold, særligt i den uformelle økonomi og i mindre virksomheder. Arbejdstilsynet i Pakistan stod over for en meget stor opgave, og ressourcerne var utilstrækkelige. Videre var det af afgørende betydning at inddrage arbejdstagerne i lokale arbejdsmiljøkomitéer og sikre et effektivt klagesystem.

Komitéeen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

22. Portugal (Konvention nr. 122 om beskæftigelsespolitik)

Sagen vedrørte Portugals beskæftigelsespolitiske tiltag som opfølgning på den økonomiske krise.

Arbejdsgiverne indledte med at tilkendegive, at der var tale om en vanskelig sag, der vedrørte regeringens handlemuligheder som opfølgning på den økonomiske krise. Arbejdsgiverne fandt, at jobskabelse og sikring af de basale arbejdstagerrettigheder var det vigtigste pejlemærke i forhold til konventionen – ikke hvorvidt de pågældende jobs havde de bedste ansættelsesvilkår eller karrieremuligheder. Det blev desuden understreget, at iværksætter og finansiel stabilitet var væsentlige forudsætninger for, at et land kunne finde vej ud af en økonomisk krise.

Arbejdstagerne fandt, at det væsentlige i sagen var, hvorvidt de politiske tiltag var i overensstemmelse med principperne i konventionen, der i øvrigt ikke var til hinder for at fremme af sociale rettigheder kunne forenes med økonomiske hensyn. Det var i den forbindelse blandt andet relevant at se på, om eventuelle forringelser af rettigheder var proportionale og uundgåelige.

Komitéeen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

23. Qatar (Konvention nr. 81 om arbejdstilsyn inden for industri og handel)

Sagen handlede om myndighedernes tilsyn med bygningsarbejders arbejdsforhold i landet.

Arbejdstagerne mindede om, at gennem det seneste år havde verdens øjne været rettet mod forholdene for 1,5 mio. vandrende arbejdstagere i Qatar, og at både ILO og andre FN-organisationer samt menneskerettighedsorganisationer havde konstateret meget ringe arbejdsforhold og udnyttelse af arbejdstagerne. Arbejdstagerne fandt ikke, at regeringen overhovedet havde taget initiativ til at forbedre forholdene og opfordrede til, at der øjeblikkeligt blev iværksat foranstaltninger til at sikre arbejdsmiljøet for bygningsarbejdere og arbejdstagere i private husholdninger. Arbejdstagerne fandt, at arbejdstilsynet havde alt for få tilsynsførende i forhold til arbejdsstyrkens størrelse, og at disse endvidere ikke havde de fornødne sanktionsmuligheder.

Arbejdsgiverne bemærkede den omstændighed, at der var få dødsfald på selve byggepladserne, hvilket tydede på, at tilsynet med arbejdsforholdene dog havde en vis effekt. Arbejdsgiverne satte dog spørgsmålstegn ved regeringens oplysninger om antallet af tilsyn, og fandt, at såfremt dette antal var korrekt, kunne der være tale om tilsyn, der ikke var tilstrækkeligt grundige. Arbejdsgiverne bemærkede dog de initiativer, som regeringen havde planlagt for at forbedre forholdene, og håbede, at der ville blive fulgt op på disse.

En repræsentant fra Norge holdt et indlæg på vegne af de nordiske lande, og udtrykte i den forbindelse bekymring over arbejds- og leveforholdene for vandrende arbejdstagere, særligt i relation til det bygningsarbejde, der er sat i værk på grund af VM i fodbold 2022. Repræsentanten satte desu-

den spørgsmålstejn ved, om arbejdstilsynet havde de fornødne ressourcer til at kunne udføre et effektivt og tilstrækkeligt tilsyn med arbejdsforholdene i Qatar.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

24. DR Congo (Konvention nr. 29 om tvangsarbejde)

Arbejdstagerne fortalte om stigende brug af tvangsarbejdere og seksuelt slaveri og påpegede, at regeringen ikke gjorde nok for at forhindre dette. Kvinder og børn blev bortført og tvunget til at arbejde i tømmerindustrien, guldminerne og landbruget af væbnede grupper.

Arbejdsgiverne fremhævede, at selvom de ikke altid var enige i Ekspertkomitéens fortolkning af den pågældende konvention, så var det tilfældet i denne sag, som vedrørte alvorlige menneskeret-tighedskrænkelser. Arbejdsgiverne opfordrede til indførelsen af mere effektive sanktioner og opfordrede regeringen til at modtage enhver form for assistance fra ILO for at forbedre situationen i landet.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

25. Swaziland (Konvention nr. 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig)

Sagen vedrørte undertrykkelse af fagforeningsaktivister.

Arbejdsgiverne henviste til, at sagen også blev behandlet i komitéen i 2013 og udtrykte håb om, at regeringen ville følge komitéens konklusioner i den forbindelse. Arbejdsgiverne så videre frem til at modtage Ekspertkomitéens rapport i forbindelse med den high level mission, der var foretaget i 2014.

Arbejdstagerne påpegede, at komitéen hvert år siden 2009 havde bemærket, at regeringen ikke overholdt konventionen og tilsyneladende fortsat ikke ville imødekomme den forventning om resultater, som der var hos ILO. Videre henviste arbejdstagerne til, at den high level mission, der havde besøgt landet i januar 2014, heller ikke havde konstateret fremskridt. Der skete således til stadighed overgreb mod fagforeningsaktivister og den eksisterende lovgivning sikrede heller ikke retten til foreningsfrihed.

En repræsentant fra EU mindede om Swazilands forpligtelser i medfør af Cotonou-aftalen – en rammeaftale for EU's samarbejde med Swaziland, der blandt andet forpligtede regeringen til at respektere demokrati og menneskerettigheder, herunder retten til foreningsfrihed. Repræsentanten udtrykte stor bekymring for den seneste tids udvikling i Swaziland, herunder fængslingen af politiske aktivister. Videre understregede repræsentanten EU's parathed til at samarbejde med regeringen for at sikre de grundlæggende rettigheder i landet.

Komitéen nåede ikke frem til en konklusion i sagen.

5. Komité om beskæftigelse

Komiteén

Med dette punkt på konferencens dagsorden blev der taget fat på anden fase i de tilbagevendende drøftelser om de fire strategiske mål inden for ILO's Decent Work-begreb. Disse drøftelser har sit udgangspunkt i ILO's 2008 Deklaration om social retfærdighed for en fair globalisering, hvor første tilbagevendende drøftelse af dette strategiske mål om beskæftigelse, fandt sted i 2010. Emnet, der knytter sig til målet om at fremme beskæftigelse, var fastlagt til 'Beskæftigelsespolitik med henblik på bæredygtigt opsving og udvikling'.

Marhijn Visser, regeringsmedlem, Holland, blev valgt som formand for komiteen, mens Alberto Echavarría Saldarriaga, Columbia, blev valgt som næstformand (arbejdsgiverrepræsentant), og Helen Kelly, New Zealand, blev valgt som næstformand (arbejdstagerrepræsentant). Siphon Ndebele, regeringsmedlem, Sydafrika, blev valgt til rapportør.

Fra dansk side deltog Lis Witsø-Lund og Carina Christensen (4 dage) som regeringsrepræsentanter, Henning Gade, DA, som arbejdsgiverrepræsentant og Mikkel Dalsgaard, FTF, som arbejdstagerrepræsentant.

Komiteéns arbejde tog udgangspunkt i en rapport udarbejdet af ILO's sekretariat. Rapporten beskrev den udvikling, der er sket i beskæftigelsespolitikken og indeholdt analyser af de aktuelle udfordringer, beskæftigelsessituationen står over for. Den beskrev ligeledes i detaljer de tiltag, ILO og medlemsstaterne har sat ind med for at øge beskæftigelsen siden 2010. Derudover så rapporten på nye udfordringer og prioriteter.

Drøftelserne

Komiteéns møder indledtes med forskellige indlæg fra ILO-sekretariatets side, herunder en præsentation af rapportens indhold og konklusioner. Den første uge gik herefter med generelle indlæg fra de forskellige regeringsgrupperinger samt fra arbejdsgivere og arbejdstagere og deraf følgende gensidig drøftelse. Grækenland talte som formandsskabsland for EU på EU's vegne.

De vigtige temaer var analyser af den aktuelle beskæftigelsessituation og de væsentlige faktorer, der danner grundlag for forandring. Der taltes om den fortsatte økonomiske krise (kun lidt bedret siden første drøftelse i 2010), og krisens indvirken på arbejdsudbuddet og kvaliteten i arbejdet. Strukturelle tendenser, såsom globalisering, stigende ulighed og den aldrende befolkning, var ligeledes temaer i drøftelserne.

Arbejdsgiverne understregede behovet for at fremme det private initiativ og iværksætterier og for at skabe fornyet tillid, da dette vil føre til investeringer og dermed flere arbejdspladser. Arbejdstagerne talte om manglende overensstemmelse mellem færdigheder/uddannelse og virksomheders behov, om arbejdsløshed, underbeskæftigelse, usikre jobs, fattigdom i arbejde og uformelt arbejde.

På baggrund af drøftelserne fik en nedsat arbejdsgruppe i opdrag at skrive udkast til fælles konklusioner, der i anden mødeuge blev forelagt komiteén til drøftelse og med mulighed for at stille ændringsforslag.

Senere blev det færdige udkast vedtaget af plenarforsamlingen.

Konklusioner

Konklusionerne indeholder indledningsvis en generel beskrivelse af situationen på beskæftigelsesområdet globalt, de indeholder statistik og begrundelser, og beskriver det fremskridt, der er sket siden 2010 konklusionerne.

De henviser til relevante ILO standarder, der er indeholdt i bl.a. konventioner og henstillinger. Disse guidelines for et bæredygtigt opsving og udvikling peger især på, at fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde efter eget valg er en nødvendighed.

Kønsbalance er nødvendig såvel som den sociale dialog og trepartsinddragelse i beskæftigelsespolitikken.

Konklusionerne peger på, at hver medlemsstat skal fremme en sammenhængende beskæftigelsespolitik, der bør indeholde følgende elementer:

- Produktive investeringer, fremme af bæredygtige virksomheder gennem en bæredygtig virksomhedspolitik, der skaber et virksomhedsklima, der understøtter mindre og mellemstore virksomheder,
- uddannelsespolitik baseret på filosofien om livslang læring og med udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov og nye teknologier,
- passende lønpolitik, kollektive forhandlinger og aktiv arbejdsmarkedspolitik,
- tilskyndelse til beskæftigelse af kvinder, fremme af anstændigt arbejde og af beskyttelse af sårbare grupper,
- tiltag for at gøre en ende på langtidsarbejdsløshed, mens overgangen til formelt arbejde skal sættes i fokus,
- arbejdskraftmobiliteten skal tage hensyn til arbejdsmarkedets behov, og det skal sikres, at vandrende arbejdstagere har adgang anstændigt arbejde, og
- omfattende strategier til at sikre overgangen fra skole til arbejde, fx i form af ungdomsgarantier.

Trepartssamarbejde og social dialog er fortsat væsentlige faktorer i implementeringen og monitoreringen af beskæftigelsespolitik.

Global, regional og national koordination skal fortsættes for at støtte opsving i økonomien og på arbejdsmarkedet.

ILO's rolle

ILO's sekretariat skal hjælpe medlemsstaterne – efter anmodning – med at gennemføre den nationale beskæftigelsespolitik. De skal endvidere foretage evidensbaserede analyser af individuelle politikker samt udvikle og fremme brugen af databaser, der indeholder information om beskæftigelsespolitik.

ILO skal styrke kapacitetsopbygning og trepartssamarbejde og social dialog.

Ratifikation og effektiv implementering af relevante konventioner og standarder skal fremmes.

ILO skal udbrede initiativer til forståelse af, hvad der virker for at fremme beskæftigelsen af unge.

ILO skal udvikle forslag til gennemførelse af peer-review af beskæftigelsespolitikker.

Der skal forskes på nye og kommende felter, som har betydning for arbejdsmarkedet og virksomheder.

ILO skal yderligere styrke den internationale koordinering for

- at sikre et mere integreret samarbejde globalt og nationalt,
- at fortsætte arbejdet med som nyt globalt udviklingsmål at sikre fuld og inkluderende beskæftigelse og anstændigt arbejde i forbindelse med FN's post-2015 dagsorden, og
- at styrke det tekniske samarbejde til støtte for en bæredygtig global beskæftigelsespolitik.

6. Komité om nyt ILO-instrument om styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde

ILO-konvention nr. 29 om tvangsarbejde (Convention concerning Forced or Compulsory Labour) blev vedtaget i 1930 og er ratificeret af Danmark i 1932. Konventionen hører nu til blandt ILO's kernekonventioner, hvilket dækker over, at der er tale om fundamentale arbejdstager- og menneskerettigheder, hvis principper skal respekteres af alle ILO-medlemmer, uanset om de har ratificeret konventionen.

Alligevel anslår ILO, at mere end 20 mio. mennesker fortsat er ofre for tvangsarbejde globalt. På et særligt trepartsudvalgsmøde om tvangsarbejde og menneskehandel, som ILO afholdt i februar 2013, opfordrede de udvalgte eksperter til, at man i ILO-regi vedtog supplerende foranstaltninger med henblik på at løse betydelige mangler i landenes implementering af ILO's konvention nr. 29 for derved effektivt at udrydde tvangsarbejde i alle dets former. Der var enighed mellem eksperterne om, at en sådan ny ILO-standard skulle fokusere på forebyggelse, beskyttelse og kompensation til ofre.

I overensstemmelse hermed besluttede ILO's Styrelsesråd i marts 2013 at sætte vedtagelsen af en sådan ny standard på dagsordenen for Arbejdskonferencen i 2014 med henblik på at supplere konvention nr. 29 (som en 1-årig diskussion).

Komiteens arbejde

Under Arbejdskonferencen afholdt komiteen i alt 18 møder. Komiteen valgte som formand Mr. D. Garner, regeringsrepræsentant fra Australien, og som viceformænd hhv. Mr. E. Potter, arbejdsgiverrepræsentant fra USA, og Mr. Y. Veyrier, arbejdstagerrepræsentant fra Frankrig. Mr. B.-M. Shingudja, regeringsrepræsentant fra Namibia, blev valgt som rapportør.

Fra dansk side deltog Torben Lorentzen som regeringsrepræsentant og Lise Johansen, LO, som arbejdstagerrepræsentant.

Der blev under de indledende drøftelser i komiteen udtrykt delte holdninger til formatet af et nyt instrument, hvilket blev håndteret ved at udskyde drøftelsen af selve formatet, indtil det udsendte tekstforslag fra ILO's sekretariat til protokol og henstilling var drøftet og forhandlet. Forskellen mellem protokol og henstilling er, at en protokol er juridisk bindende for de medlemslande, der har ratificeret protokollen, mens en henstilling er et ikke-juridisk bindende instrument.

Der blev omvendt udtrykt udbredt vilje og opbakning fra såvel regerings- som arbejdstager- og arbejdsgiverside til at støtte op om intentionerne med drøftelsen, nærmere at håndtere forebyggelse, beskyttelse og retsmidler, herunder erstatning. Det blev understreget, at Konvention nr. 29, som hører til blandt ILO's mest ratificerede konventioner, er en kernekonvention og forbuddet mod brug af tvangsarbejde indgår som en menneskeret.

Drøftelserne bestod herefter i udarbejdelse og behandling af en række tekstmære ændringsforslag til de udsendte tekstudkast fra ILO's sekretariat. Det lykkedes herved at nå til enighed om en styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde, nærmere ved at vedtage en protokol til ILO-konvention nr. 29 samt en supplerende henstilling.

Konklusioner

Den vedtagne ILO-protokol til konvention nr. 29 og supplerende henstilling er optrykt som bilag (i dansk oversættelse). Begge instrumenter blev vedtaget med overvældende flertal den 11. juni, hvor også en enig dansk delegation stemte for, altså med støtte fra såvel arbejdsgiver- som arbejdstager-side. For vedtagelse af protokol stemte 437 for, mens 8 stemte imod vedtagelse og 27 stemmer var blanke.

Protokollen indeholder bestemmelser om forebyggelse, beskyttelse, adgang til retsmidler, herunder erstatning, håndhævelse og internationalt samarbejde.

Fra dansk side kan det særligt fremhæves:

- At det lykkedes at få vedtaget en ny styrket indsats mod tvangsarbejde og samtidig holde protokollen på et overordnet og ikke unødigt detaljeret niveau.
- At der blev opnået forbedringer i forhold til det udsendte tekstforslag: Der blev således forhandlet en mere balanceret løsning i forhold til forslaget om ubetinget straffrihed til ofre for tvangsarbejde. Ligeledes blev der indsat en bestemmelse, som nu ophæver de mange overgangsbestemmelser i konventionen, som ikke længere er virksomme. Danmark støtter klart op om en sådan opdatering af ILO's standarder.

Henstillingen er mere detaljeret, men er omvendt vejledende og skal ikke ratificeres. Hensigten var særligt at give vejledning i forhold til de implementeringsproblemer, som er identificeret i tilknytning til konventionen. Det gælder herunder i forhold til nye former for tvangsarbejde, særligt hvor mennesker handles over landegrænser til tvangsarbejde eller slaveri.

Der var en særdeles aktiv deltagelse fra EU-gruppen, som netop er kendetegnet ved, at alle EU-medlemsstater har ratificeret ILO's otte kernekonventioner, herunder Konvention nr. 29. Efter vedtagelsen påhviler det nu hvert enkelt medlemsstat i ILO at overveje ratifikation af protokollen med inddragelse af arbejdsmarkedets parter.

7. Komité om overgangen fra uformel til formel økonomi

I marts 2013 besluttede ILO's Styrelsesråd at sætte dette punkt på Arbejdskonferencens dagsorden om "overgangen fra uformel til formel økonomi" med henblik på udarbejdelse af en henstilling efter to års diskussioner om emnet på Arbejdskonferencen i 2014 og 2015.

Emnet bygger bl.a. videre på konklusionerne vedrørende anstændigt arbejde og den uformelle økonomi, der blev vedtaget på ILO's Arbejdskonference i 2002, resultatet af ILO's treparts Interregionale Symposium om den uformelle økonomi i 2007 samt konklusionerne fra diskussionen om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen på Arbejdskonferencen i 2012.

Emnets relevans skal ses i sammenhæng med, at den uformelle økonomi ifølge ILO er præget af meget ringe arbejdsforhold, der afviger stærkt fra ILO's standarder om anstændigt arbejde. Samtidig er en uforholdsmæssig stor andel af de arbejdende fattige ("working poor") beskæftiget i den uformelle økonomi. Forskning viser da også, at arbejdstagere i den uformelle økonomi er i højere risiko for fattigdom end arbejdstagere i den formelle økonomi. Heraf følger, at der i vidt omfang er overlap mellem at arbejde uformelt og være fattig og sårbar.

Når arbejdstagere i den uformelle økonomi generelt er fysisk og økonomisk sårbare, er det en del af forklaringen, at arbejdere i den uformelle økonomi er enten principielt eller de facto afskåret fra sociale sikringsordninger, regler om sikkerhed og sundhed, barsel og anden lovgivning om beskyttelse af arbejdskraft, herunder fundamentale arbejdstagerrettigheder.

Til forberedelse af årets drøftelse havde ILO's sekretariat udarbejdet en rapport fra juli 2013, der indeholdte baggrund om behovet for et nyt ILO-instrument.

Rapporten indeholdt endelig et udkast til konklusioner, som skal danne udgangspunkt for den kommende henstilling, der skal vedtages på Arbejdskonferencen i 2015.

Komiteens arbejde

Under Arbejdskonferencen afholdt komiteen i alt 18 møder. Komiteen valgte som formand Mr. V. Seafield, regeringsrepræsentant fra Sydafrika, og som viceformænd hhv. Mr. A. Frimpong, arbejdsgiverrepræsentant fra Ghana, og Mr. P. Dimitrov, arbejdstagerrepræsentant fra Bulgarien. Ms. S. Villafañe, regeringsrepræsentant fra Argentina blev valgt som rapportør.

Fra dansk side deltog Martin Engmann Jensen som regeringsrepræsentant, Henning Gade, DA, som arbejdsgiverrepræsentant og Marie-Louise Knuppert, LO, som arbejdstagerrepræsentant.

Formanden indledte med at understrege vigtigheden af komiteens arbejde med henvisning til, at den uformelle økonomi omfatter omkring halvdelen af verdens beskæftigede. En formalisering af disse menneskers forhold var derfor afgørende for at opnå en inkluderende og bæredygtig udvikling. Han henledte samtidig opmærksomheden på, at der ville blive tale om et udfordrende arbejde, idet det fremtidige ILO-instrument ville skulle tage højde for den uformelle økonomis heterogenitet og kompleksitet, herunder de store forskelle på tværs af lande med forskellige niveauer af økonomisk og institutionel udvikling.

Arbejdsgiverrepræsentanten fremhævede i sit indlæg bl.a., at en række betingelser var påkrævede, hvis man ønskede at skabe vækst ved at tiltrække uformelle virksomheder til den formelle økonomi, herunder iværksætterkultur, handel, gode lovgivningsmæssige rammebetingelser og stabile makroøkonomiske forhold. Der var behov for incitamenters såsom billigere lånemuligheder, ligesom overregulering, for høje skatter og korrupsion blev identificeret som årsager til den uformelle økonomis eksistens. Regeringerne havde derfor en vigtig rolle at spille i forhold til at tilvejebringe de rette betingelser for overgangen fra uformel til formel økonomi. Også arbejdsgiverrepræsentanten understregede, at det kommende ILO-instrument ville skulle tage højde for, at den uformelle økonomi var et komplekst fænomen, samt at der skulle tages højde for regionale og geografiske forskelle.

Arbejdstagerrepræsentanten indledte med at minde om, at flertallet af de arbejdstagere, der befandt sig i den uformelle økonomi - hvoraf mange var kvinder - befandt sig der, fordi de ikke havde mulighed for at finde beskæftigelse i den formelle økonomi, hvor der var anstændige arbejdsforhold og tilstrækkelig social beskyttelse. Arbejde i den uformelle økonomi var altså en overlevelsesstrategi. Han argumenterede herudover for, at overgangen fra uformel til formel økonomi ville indebære både bedre arbejdsforhold, men også højere økonomisk effektivitet. Arbejdstagere, arbejdsgivere og regeringer havde derfor en fælles opgave i at håndtere tendensen til uformelt arbejde.

Arbejdstagerrepræsentanten fremhævede tre emner som, man fandt særligt centrale. For det første var der behov for god 'governance' og job-fokuserede makroøkonomiske politikker. For det andet var der behov for en rettighedsbaseret tilgang, hvor man straks burde sikre arbejderne i den uformelle økonomi ordentlige arbejdsforhold, herunder ift. arbejdsmiljø, arbejdstid og barsel. For det tredje var der behov for at rette opmærksomheden mod ansættelsesforhold og kontrakter og underkontrakter, fx i forbindelse med globale forsyningskæder.

Blandt regeringerne var der ligeledes enighed om, at emnet havde høj relevans, og flere regeringsrepræsentanter fremhævede konkrete politiktiltag, som man havde iværksat for at imødekomme problemstillingen omkring uformel økonomi. Regeringsrepræsentanten fra Zimbabwe, som talte på vegne af den afrikanske gruppe, fremhævede bl.a., at man ikke kunne overvurdere betydningen af overgangen fra uformel til formel økonomi for den afrikanske region. Såfremt beskæftigelse skulle være et redskab til fattigdomsbekæmpelse og udvikling, forudsatte det, at man kom den manglende arbejdstagerbeskyttelse til livs, som præger den uformelle økonomi. Mange regeringer understregede samtidig, at det var vigtigt at holde sig for øje, at den uformelle økonomi er et komplekst fænomen, der varierer meget i de forskellige nationale kontekster.

Konklusioner

Drøftelserne omhandlede herefter udformningen af teksthævede ændringsforslag til det udkast til konklusioner, der var indeholdt i ILO-sekretariatets rapport fra juli 2013. Til trods for at der gennemgående var tale om vanskelige drøftelser, vedtog komiteen afslutningsvis et revideret sæt konklusioner, som skal danne udgangspunkt for den kommende henstilling, der skal vedtages på Arbejdskonferencen i 2015.

8. Ændring af ILO's konvention nr. 186 om søfarendes forhold

Baggrund

Den Særlige Trepartskomité, der er nedsat i henhold til Konventionen om Søfarendes Arbejdsforhold (Maritime Labour Convention, MLC), afholdt sit første møde den 7.-11. april 2014. Det var første gang den nye procedure om ændring af konventionen skulle stå sin prøve.

På mødet i Den Særlige MLC-trepartskomité var der fremlagt to ændringsforslag til MLC om social beskyttelse af søfarende efterladt uden midler af rederen og økonomisk kompensation ved søfarendes død eller langvarige invaliditet. Disse forhold var der ved vedtagelsen af MLC i 2006 enighed om at burde prioriteres i det fremtidige arbejde med en justering af konventionen. Forholdene blev også drøftet i en ILO/IMO³ arbejdsgruppe i 2009.

Der er tale om forhold, der har væsentlig betydning for de søfarende. Selv om der fx ikke er mange situationer, hvor de søfarende efterlades om bord på skibe i udenlandsk havn uden løn, mad eller andre fornødenheder, er det en alvorlig situation, når det sker. Der har været sådanne situationer med udenlandske skibe i dansk havn, mens det heldigvis er sjældent, at det sker med danske skibe i udenlandsk havn. Hvad angår beskyttelse i tilfælde af arbejdsskader, er det ikke alle lande, der som Danmark har forsikringsordninger, som beskytter den ansatte.

De to ændringsforslag til MLC var udarbejdet i et samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdstagere på internationalt plan. Danmark havde en central rolle i forbindelse med forhandlingerne i Den Særlige MLC-trepartskomité, idet den danske delegationsleder, vicedirektør Birgit Sølling Olsen, fra Søfartsstyrelsen, blev formand for regeringsgruppen, der bestod af mere end 60 medlemslande.

Der blev under drøftelserne foretaget mindre ændringer i de fremlagte ændringsforslag, og med et meget stort flertal anbefalede Den Særlige MLC-trepartskomité en vedtagelse af ændringerne og dermed også en fremsendelse til Arbejdskonferencen med henblik på en endelig vedtagelse.

Vedtagelsen af ændringerne

Efter MLC kan Arbejdskonferencen ikke ændre i udkastene, men blot vedtage eller forkaste ændringsforslagene, der er vedtaget af Den Særlige MLC-trepartskomité. Arbejdskonferencen vedtog ændringsforslagene med overvældende flertal og med stor støtte fra såvel regeringsgruppen, arbejdsgivere og arbejdstagere. Således stemte kun en enkelt delegeret ud af 470 afgivne stemmer, som stemte, imod. Danmark stemte for ændringsforslagene i både Den Særlige MLC-trepartskomité og på Arbejdskonferencen.

Den nye procedure medfører, at der ikke skal ske en formel ratifikation af konventionsændringerne. ILO vil derimod blot meddele de på nuværende tidspunkt omkring 60 lande, der har ratificeret MLC, herunder Danmark, at de har en periode på to år til nærmere at overveje ændringsforslagenes indhold. Denne to års periode blev påbegyndt den 18. juli 2014.

³ IMO er den Internationale Maritime Organisation, et FN agentur grundlagt i 1959.

Herefter vil de efter en seks måneders periode blive bundet af reglerne, medmindre 40 % af de lande, der ratificeret MLC, og som repræsenterer mere end 40 % af den samlede bruttotonnage i de ratificerende lande, inden for to års perioden forkaster teksten skriftligt. Dette er næppe sandsynligt.

Det betyder, at de lande, der allerede har ratificeret MLC, efter perioden på 2½ år skal have implementeret de nye regler. Disse lande, herunder Danmark, kan herefter – efter grundprincippet i MLC om *no more favorable treatment* – kræve, at ikke kun deres egne skibe, men også skibe, som anløber deres havne, lever op til de nye regler, uanset om skibets flagstat har ratificeret MLC eller afvist de nye regler. Herved vil ILO-reglerne blive anvendt globalt og dermed sikrer en bedre beskyttelse af de søfarende.

Det forventes, at ændringsforslagene vil træde i kraft internationalt den 18. januar 2017.

For at nå fristen forventes arbejdet med implementeringen af ændringsforslagene at blive påbegyndt senest i foråret 2015.

9. Udvælgelseskomitéen

Udvælgelseskomitéen ("Selection committee") valgte regeringsrepræsentant Rajab Sukayri (Jordan) som formand for komitéen. Som næstformænd blev fra arbejdgersiden valgt Hiroyuki Matsui (Japan) og fra arbejdstagersiden Luc Cordebeek (Belgien).

Udvælgelseskomitéen er ansvarlig for den praktiske tilrettelæggelse af konferencens arbejde herunder tidsplaner og agenda for plenarsamlingen og for afgørelser af ukontroversielle rutinespørgsmål. Der var i år ingen større spørgsmål på komitéens dagsorden.

Bilag 1: Den Internationale Arbejderorganisations formål og struktur

Den Internationale Arbejderorganisation (ILO): Vision, mission og tilgang

Den Internationale Arbejderorganisation (ILO, oprettet i 1919) er grundlagt med visionen om, at man kun gennem et velfungerende arbejdsmarked kan skabe velstand og fremgang i samfundet. Derfor arbejder ILO for at fremme social retfærdighed og sikre, at internationale menneske- og arbejdsrettigheder overholdes på både det nationale og globale arbejdsmarked.

I 1944 vedtog ILO's Internationale Arbejdskonference Philadelphia Deklarationen, som beskriver de grundlæggende principper i ILO. Deklarationen fastslår, at arbejdskraft ikke er en handelsvare, og videre fastslår den ethvert individs ret til social retfærdighed, økonomisk sikkerhed samt foreningsfrihed. Den er siden fulgt op af Deklarationen fra 1998 om fundamentale principper og rettigheder på arbejdspladsen samt Deklarationen fra 2008 om retfærdig globalisering.

I 1999 introducerede ILO et nyt koncept om anstændigt arbejde (decent work). Konceptet har siden da været centralt i ILO's arbejde og bygger på fire målsætninger, som tilsammen udgør de faktorer, der er nødvendige for at sikre et værdigt og stabilt arbejdsliv. Målsætningerne er at *skabe job, sikre rettigheder på jobbet, udvide det sociale beskyttelsesnet* samt *fremme den sociale dialog* mellem arbejdsmarkedets parter.

Bag dette koncept ligger en tilgang baseret på samarbejde og social dialog. ILO er opbygget omkring en unik trepartsstruktur, hvor repræsentanter fra både regeringer, arbejdstagere og arbejdsgivere er repræsenteret. Herved sikres, at alle parter på området inddrages på lige fod i beslutningsprocessen.

ILO har vedtaget en række konventioner, som fastsætter internationale arbejdsstandarder. Konventionerne har karakter af internationale traktater, som skal ratificeres af medlemslandene for at være juridisk bindende. Som de mest fundamentale kan nævnes: *Konventionerne om afskaffelse af tvangsarbejde, om foreningsfrihed og retten til faglig organisering, om frie og kollektive forhandlinger, om afskaffelse af børnearbejde* samt *om forbud mod diskriminering på arbejdsmarkedet*. Størstedelen af verdens lande har ratificeret disse kernekonventioner, men en del lande mangler stadig at ratificere en række af konventionerne, heriblandt lande med meget høje befolkningstal.

Opbygning og organisation

ILO har 185 medlemslande, og organisationen består af tre centrale organer: Den Internationale Arbejdskonference, Styrelsesrådet og Det Internationale Arbejdskontor (ILO's Sekretariat).

Styrelsesrådet (Governing Body, GB) er ILO's ledende organ, og mødes sædvanligvis tre gange årligt i marts, juni og oktober/november. GB træffer beslutninger om ILO's politik, fastsætter dagsordenen for Den Internationale Arbejdskonference (The International Labour Conference, ILC), vælger ILO's Generaldirektør samt fastlægger budgettet for organisationen. GB består af 28 regeringsrepræsentanter, 14 arbejdstagerrepræsentanter og 14 arbejdsgiverrepræsentanter. Ti af regeringsrepræsentanterne repræsenterer lande af særlig industriel betydning, og de resterende 18 medlemmer vælges hvert tredje år på ILC. Arbejdsmarkedets parter vælger deres egne repræsentanter.

Der er tradition for et nordisk rotationsprincip i Styrelsesrådet, og den danske regering overlod således sin plads til Norge for perioden 2014-2017. Danmark er dog stadig repræsenteret blandt ar-

bejdsgiverrepræsentanterne ved Jørgen Rønnest fra Dansk Arbejdsgiverforening og blandt arbejdstagerne ved Jens Erik Orth fra LO.

Den Internationale Arbejdskonference (ILC) afholdes hvert år i juni måned, og her vedtager medlemslandene internationale arbejdsstandarder, og diskuterer forskellige sociale og beskæftigelsesrelaterede problemstillinger. Hvert medlemsland er repræsenteret af en stemmeberettiget delegation bestående af to regeringsrepræsentanter, en arbejdsgiverrepræsentant og en arbejdstagerrepræsentant, som alle er frit stillede i beslutningsprocessen. Derudover deltager en række tekniske rådgivere.

Det Internationale Arbejdskontor er det daglige sekretariat for ILO, og ledes af Generaldirektøren. Generaldirektøren vælges hvert femte år, og i oktober 2012 indtrådte Guy Ryder på posten som Genereldirektør. Han overtog pladsen fra chilieneren Juan Somavia.

Danmark og ILO

Danmark har været medlem af ILO siden 1919 og har til dato ratificeret 72 af ILO's 189 konventioner, herunder samtlige otte kernekonventioner om grundlæggende arbejdsrettigheder.

ILO's generaldirektør Guy Ryder besøgte i Danmark i april 2014. I den anledning besluttede den danske regering at øge det danske kernebidrag til ILO med 10 mio. kr., således at det toårige bidrag for 2014-2015 når op på 50 mio. kr. (dækkende to år). Den øgede bevilling er udtryk for den danske støtte til generaldirektørens reformarbejde og organisationens arbejde med arbejdstagerrettigheder. Derudover blev det besluttet, at Danmark vil engagere sig yderligere i ILO's Better Work initiativ i samarbejde med International Finance Corporation IFC og yde et økonomisk bidrag hertil på 15 mio. kr. i 2014.

Danmark yder herudover sit faste årlige medlemsbidrag på ca. 12 mio. kr. og støtter et antal specifikke programmer, herunder med en samlet bevilling på 204 mio. kr. til implementering af to større programmer i Afrika i perioden 2009-14 som opfølgning til Afrika-kommission. De to programmer, der vedrører hhv. unge iværksættere og ungdomsuddannelser, er nu ved at blive afsluttet. Et joint review konkluderede i 2013, at programmet fungerede tilfredsstillende, men en forlængelse er ikke tiltænkt.

ILO støttes også under enkelte af Danmarks landeprogrammer. Blandt andet indgik man sidste år en aftale med ILO om at bidrage til socialt ansvarlig udvikling af Myanmars tekstil- og fiskerisektorer.

I tråd med ILO's Konvention nr. 144 om trepartsforhandlinger har Danmark oprettet Det faste ILO-udvalg, hvor der udover repræsentanter fra Beskæftigelsesministeriet, er repræsentanter fra de forskellige hovedorganisationer på det danske arbejdsmarked. I udvalget drøftes Danmarks holdning til ILO's arbejde, behandling af vedtagne konventioner samt eventuel vedtagelse og ratifikation af nye konventioner. Udvalget har følgende sammensætning (pr. 1. august 2014):

- Kontorchef Lone Henriksen, Beskæftigelsesministeriet, formand
- International director Jørgen Rønnest, Dansk Arbejdsgiverforening,
- Ansættelsesretschef Flemming Dreesen, Dansk Arbejdsgiverforening,

- Chefkonsulent Henning Gade, Dansk Arbejdsgiverforening
- Konsulent Jesper Lykke Christensen, Kommunernes Landsforening
- International konsulent Jens Erik Ohrt, Landsorganisationen i Danmark,
- LO-Sekretær Marie-Louise Knuppert, Landsorganisationen i Danmark,
- International konsulent Mikkel Dalsgaard, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
- Konsulent Käthe Munk Ruom, Akademikernes Centralorganisation,
- Chefkonsulent Annemarie Knudsen, Arbejdstilsynet
- Specialkonsulent Torben Lorentzen, Beskæftigelsesministeriet
- Fuldmægtig Martin Engmann Jensen, Beskæftigelsesministeriet
- Student Mathias Askholm, Beskæftigelsesministeriet

Derudover foregår der uformel koordinering mellem de nordiske lande samt koordinering med kredsen af EU-lande. I forhold til EU er ILO repræsenteret ved et "Liaison Office" i Bruxelles og den permanente EU-delegation i Genève, som deltager som observatør ved ILC.

ILO's Styrelsesrådsvalg 2014

Følgende regeringer blev på ILC i 2014 valgt som medlemmer af Styrelsesrådet for perioden 2014-2017:

Medlemmer med fast sæde (lande af særlig "industriel-betydning")									
Brasilien	Japan	England	Kina	Frankrig					
Italien	Indien	Rusland	Tyskland	USA					
Valgte medlemmer									
<i>Afrika</i>	Algeriet	Angola	Ghana	Kenya	Sudan	Zimbabwe			
<i>Amerika</i>	Argentina	Mexico	Panama	Trinidad og Tobago	Venezuela				
<i>Asien</i>	Cambodia	Iran	Korea	De Forenede Emirater					
<i>Europa</i>	Bulgarien	Rumænien	Tyrkiet						
Stedfortrædende medlemmer (uden stemmeret)									
<i>Afrika</i>	Botswana	Burkina Faso	Chad	Etiopien	Lesotho	Mali	Mauritanien	Tanzania	
<i>Amerika</i>	Canada	Colombia	Cuba	Den Dominikanske Republik	Uruguay				
<i>Asien</i>	Australien	Bahrain	Bangladesh	Brunei	Indonesien	Jordan	Pakistan	Thailand	
<i>Europa</i>	Albanien	Belgien	Litauen	Holland	Norge	Polen	Spanien		

Bilag 2: Fortegnelse over medlemmerne af Den Internationale Arbejdsorganisation

Fortegnelse over de 185 medlemmer af Den Internationale Arbejdsorganisation
(Pr. 1. august 2014)

Afghanistan	Demokratiske	Jamaica	Nepal	St. Vincent og
Albanien	Republik Congo	Japan	New Zea-	Grenadines
Algeriet	(Zaire)	Jordan	land	Storbritannien
Angola	Djibouti	Kasakhstan	Nicaragua	Sudan
Antigua og Bar-	Dominica	Kap Verde	Niger	Surinam
buda	Dominikanske	Kenya	Nigeria	Sverige
Argentina	Republik	Kina	Norge	Swaziland
Armenien	Ecuador	Kirgisistan	Oman	Sydafrika
Australien	Egypten	Kiribati	Pakistan	Sydkorea
Aserbajdsjan	Elfenbenskysten	Kroatien	Palau	Sydsudan
Bahamas	El Salvador	Kuwait	Panama	Syrien
Bahrain	Eritrea	Laos	Papua Ny	Tadsjikistan
Bangladesh	Estland	Lesotho	Guinea	Tanzania
Barbados	Etiopien	Letland	Paraguay	Tchad
Belgien	Fiji	Libanon	Peru	Thailand
Belize	Filippinerne	Liberia	Polen	Tjekkiet
Benin	Finland	Libyen	Portugal	Togo
Bolivia	Forenede Ara-	Litauen	Qatar	Trinidad og To-
Bosnien-	biske Emirater	Luxembourg	Rumænien	bago
Herzegovina	Frankrig	Madagaskar	Rusland	Tunesien
Botswana	Gabon	Makedonien	Rwanda	Turkmenistan
Brasilien	Gambia	(Den tidlige-	Saint Kitts	Tuvalu
Brunei Darussa-	Georgien	re Jugoslavi-	og Nevis	Tyrkiet
lam	Ghana	ske Repu-	Samoa	Tyskland
Bulgarien	Grenada	blik)	San Marino	Uganda
Burkina Faso	Grækenland	Malawi	Sao Tomé og	Ukraine
Burma (Myan-	Guatemala	Malaysia	Principe	Ungarn
mar)	Guinea	Maldiverne	Saudi-	Uruguay
Burundi	Guinea-Bissau	Mali	Arabien	USA
Cambodja	Guyana	Malta	Schweiz	Usbekistan
Cameroun	Haiti	Marokko	Senegal	Vanuatu
Canada	Honduras	Marshall-	Serbien	Venezuela
Centralafrikanske	Hviderusland	ørerne	Seychellerne	Vietnam
Republik	Indien	Mauretaniem	Sierra Leone	Yemen
Chile	Indonesien	Mauritius	Singapore	Zambia
Colombia	Irak	Mexico	Slovakiet	Zimbabwe
Comorerne	Iran	Mocambique	Slovenien	Ækvatorialguinea
Congo	Irland	Moldova	Solomon	Østrig
Costa Rica	Island	Mongoliet	Islands	Østtimor
Cuba	Israel	Montenegro	Somalia	
Cypern	Italien	Namibia	Spanien	
Danmark		Nederlandene	Sri Lanka	
			St. Lucia	

Bilag 3: Oversigt over vedtagne konventioner, der er ratificeret af Danmark

Oversigt over vedtagne konventioner, der er ratificeret af Danmark (Pr. 1. august 2014)

Nr.	Konventionens navn	Årstal	Tiltrådt	Opsagt	Bekendtgjort ¹⁾
2	Konvention angående arbejdsløshed	1919	24. september 1921		Bekendtgørelse nr. 465 af 2. nov. 1921
5	Konvention, hvorved der fastsættes lavalder for børns arbejde i industri	1919	27. november 1922	13. nov. 1997	Bekendtgørelse nr. 232 af 19. nov. 1923
6	Konvention om unge menneskers anvendelse til nat arbejde i industrien. Konvention om anvendelsen af hvidt fosfor (Berliner konventionen) ²⁾	1919	27. november 1922		Bekendtgørelse nr. 233 af 19. nov. 1923
7	Konvention, hvorved der fastsættes lavalder for børns arbejde til søs	1920	29. april 1924	13. nov. 1997	Bekendtgørelse nr. 200 af 8. juli 1924
8	Konvention vedrørende erstatning for arbejdsløshed i tilfælde af skibbrud	1920	25. januar 1938		Bekendtgørelse*) nr. 6 af 21. marts 1938
9	Konvention om forhyring	1920	12. august 1928		Bekendtgørelse*) nr. 31 af 4. oktober 1938
11	Konvention angående landarbejdernes forenings- og organisationsret	1921	8. juni 1930		Bekendtgørelse nr. 220 af 12. juli 1930
12	Konvention angående landarbejdernes forsikring mod følger af ulykkestilfælde	1921	12. november 1921		Bekendtgørelse nr. 231 af 19. maj 1923
14	Konvention angående en egentlig hviledag i industrielle virksomheder	1921	14. august 1935		Bekendtgørelse nr. 269 af 28. september 1935
15	Konvention angående fastsættelse af lavalder for anvendelse af unge mennesker som kullempere og fyrbødere	1921	24. april 1924	13. nov. 1997	Bekendtgørelse nr. 199 af 8. juli 1924
16	Konvention angående tvungen lægetilsyn med børn og unge mennesker, beskæftigelse om bord på skibe	1921	12. april 1938		Bekendtgørelse*) nr. 15 af 7. maj 1938
18	Konvention angående erstatning for erhvervssygdomme	1925	19. januar 1934		Danmarks traktater. Udgivet på Udenrigsministeriets foranledning: årgang 1934, nr. 37
19	Konvention angående ligeberettigelse for inden- og udenlandske arbejdere i henseende til erstatning i anledning af ulykkestilfælde, indtrufne under arbejdet	1925	20. marts 1928		Bekendtgørelse nr. 155 af 27. april 1928
21	Konvention om indførelse af forenklinger i tilsynet med udvandrere om bord på skibe	1926	16. april 1955		Bekendtgørelse*) nr. 49 af 5. september 1955
27	Konvention angående vægtangivelse på tungt styk gods, der transporteres pr. skib	1929	30. december 1932		Bekendtgørelse nr. 45 af 19. februar 1933
29	Konvention angående tvungent eller pligtmæssigt arbejde	1930	25. januar 1932		Bekendtgørelse nr. 49 af 1. marts 1932

Nr.	Konventionens navn	Årstal	Tiltrådt	Opsagt	Bekendtgjort ¹⁾
32	Konvention om beskyttelsesforanstaltninger mod ulykkestilfælde, for så vidt angår arbejdere, der er beskæftiget med lastning og losning af skibe	1932	11. juli 1970	22. dec. 1989	Bekendtgørelse*) nr. 90 af 14. oktober 1971
42	Konvention angående erstatning for erhvervssygdomme (revideret)	1934	8. juni 1939		Bekendtgørelse*) nr. 4 af 3. februar 1940
52	Konvention angående årlig ferie med løn	1936	8. juni 1939		Bekendtgørelse*) nr. 5 af 3. februar 1940
53	Konvention angående minimumskrav i henseende til faglig duellighed hos skibsofficerer i handelsskibe	1936	30. juni 1938	Ude af kraft	Bekendtgørelse*) nr. 34 af 9. november 1938
58	Konvention angående lavalder for børns arbejde til søs (revideret)	1936	3. maj 1955	13. nov. 1997	Bekendtgørelse*) nr. 73 af 19. november 1956
62	Konvention angående sikkerhedsforskrifter inden for byggeriet	1937	13. oktober 1972	10. jul. 1995	Bekendtgørelse*) nr. 80 af 18. juli 1975
63	Konvention angående statistik over løn og arbejdstid i de vigtigste mine- og fabriksindustrier (herunder bygge- og anlægsvirksomhed) og i landbruget	1938	8. juni 1939	24. apr. 1988	Bekendtgørelse*) nr. 6 af 3. februar 1940
73	Konvention om lægeundersøgelse (søfarende)	1946	19. maj 1980	Ude af kraft	Bekendtgørelse af 20. marts 1981
80	Konvention til delvis revision af de af Den Internationale Arbejdsorganisations generalkonference på dens første 28 møder vedtagne konventioner med henblik på den fremtidige udøvelse af de administrative opgaver, som i medfør af nævnte konventioner er overdraget generalsekretæren for Folkernes Forbund og med henblik på at indføre visse yderligere ændringer deri, forårsaget ved opløsning af Folkernes Forbund og ved ændringen i Den Internationale Arbejdsorganisations statut	1946	23. maj 1949		Bekendtgørelse*) nr. 45 af 24. oktober 1949
81	Konvention angående arbejdstilsyn inden for industri og handel	1947	26. juni 1958		Bekendtgørelse nr. 30 af 11. august 1959
87	Konvention angående foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig	1948	25. maj 1951		Bekendtgørelse nr. 16 af 23. april 1952
88	Konvention angående organisation af arbejdsanvisningen	1948	3. oktober 1972		Bekendtgørelse*) nr. 100 af 18. september 1974
92	Konvention angående skibsmandskabets opholdsrum om bord (revideret)	1949	9. juli 1950	Ude af kraft	Bekendtgørelse*) nr. 8 af 28. januar 1953
94	Konvention angående arbejdsklausuler i offentlige kontrakter	1949	22. juli 1955		Bekendtgørelse*) nr. 1 af 4. januar 1957
98	Konvention om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger	1949	22. juli 1955		Bekendtgørelse*) nr. 2 af 4. januar 1957
100	Konvention om lige løn til mandlige og kvindelige arbejdere for arbejde af samme værdi	1951	10. juni 1960		Bekendtgørelse*) nr. 78 af 20. december 1960
102	Konvention angående minimumsnormer for social tryghed	1952	22. juli 1955		Bekendtgørelse*) nr. 1 af 2. januar 1958

Nr.	Konventionens navn	Årstal	Tiltrådt	Opsagt	Bekendtgjort ¹⁾
105	Konvention om afskaffelse af tvangsarbejde	1957	21. december 1957		Bekendtgørelse*) nr. 65 af 7. november 1958
106	Konvention om ugentlig fritid i handels- og kontorvirksomheder	1957	21. december 1957		Bekendtgørelse*) nr. 64 af 7. november 1958
108	Konvention angående søfarendes nationale identitetspapirer	1958	28. juli 1970		Bekendtgørelse*) nr. 37 af 17. april 1972
111	Konvention om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv	1958	10. juni 1960		Bekendtgørelse*) nr. 8 af 3. februar 1961
112	Konvention om lavalder for adgang til beskæftigelse om bord på fiskefartøjer	1959	17. januar 1962	13. nov. 1997	Bekendtgørelse*) nr. 63 af 23. november 1962
115	Konvention om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling	1960	24. november 1972		Bekendtgørelse*) nr. 113 af 21. oktober 1974
116	Konvention om delvis ændring af de af Den Internationale Arbejdsorganisations generalkonference på dens første 32 møder vedtagne konventioner	1961	12. maj 1962		Bekendtgørelse*) nr. 46 af 11. december 1963
118	Konvention om ligestilling af ind- og udlændinge i henseende til social tryghed	1962	14. maj 1969		Bekendtgørelse*) nr. 90 af 24. september 1970
119	Konvention om sikring af maskineri	1963	8. november 1988		Bekendtgørelse af 17. januar 1991
120	Konvention om hygiejne i handels- og kontorvirksomheder	1964	10. juni 1970		Bekendtgørelse*) nr. 91 af 14. oktober 1971
122	Konvention om beskæftigelsespolitik	1964	10. juni 1970		Bekendtgørelse*) nr. 92 af 14. oktober 1971
126	Konvention om opholdsrum i fiskerifartøjer	1966	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 88 af 17. juli 1979
129	Konvention om arbejdstilsyn i landbruget	1969	13. oktober 1972		Bekendtgørelse*) nr. 36 af 27. februar 1975
130	Konvention om læge- og hospitalsbehandling og dagpenge under sygdom	1969	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 85 af 5. juli 1979
133	Konventionen om skibsmandskabets opholdsrum	1970	10. juli 2003	Ude af kraft	Bekendtgørelse nr. 19 af 5. august 2004
134	Konvention om forebyggelse af arbejdsulykker (søfarende)	1970	19. maj 1980	Ude af kraft	Bekendtgørelse nr. 37 af 20. marts 1981
135	Konvention om beskyttelse af arbejdstagerrepræsentanter i den enkelte virksomhed og om de faciliteter, som skal ydes dem	1971	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 74 af 1. juli 1979
138	Konvention om mindstealder for adgang til beskæftigelse	1973	13. november 1997		Bekendtgørelse nr. 31 af 10. september 1998
139	Konvention om forebyggelse af og kontrol med sundhedsmæssige farer på arbejdspladsen forårsaget af kræftfremkaldende stoffer og midler	1974	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 75 af 1. juli 1979
141	Konvention om landbrugsorganisationer og deres rolle i den økonomiske og sociale udvikling	1975	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 86 af 5. juli 1979

Nr.	Konventionens navn	Årstal	Tiltrådt	Opsagt	Bekendtgjort ¹⁾
142	Konvention om erhvervsvejledning og erhvervsuddannelse	1975	20. maj 1981		Bekendtgørelse nr. 55 af 2. juni 1982
144	Konvention om tresidede forhandlinger til fremme af gennemførelsen af ILO-standarder	1976	4. april 1978		Bekendtgørelse*) nr. 116 af 15. oktober 1979
147	Konvention om minimumsnormer i handelsskibe Protokol ratificeret 10. juli 2003	1976	19. maj 1980	Ude af kraft	Bekendtgørelse nr. 96 af 23. september 1982
148	Konvention om luftforurening, støj og vibration	1977	1. december 1987		Bekendtgørelse nr. 17 af 2. maj 1996
149	Konvention om sygeplejepersonalets beskæftigelse samt arbejds- og levevilkår	1977	20. maj 1981		Bekendtgørelse af 2. juni 1982
150	Konvention om arbejdsmarkedsadministration: rolle, funktion og organisation	1978	20. maj 1981		Bekendtgørelse nr. 57 af 2. juni 1982
151	Konvention om beskyttelse af organisationsretten og metoder til fastsættelse af arbejdsvilkår i den offentlige sektor	1978	20. maj 1981		Bekendtgørelse nr. 58 af 2. juni 1982
152	Konvention om sikkerhed og sundhed i forbindelse med havnearbejde	1979	8. november 1988		Bekendtgørelse nr. 33 af 18. april 1991
155	Konvention om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen samt arbejdsmiljø	1981	10. juli 1995		Bekendtgørelse nr. 3 af 1. februar 1996
159	Konvention om erhvervsmæssig revalidering og beskæftigelse af handicappede	1983	5. februar 1985		Bekendtgørelse nr. 40 af 20. april 1988
160	Konvention om arbejdsmarkedsstatistik	1985	1. december 1987		Bekendtgørelse nr. 32 af 18. april 1991
162	Konvention om sikkerhed ved anvendelse af asbest	1986	18. december 2006		Bekendtgørelse nr. 5 af 22. maj 2008
163	Konvention om søfarendes velfærd til søs og i havn	1987	16. september 1993	Ude af kraft	Bekendtgørelse nr. 60 af 16. juni 1994
167	Konvention om sikkerhed og sundhed inden for bygge- og anlægssektoren	1988	10. juli 1995		Bekendtgørelse nr. 18 af 2. maj 1996
169	Konvention vedrørende indfødte folk og stammefolk i selvstændige stater	1989	18. januar 1996		Bekendtgørelse nr. 97 af 9. oktober 1997
180	Konvention om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe	1996	10. juli 2003	Ude af kraft	Bekendtgørelse nr. 20 af 5. august 2004
182	Konvention om forbud mod og omgående indsats for afskaffelse af de værste former for børnearbejde	1999	14. august 2000		Bekendtgørelse nr. 62 af 11. december 2000
MLC	Konvention om søfarendes arbejdsforhold	2006	23. juni 2011		Bekendtgørelse nr. 16 af 9. september 2013
187	Konvention om rammer for fremme af sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen	2006	28. januar 2009		Bekendtgørelse nr. 18 af 11. marts 2010
I alt ratificeret: 72 stk., heraf 16 opsagte og 56 aktive.					

1) De med * mærkede bekendtgørelser er optaget i Lovtidende C.

2) Denne konvention afløser Bernerkonventionen af 1906 om samme spørgsmål, og ratifikationerne af denne medregnes derfor ikke i bureauets opgørelse over antallet af ratifikationer af internationale arbejdskonventioner.

Konventionerne nr. 5, 7, 15, 58 og 112 blev opsagt i forbindelse med ratifikation af konvention nr. 138 om mindstealder for adgang til beskæftigelse.

Konvention nr. 32 blev opsagt i forbindelse med ratifikation af konvention nr. 152 om sikkerhed og

sundhed i forbindelse med havnearbejde.

Konvention nr. 62 blev opsagt i forbindelse med ratifikation af konvention nr. 155 om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen samt arbejdsmiljø.

Konvention nr. 63 blev opsagt i forbindelse med ratifikation af konvention nr. 160 om arbejdsmarkedsstatistik.

Konventionerne nr. 53, 73, 92, 130, 134, 147, 163, og 180 er efter, at MLC er trådt i kraft ude af kraft.

Bilag 4: Beskæftigelsesminister Mette Frederiksens tale

Tale til Plenarforsamlingen på ILO's arbejdskonference den 9. juni i Genève 2014.

Thank you, Chair.

Ladies and Gentlemen, I am glad to address you today.

Let me start with expressing my full commitment to the ILO. The unique tripartite structure of the organisation and the core values it builds upon – such as social dialogue – gives it clear relevance in the world community and in our common objective to promote decent work for all.

So clearly I am concerned by the recent events in the conference Committee on the Application of Standards. The committee is a cornerstone in the ILO system for promotion of international labour standards throughout the world. Freedom of association is a basic human right and it is crucial that the ILO supervisory system is able to monitor and promote this and other labour standards.

I urge all parties involved to find a lasting solution and would like to underline the Danish and my full support to the Director-General in finding a way forward.

I would like to thank the Director-General for choosing a very pertinent subject for his report this year – Fair Migration should be a topic of importance to us all.

Labour migration basically stems from the wish of one person to find a better job – and with that a better life. This personal aspect is important to keep in mind, when we discuss the world-wide effects of migration.

The report on “Fair Migration” addresses a topic that is relevant for all in our modern and globalised world. Globalisation should lead to greater welfare for all, better working conditions and more decent jobs. Not a race to the bottom! In this respect, the work of the ILO in framing and protecting fundamental rights (through the Core Conventions) is crucial.

Migration is growing and will continue to do so. This is a challenge. For labour markets and societies. But also for the migrants themselves.

People moving in search of a job may be at risk of abuse. In this way, there is also a link to two other topics at this year's Conference: The transition from the informal to the formal economy, and the challenges of forced labour. Of Course, It goes without saying, that forced labour and trafficking of people for forced labour is totally unacceptable!

Labour migration must be fair and if labour migration is to be a success – for the individual worker as well as for society – we need to ensure decent working conditions and real employment possibilities for all workers, including migrant workers.

Migrant workers must operate on the same terms and conditions as other workers in a given country. Otherwise, we risk abuse and destruction of our labour market models.

As Minister for Employment, I cannot accept indecent working conditions or underbidding of agreed wage levels as a means to achieve competitive advantages. This constitutes unfair competition – and neither the individual worker, nor society as a whole should accept this.

The Social Partners have a crucial role to play in achieving this – and I am thankful that we have a good and well-functioning tri-partite relationship in Denmark.

In this connection, I note from the report, that the Social Partners at international level have already made efforts to address the un-wanted side-effects of migration!

In closing, let me stress that the Danish Government is committed to take part in the global work to improve the working conditions of migrant workers – as well as workers in general.

It is the job of Governments – and Ministers, such as myself – to ensure the proper framework conditions for labour migration on decent terms. But the Social Partners play a vital role in helping us – to ensure a fair and proper labour market for all workers, both domestic and migrants.

Thank you for your attention.

Bilag 5: Marie Louise Knupperts (LO) tale ved konferencen

Tale til Plenarforsamlingen på ILO's arbejdskonference i Genève 2014 af LO-Sekretær Marie-Louise Knuppert fra Landsorganisationen i Danmark.

Kære Formand,

Lad mig starte med at henvise til Generalsekretær Guy Ryders første rapport til denne konference. Rapporten viser, at der findes omkring 232 millioner migrantarbejdere i verden, og at stadig flere mennesker krydser grænserne på jagt efter et arbejde. Migration er ofte forbundet med misbrug af udsatte arbejdstagere og finder sted i stort og stadigt voksende omfang. I for mange tilfælde er det også forbundet med uacceptabel behandling og misbrug af nogle af de mest sårbare mænd og kvinder på vores arbejdsmarkeder. Vi er også enige om, at migration har potentiale til at bidrage meget væsentligt til vækst og udvikling. Det er derfor nødvendigt med en retfærdig migrationspolitik og stærkere tiltag mod tvangsarbejde.

Meget har ændret sig i dette århundrede. Således har tvangsarbejdet også fået et nyt ansigt. Da den internationale arbejdskonference vedtog konventionen om tvangsarbejde i 1930, var man primært bekymret for tvangsarbejde indført af staten. I dag har næsten halvdelen af ofrene for tvangsarbejde migreret, inden de bliver udnyttet. De holdes ikke i lænker. Men de ender i tvangsarbejde, fordi arbejdsgivere udnytter dem. Mange af de udnyttede arbejdstagere er kvinder og børn. Og nye former for tvangsarbejde er dukket op. Der er menneskehandel på tværs af grænserne. Her bruges tvivlsomme hververe for at dække sporene. De lokker, truer og skubber mænd, kvinder, drenge og piger til tvangsarbejde og seksuel udnyttelse. Denne nye fjende skal elimineres. Derfor skal jeg kraftigt opfordre jer alle til at vedtage og implementere den nye bindende protokol om tvangsarbejde, som er indgivet til plenarforsamlingen. Jeg mener, at en sådan protokol og de anbefalinger, der knytter sig til denne vil gøre en forskel.

Kære Formand

Det er i sandhed opmuntrende, at ILO har sat overgangen fra den uformelle til den formelle økonomi på dagsordenen. Når vi får en anbefaling om dette næste år, vil det være et stort skridt på vejen til at forbedre vilkårene for de millioner af arbejdstagere, som kæmper med at overleve i den uformelle økonomi. Dette gælder også alle de arbejdstagere, som er ansat uformelt i under-entrepriser og leverandørkæder. Flertallet af disse arbejdstagere er kvinder. De har alle brug for anerkendelse, beskyttelse ved arbejdsretlige love og social beskyttelse. Dagsordenen for decent work skal gælde for dem såvel som for alle andre arbejdstagere. Samtidig er vi overbevist om, at formaliseringen af den uformelle økonomi vil bidrage til bæredygtig udvikling og afhjælpning af fattigdom i udviklingslande. Det er nu op til os alle at sikre, at den sociale dialog styrkes med henblik på at udvikle nye politikker og strategier for håndteringen af den uformelle økonomi. Anbefalingen er bare et grundlag. Vi skal sikre, at den bliver implementeret på det nationale plan. Der er sandelig meget arbejde, der ligger foran regeringerne og arbejdsmarkedets parter forud for næste års konference.

Kære Formand

I 2012 var vi vidne til to historiske begivenheder. Først, valget af en ny ILO-generalsekretær. For det andet, fraværet af sager i Applikationskomitéen. Den opførsel vi var vidne til fra arbejdsgivernes side i Applikationskomitéen i 2012 var næsten ikke til at begribe. Arbejdsgiverne satte ikke blot spørgsmålstegn ved Ekspertkomitéens fortolkning af konvention nr. 87 men også ved selve strejkeretten.

Arbejdsgiverne brugte denne meningsforskel til at gå videre med at så tvivl om hele ILO's overvågnings-system. De blokerede listen over sager. Sidste år satte arbejdsgiverne igen eftertrykkeligt spørgsmålstegn ved Ekspertkomitéens mandat og ved strejkeretten. Ikke bare i den generelle debat men også i specifikke konvention-87 sager. Det lykkedes os at blive enige om listen, men arbejdsgiverne udfordrer fortsat hele organisationen. Siden sidste år har forskellige høringer resulteret i Styrelsesrådets beslutning i marts i år. På dette års arbejdskonference har arbejdsgivergruppen i CAS besluttet at lægge pres på den aftalte høringsproces udenfor komitéen. Arbejdsgivernes angreb på hele overvågningsystemet er ikke acceptabelt. Vi står derfor i år overfor endnu større udfordringer.

Kære formand

Social dialog og treparts-samarbejde udgør ILO's styringsparadigme for at fremme social retfærdighed og fredelige relationer på arbejdspladsen og decent work.

Endelig, kære Formand

Jeg skal derfor igen opfordre alle regeringer, og særligt regeringsmedlemmer i ILO's Styrelse til at forsvare, beskytte og respektere organisationen, dens integritet og vores universelle principper på arbejdsmarkedet.

Tak for ordet.

Bilag 6: Protokoltekst og henstilling vedrørende afskaffelse af tvangsarbejde

Dansk oversættelse af teksterne vedtaget af den 103. Internationale Arbejdskonference

PROTOKOL TIL KONVENTIONEN ANGÅENDE TVUNGET ELLER PLIGTMÆSSIGT ARBEJDE (1930)

Konferencen for Den Internationale Arbejdsorganisation, der

Har været samlet i Geneve, indkaldt af Styrelsesrådet i Det Internationale Arbejds-kontor, og har afholdt sin 103. samling den 28. maj 2014 og

Fastsår, at forbuddet mod tvunget eller pligtmæssigt arbejde indgår som en bestanddel i de fundamentale rettigheder, og at tvunget eller pligtmæssigt arbejde er et brud mod menneskerettighederne og en krænkelse af menneskers værdighed for millioner af kvinder og mænd, piger og drenge, og at det bidrager til, at fattigdom ikke kan udryddes, og står i vejen for, at der kan opnås anstændige arbejdsforhold for alle, og

Anerkender, at Konventionen angående tvunget eller pligtmæssigt arbejde 1930 (Nr. 29) i det følgende betegnet "konventionen", sammen med Konventionen om afskaffelse af tvangsarbejde 1957 (Nr. 105) spiller en afgørende rolle for bekæmpelsen af alle former for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, men at der på grund af mangler ved gennemførelsen heraf er behov for yderligere tiltag, og

Erindrer om, at definitionen på tvunget eller pligtmæssigt arbejde i artikel 2 i konventionen omfatter tvunget eller pligtmæssigt arbejde i alle dets former og forekomster og gælder for alle mennesker uden nogen forskel, og

Understreger, at det er hastende at få udryddet tvunget og pligtmæssigt arbejde i alle dets former og forekomster, og

Erindrer om den pligt, der påhviler de medlemslande, der har ratificeret konventionen, til at gøre tvunget eller pligtmæssigt arbejde strafbart som en overtrædelse af straffelovgivningen og til at sikre, at den straf, der idømmes ved lov, er fuldt ud passende og håndhæves konsekvent, og

Bemærker, at den overgangsperiode, der fremgår af konventionen, er udløbet, og at bestemmelserne i artikel 1, stk. 2 og 3, samt artikel 3 til 24 ikke længere er gældende, og

Anerkender, at de sammenhænge og former, hvori tvunget eller pligtmæssigt arbejde forekommer, har ændret sig, og at handel med mennesker med henblik på tvunget eller pligtmæssigt arbejde, som også kan omfatte seksuel udnyttelse, giver grund til stigende international bekymring og fordrer, at der hurtigt gøres en indsats for at sikre en effektiv udryddelse heraf, og

Bemærker, at der er et stigende antal arbejdstagere med tvunget eller pligtmæssigt arbejde hos private arbejdsgivere, at visse områder af samfundsøkonomien er særligt udsatte, og at visse grupper af arbejdstagere har en højere risiko for at blive ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, navnlig migranter, og

Bemærker, at en effektiv og vedvarende bekæmpelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde bidrager til at sikre en fair konkurrence blandt arbejdsgiverne og til beskyttelsen af arbejdstagerne, og

Erindrer om de relevante internationale arbejdsstandarder, herunder navnlig Konventionen om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, 1948 (nr. 87), Konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, 1949 (nr. 98), Konventionen om lige løn, 1951 (nr. 100), Konventionen om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv, 1958 (nr. 111), Konventionen om mindstealder, 1973 (nr. 138), Konventionen om forbud mod de værste former for børnearbejde, 1999 (nr. 182), Konventionen om vandrende arbejdstagere (revideret), 1949 (nr. 97), Konventionen om vandrende arbejdstagere (supplerende bestemmelser) 1975 (nr. 143), Konventionen om anstændigt arbejde for hushjælpere, 2011 (nr. 189), Konventionen vedrørende private arbejdsformidlinger, 1997 (nr. 181), Konventionen angående arbejdstilsyn, 1947 (nr. 81), Konventionen om arbejdstilsyn i landbruget, 1969 (nr. 129) samt ILO-Deklarationen om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet (1998) og ILO Deklarationen om social retfærdighed og en fair globalisering (2008) og

Henviser til andre relevante internationale dokumenter, navnlig Den Universelle Menneskerettighedserklæring (1948), Den internationale konvention om civile og politiske rettigheder (1966), Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966), konventionen mod slaveri (1926), Tillægskonventionen om afskaffelse af slaveri, slavehandel samt ordninger og sædvaner der må sidestilles med slaveri (1956), De Forenede Nationers konvention mod grænseoverskridende international kriminalitet (2000), Protokollen til forebyggelse, afskaffelse og strafforfølgning af handel med mennesker, navnlig kvinder og børn (2000), Protokollen mod smugling af migranter på land, hav og i luft (2000), Den internationale konvention om beskyttelse af alle migrantarbejderes og deres familiemedlemmers rettigheder (1990), Konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling eller straf (1984), Konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder (1979) og Konventionen om handicappedes rettigheder (2006), og

Har besluttet, at vedtage visse forslag om at tage skridt til at få fjernet manglerne ved gennemførelsen af konventionen, og fastslået, at foranstaltninger til forebyggelse og beskyttelse samt retsmidler, såsom kompensation og rehabilitering, er nødvendige for at sikre en effektiv og vedvarende afskaffelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde i henhold til fjerde punkt på samlingsdagsordenen, og

Har truffet afgørelse om, at disse forslag skal have form af en protokol til konventionen,

Har i dag, den 11. juni 2014, vedtaget følgende protokol, som der herefter kan henvises til som Protokollen af 2014 til Konventionen angående tvunget eller pligtmæssigt arbejde, 1930.

Artikel 1

1. For effektivt at opfylde forpligtelserne i henhold til konventionen angående at afskaffe tvunget eller pligtmæssigt arbejde, skal de enkelte medlemslande træffe effektive foranstaltninger for at forebygge og udrydde anvendelsen heraf, yde beskyttelse til ofre og give dem adgang til passende og effektive retsmidler, såsom erstatning, samt fastsætte sanktioner over for dem, der overtræder forbuddet mod tvunget og pligtmæssigt arbejde.
2. De enkelte medlemslande skal efter høring af arbejdsmarkedets parter udvikle en national politik og en handlingsplan for at sikre en effektiv og vedvarende bekæmpelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde, som skal omfatte systematiske tiltag fra de kompetente myndigheders side, og, hvor det findes passende, i koordinering med arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne samt med andre berørte grupper.
3. Den i konventionen anførte definition på tvunget eller pligtmæssigt arbejde gælder fortsat, og de foranstaltninger, der nævnes i denne protokol, skal derfor omfatte konkret handling over for menneskehandel med henblik på tvunget eller pligtmæssigt arbejde.

Artikel 2

De foranstaltninger, der skal træffes for at forebygge tvunget og pligtmæssigt arbejde, skal omfatte:

- (a) Oplysning og information til borgerne, navnlig til dem, der må anses for særligt udsatte, for at forhindre, at de bliver ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde,
- (b) Oplysning og information til arbejdsgivere for at forhindre, at de kommer ind i en praksis, der medfører tvunget eller pligtmæssigt arbejde,
- (c) Gennemførelse af en indsats for at sikre at:
 - I) den lovgivning, der er relevant for forebyggelsen af tvunget eller pligtmæssigt arbejde, herunder eventuelt ansættelseslovgivningen, omfatter alle arbejdstagere og alle sektorer i økonomien og bliver håndhævet heroverfor, og
 - II) arbejdstilsyn og andre instanser, der har ansvaret for gennemførelsen af denne lovgivning, styrkes;
- (d) Beskyttelse af mennesker, navnlig migrantarbejdere, mod misbrug og en svingagtig praksis i forbindelse med rekrutterings- og formidlingsforløb;
- (e) Tilskyndelse til at udvise rettidig omhu, herunder brug af due diligence, i både den offentlige og private sektor for at forhindre og reagere på risici for tvunget eller pligtmæssigt arbejde; og
- (f) Tackling af de underliggende årsager og faktorer, der medfører øget risici for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.

Artikel 3

De enkelte medlemslande skal træffe effektive foranstaltninger til at sikre identifikation, frigivelse og beskyttelse, restituering og rehabilitering af alle ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde samt yde andre former for bistand og støtte.

Artikel 4

1. De enkelte medlemslande sikrer, at alle ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, uanset hvordan deres ophold eller retlige status på de enkelte staters territorium er, har adgang til passende og effektive retsmidler, såsom erstatning.
2. De enkelte medlemslande træffer i overensstemmelse med de grundlæggende principper i deres retssystemer træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres kompetente myndigheder har ret til at undlade at retsforfølge eller straffe ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde i forbindelse med deres indblanding i kriminelle aktiviteter, som de er blevet tvunget til at begå som en direkte følge af, at de har været undersat for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.

Artikel 5

Medlemslandene skal samarbejde med hinanden om at sikre forebyggelse og afskaffelse af alle former for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.

Artikel 6

Foranstaltninger med henblik på at opfylde bestemmelserne i denne protokol og i konventionen skal fastsættes ved national lov og regler eller ved beslutning af den kompetente myndighed efter samråd med de berørte organisationer af arbejdsgivere og arbejdstagere.

Artikel 7

Overgangsbestemmelserne i artikel 1, stk. 2 og 3, og i artikel 3 til 24 i konventionen skal slettes.

Artikel 8

1. Et medlemsland kan ratificere denne protokol samtidigt med eller på ethvert andet tidspunkt efter sin ratifikation af konventionen ved at fremsende sin formelle ratifikation til Generaldirektøren for Det Internationale Arbejdskontor til registrering.
2. Protokollen træder i kraft tolv måneder efter den dato, hvor Generaldirektøren har registreret ratificeringer fra to medlemslande. Derefter træder protokollen i kraft for et medlemsland tolv

måneder efter den dato, hvor medlemslandets ratifikation er registreret, og konventionen skal være bindende for det pågældende medlemsland med tillæg af artikel 1 til 7 i denne protokol.

Artikel 9

1. Et medlemsland, der har ratificeret denne protokol kan opsig den, når konventionen er åben for opsigelse i henhold til dennes artikel 30, ved en meddelelse, der fremsendes til Generaldirektøren for Det Internationale Arbejdskontor til registrering.
2. En opsigelse af konventionen i henhold til dennes artikel 30 eller 32 skal i kraft af retsordenen også omfatte opsigelse af denne protokol.
3. Enhver opsigelse i henhold til stk. 1 eller stk. 2 i denne artikel kan først træde i kraft et år efter den dato, hvor registrering heraf er sket.

Artikel 10

1. Generaldirektøren for det Internationale Arbejdskontor skal underrette alle medlemmer af Den Internationale Arbejdsorganisation om registreringen af alle ratifikationer, erklæringer og opsigelser, som organisationens medlemmer giver meddelelse om.
2. Ved underretningen af organisationens medlemmer om registreringen af ratificering nummer to skal Generaldirektøren gøre organisations medlemmer opmærksom på den dato, hvor protokollen skal træde i kraft.

Artikel 11

Generaldirektøren for det Internationale Arbejdskontor skal med henblik på registrering i henhold til artikel 102 i De Forenede Nationers Pakt underrette Generalsekretæren for De Forenede Nationer om alle oplysninger vedrørende alle ratificeringer, erklæringer og opsigelser, som Generaldirektøren har registreret.

Artikel 12

Den engelske og den franske version af teksten til denne protokol har begge samme retsgyldighed.

ILO HENSTILLING NR. 203
HENSTILLING OM SUPPLERENDE FORANSTALTNINGER TIL
EN EFFEKTIV BEKÆMPELSE AF TVANGSARBEJDE

Konferencen for Den Internationale Arbejdsorganisation, der

Har været samlet i Geneve, indkaldt af Styrelsesrådet i Det Internationale Arbejds-kontor, og har afholdt sin 103. samling den 28. maj 2014 og

Har vedtaget Protokollen af 2014 til Konventionen angående Tvunget eller Pligtmæs-sigt Arbejde (1930) i det følgende betegnet 'protokollen', og

Har besluttet at vedtage en række forslag med det formål at afhjælpe mangler i gen-nemførelsen af Konventionen angående Tvunget eller Pligtmæssigt Arbejde, 1930, (nr. 29) i det følgende betegnet 'konventionen' og har gentaget løbende, at foranstaltninger til forebyggelse og beskyttelse samt retsmidler, såsom erstatning og rehabilitering, er nødvendige for at sikre en ef-fektiv og vedvarende afskaffelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde i henhold til punkt fire på samlingens dagsorden, og

Har truffet afgørelse om, at disse forslag skal have form af en Henstilling, der supplere konventionen såvel som protokollen,

Har i dag, den 11. juni 2014, vedtaget følgende henstilling, som der herefter kan henvises til som Henstillingen af 2014 (om supplerende foranstaltninger) mod Tvangsarbejde.

1. Medlemslandene bør efter høring af arbejdsmarkedets parter samt øvrige berørte grupper etablere eller om nødvendigt forstærke:

(a) Nationale politikker og handlingsplaner med tidsangivelser for tiltag, der har en tilgang med hensyntagen til kønsaspektet og til, at børn kan være omfattet, for at opnå en ef-fektiv og vedvarende bekæmpelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde i alle dets for-mer gennem forebyggelse, beskyttelse og adgang til retsmidler, såsom erstatning til of-rene, samt sanktioner over for dem, der overtræder forbuddet mod at anvende tvangsarbejde; og

(b) Kompetente myndigheder, såsom arbejdstilsyn, domstolene og nationale organer eller andre institutionelle mekanismer, der beskæftiger sig med tvunget eller pligtmæssigt arbejde, for at sikre udvikling, koordinering, gennemførelse, overvågning og evaluering af de nationale initiativer og handlingsplaner.

2. (1) Medlemslandene bør løbende indsamle, analysere og tilgængeliggøre pålidelige, objektive og detaljerede oplysninger og statistiske data, fordelt på relevante træk såsom køn, al-der og nationalitet samt om karakteren og omfanget af tvunget eller pligtmæssigt arbejde, som kan muliggøre en vurdering af de fremskridt, der sker.

(2) Privatlivets fred med hensyn til personoplysninger skal respekteres.

FOREBYGGELSE

3. Medlemslandene skal iværksætte forebyggende foranstaltninger, herunder for at sikre:

- (a) Respekt, fremme og gennemførelse af grundlæggende principper og rettigheder ved arbejde;
- (b) Fremme af foreningsfriheden og retten til kollektive forhandlinger, således at udsatte arbejdstagere kan tilslutte sig en arbejdstagerorganisation;
- (c) Tiltag til bekæmpelse af den diskrimination, der øger risikoen for tvunget eller pligt-mæssigt arbejde;
- (d) Initiativer til afvikling af børnearbejde og fremme af uddannelsesmuligheder for børn, både for drenge og piger, som et værn mod at børn bliver ofre for tvunget eller pligt-mæssigt arbejde; og
- (e) En indsats for at opfylde protokollen og konventionens formål.

4. Medlemslandene skal under hensyntagen til nationale forhold træffe de mest effektive forebyggende foranstaltninger, såsom:

- (a) At tackle de underliggende årsager til, at arbejdstagere udsættes for tvunget eller pligt-mæssigt arbejde;
- (b) At målrette opmærksomhedsskabende kampagner, navnlig for de mennesker, der er mest udsatte for at blive ofre for tvunget eller pligt-mæssigt arbejde, ved bl.a. at oplyse dem om, hvordan de kan beskytte sig mod misbrug og svigagtig praksis inden for rekruttering og beskæftigelse, om deres rettigheder og pligter under ansættelsen og om, hvorledes de kan få adgang til hjælp, hvis de har brug herfor;
- (c) At målrette opmærksomhedsskabende kampagner vedrørende sanktioner for overtrædelser af forbuddet mod tvunget eller pligt-mæssigt arbejde;
- (d) At tilbyde ordninger til kvalitetsløft af udsatte befolkningsgrupper for at øge deres kompetencer til at opnå beskæftigelse samt deres muligheder og evner for at opnå en indkomst;
- (e) At tage initiativer for at sikre, at nationale love og regler vedrørende ansættelsesforhold omfatter alle sektorer i samfundsøkonomien, og at disse håndhæves effektivt. De relevante oplysninger om almindelige vilkår og betingelser for beskæftigelse bør beskrives på en passende, beviselig og forståelig måde, om muligt helst gennem skriftlige aftaler i henhold til nationale love, regler eller kollektive overenskomster;
- (f) At tilbyde basale garantiordninger for social sikkerhed som et led i det nationale sociale sikkerhedsnet, som det fremgår af Henstillingen om grundlæggende sociale beskyttelsesordninger 2012 (nr. 202) for at mindske menneskers risiko for at blive udsat for tvunget eller pligt-mæssigt arbejde;
- (g) At orientere og oplyse migrantarbejdstagere før afrejse og ved ankomst for at gøre dem bedre rustet til at arbejde og bo i udlandet og for at skabe bevidsthed om og større opmærksomhed omkring menneskehandel med henblik på tvangsarbejde;
- (h) At skabe sammenhæng i den politiske ramme, såsom omkring beskæftigelse og migration, for derved at tage hensyn til de risici, som bestemte grupper af migranter er udsat for,

herunder uregistrerede indvandrere, og at fokusere på omstændigheder, der kan føre til tvangsarbejde;

- (i) At fremme en koordineret indsats mellem relevante statslige organer og deres modstykker i andre stater for at skabe mulighed for en lovlig og sikker migration og forebygge menneskehandel, herunder en koordineret indsats for at regulere, udstede autorisation til og overvåge rekrutterings- og arbejdsformidlingsbureauer og udrydde opkrævningen af rekrutteringsafgifter for arbejdstagerne, der derved bliver bundet af gæld og andre former for økonomisk afhængighed; og
- (j) At opfylde deres forpligtelser i henhold til konventionen om at bekæmpe tvunget eller pligtmæssigt arbejde ved at oplyse og tilskynde arbejdsgivere og virksomheder til, at de træffer effektive foranstaltninger til at identificere, forebygge, afbøde og evaluere på, hvordan de behandler risikoen for tvunget eller pligtmæssigt arbejde i deres drift eller i produkter, ydelser eller virksomhed, som de måtte være direkte forbundet med.

BESKYTTELSE

- 5. (1) Der bør gøres en målrettet indsats for at identificere og frigive ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.
 - (2) Der bør stilles beskyttende foranstaltninger til rådighed for ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, og disse bør ikke gøres betinget af, om ofret er villig til at samarbejde i en strafferetlig eller anden juridisk behandling.
 - (3) Der kan dog tages skridt til at opfordre ofrene til samarbejde med henblik på at kunne identificere og straffe dem, der overtræder forbuddet mod tvangsarbejde.
6. Medlemslandene bør anerkende den rolle og de muligheder, som arbejdstagerorganisationer og andre berørte organisationer har i forhold til at støtte og hjælpe ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.
7. Medlemslandene bør i overensstemmelse med de grundlæggende principper i deres retssystemer træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres kompetente myndigheder har ret til at undlade at retsforfølge eller straffe ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde i forbindelse med deres indblanding i kriminelle aktiviteter, som de er blevet tvunget til at begå som en direkte følge af, at de har været udsat for tvunget eller pligtmæssigt arbejde.
8. Medlemslandene bør træffe foranstaltninger til at udrydde misbrug og svigagtige metoder blandt rekrutterings- og arbejdsformidlingsbureauer, såsom ved at:
- (a) Afskaffe opkrævning af rekrutteringsafgifter for arbejdstagere;
 - (b) Stille krav om gennemskuelige kontrakter, der tydeligt forklarer ansættelsesvilkår og arbejdsforhold;
 - (c) Etablere passende og tilgængelige klageordninger;
 - (d) Pålægge passende sanktioner; og
 - (e) Regulere disse former for ydelser eller gøre dem afhængige af, at der er udstedt autorisation hertil.

9. Medlemslandene bør under hensyntagen til deres nationale forhold træffe de mest effektive beskyttende foranstaltninger for at imødekomme ofrenes behov, både for umiddelbar bistand og langsigtet restituering og rehabilitering, såsom:
 - (a) En rimelig indsats for at beskytte beskyttelsen af ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde såvel som for deres familiemedlemmer og eventuelle vidner, herunder beskyttelse mod intimidering og repressalier for at udøve af deres rettigheder i henhold til relevant national lovgivning eller for at samarbejde i forbindelse med retsforfølgning;
 - (b) Passende og egnede boligforhold;
 - (c) Sundhedsydelse, herunder både lægelig og psykologisk bistand, samt særlige rehabiliteringsforanstaltninger for ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, herunder personer der også har været udsat for seksuel vold;
 - (d) Materiel bistand;
 - (e) Beskyttelse af identitet og privatlivets fred; og
 - (f) Social og økonomisk bistand, herunder adgang til undervisning og uddannelse og adgang til anstændigt arbejde.

10. Beskyttende foranstaltninger for børn, der har været udsat for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, bør tage hensyn til barnets særlige behov og tarv og bør foruden den beskyttelse, der er foreskrevet af Konventionen mod de Værste Former for Børnearbejde, 1999 (nr. 182), omfatte:
 - (a) Adgang til uddannelse for piger og drenge;
 - (b) Udpegning af en værge eller en anden repræsentant, hvor det måtte være hensigtsmæssigt;
 - (c) Hvor en persons alder er uvis, og der er grund til at formode, at personen er yngre end 18 år, bør der være en formodning for, at personen er mindreårig, indtil alderen er fastslået; og
 - (d) En indsats for at genforene børn med deres familier eller, hvor det er bedst foreneligt med barnets tarv, for at sørge for anbringelse i en familie.

11. Medlemslandene bør under hensyntagen til deres nationale forhold træffe de mest effektive beskyttende foranstaltninger for migranter, der har været udsat for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, uanset deres retlige status på medlemslandets territorium, og herunder:
 - (a) sørge for en periode til refleksion og rekreation, hvor den pågældende får mulighed for at træffe en oplyst beslutning i relation til beskyttende foranstaltninger og til at medvirke til retsforfølgning, hvor personen skal have tilladelse til at forblive på den berørte medlemsstats territorium, når der er rimelig grund til at formode, at personen er offer for tvunget eller pligtmæssigt arbejde;
 - (b) sørge for midlertidig eller permanent opholdstilladelse samt adgang til arbejdsmarkedet; og
 - (c) medvirke til en sikker og fortrinsvist frivillig tilbagesendelse til hjemlandet.

RETSMIDLER, SÅSOM ERSTATNING OG ADGANG TIL EN RETFÆRDIG RETTERGANG

12. Medlemslandene bør træffe foranstaltninger til at sikre, at alle ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde har adgang til en retfærdig rettergang og andre passende og effektive former for retsmidler, herunder erstatning for personlig og materiel skade, herunder ved at:
- (a) Sikre i henhold til nationale love, regler og sædvaner, at alle ofre enten selv eller gennem en repræsentant har effektiv adgang til domstole og andre konfliktløsningsmekanismer, hvor de kan søge om oprejsning, herunder erstatning og godtgørelse;
 - (b) Sørge for, at ofre kan søge erstatning og godtgørelse fra dem, der har overtrådt forbuddet mod tvangsarbejde, herunder for ubetalt løn og lovpligtige bidrag til sociale sikringsordninger;
 - (c) Sikre adgang til de passende eksisterende erstatningsordninger;
 - (d) Formidle oplysninger og rådgivning vedrørende ofrenes retsstilling og de ydelser, de har adgang til, på et sprog, de kan forstå, samt adgang til retshjælp, fortrinsvist uden omkostninger; og
 - (e) Sørge for, at alle ofre, både statsborgere og ikke-statsborgere, for tvunget eller pligtmæssigt arbejde, der har fundet sted i medlemsstaten kan opnå adgang til passende administrative, civilretlige og strafferetlige retsmidler i det pågældende land, uanset deres tilstedeværelse eller retlige status i medlemsstaten, og med fremme af enkle proceskrav, når dette findes hensigtsmæssigt.

HÅNDHÆVELSE

13. Medlemslandene bør gøre en indsats for at styrke håndhævelsen af nationale love og regler samt andre foranstaltninger, herunder ved at:
- (a) Give de relevante myndigheder, såsom arbejdstilsynet, de nødvendige beføjelser og ressourcer og en uddannelse, der sikrer, at de effektivt kan håndhæve loven og samarbejde med andre relevante organisationer om forebyggelse og beskyttelse af ofre for tvunget eller pligtmæssigt arbejde;
 - (b) Sørge for, at der sker retsforfølgelse og sanktionering, ud over strafferetlige sanktioner, herunder konfiskation af gevinster ved tvunget eller pligtmæssigt arbejde og anden vinding i henhold til nationale love og regler;
 - (c) Sikre, at juridiske personer kan drages til ansvar for overtrædelse af forbuddet mod at anvende tvunget eller pligtmæssigt arbejde under anvendelse af artikel 25 i konventionen samt litra (b) ovenfor; og
 - (d) Styrke indsatsen for at identificere ofre, herunder ved at udvikle indikatorer på tvunget eller pligtmæssigt arbejde til brug for arbejdstilsynet, de retshåndhævende myndigheder, socialforvaltningen, immigrationsmedarbejdere, anklagemyndigheden, arbejdsgivere, arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer, NGO'er og andre relevante aktører.

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

14. Det internationale samarbejde bør styrkes mellem medlemslandene samt blandt disse og relevante internationale og regionale organisationer, som skal hjælpe hinanden til at opnå

en effektiv og vedvarende bekæmpelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde, herunder ved at:

- (a) Styrke det internationale samarbejde mellem institutioner, der håndhæver den arbejdsretlige lovgivning, foruden de strafferetlige myndigheder;
- (b) Mobilisere ressourcer til nationale handlingsprogrammer og til internationalt teknisk samarbejde og international bistand;
- (c) Gensidig juridisk bistand;
- (d) Samarbejde om at imødegå og forhindre anvendelsen af tvunget eller pligtmæssigt arbejde på diplomatiske repræsentationer; og
- (e) Gensidig teknisk bistand, herunder udveksling af information og god praksis samt erfaringer inden for bekæmpelsen af tvunget eller pligtmæssigt arbejde.

Bilag 7: Ændringer til konventionen om Søfarendes Arbejdsforhold

Dansk oversættelse af teksten vedtaget af den 103. Internationale Arbejdskonference

Ændringer af kodeksen vedrørende forskrift 2.5

A. Ændringer vedrørende norm A2.5

I den nuværende overskrift »Norm A2.5 – Hjemsendelse« erstattes »A2.5« med »A2.5.1«.

Efter stk. 9 i den nuværende norm A2.5 tilføjes følgende overskrift og tekst:

»Norm A2.5.2 – Finansiell sikkerhed

1. Med denne norm til gennemførelse af forskrift 2.5, stk. 2, stilles der krav om at sikre tilvejebringelse af et hurtigt og effektivt finansielt sikkerhedssystem til at bistå søfarende i tilfælde af, at de bliver efterladt.
2. I forbindelse med denne norm anses en søfarende for at være efterladt, hvis rederen i strid med kravene i denne konvention eller vilkårene i de søfarendes ansættelsesaftale:
 - a) undlader at dække omkostningerne ved den søfarendes hjemsendelse eller
 - b) har efterladt den søfarende uden det fornødne til underhold og støtte eller
 - c) på anden vis ensidigt har afbrudt forbindelsen med den søfarende, herunder manglende betaling af løn ifølge kontrakten i mindst to måneder.
3. Hver medlemsstat skal sikre, at der for skibe, som fører dets flag, findes et finansielt sikkerhedssystem, der opfylder kravene i denne norm. Det finansielle sikkerhedssystem kan have form af en social sikringsordning eller -forsikring eller en national fond eller andre lignende ordninger. Formen skal fastlægges af medlemsstaten efter samråd med de berørte redere og søfarendes organisationer.
4. Det finansielle sikkerhedssystem skal give direkte adgang, tilstrækkelig dækning og hurtig finansiell bistand i overensstemmelse med denne norm til enhver efterladt søfarende på et skib, der fører en medlemsstats flag.
5. I forbindelse med stk. 2, litra b), i denne norm omfatter det fornødne underhold og den fornødne støtte af søfarende: tilstrækkelig mad, overnatning, drikkevandsforsyninger, fornødent brændstof til at overleve om bord på skibet og nødvendig lægebehandling.
6. Hver medlemsstat skal kræve, at skibe, som fører dets flag, og på hvilke forskrift 5.1.3, stk. 1 eller 2, finder anvendelse, om bord medfører et certifikat eller anden dokumentation for finansiell sikkerhed udstedt af leverandøren af denne finansielle sikkerhed. Et eksemplar skal slås op på et iøjnefaldende sted om bord, hvor det er tilgængeligt for de søfarende. Når mere end én leverandør af finansiell sikkerhed yder dækning, skal hver leverandørs dokumentation herfor medføres om bord.
7. Certifikatet eller dokumentationen for finansiell sikkerhed skal indeholde de oplysninger, der kræves i bilag A2-I. Det skal være affattet på engelsk eller ledsaget af en oversættelse til engelsk.

8. Bistand fra det finansielle sikkerhedssystem skal ydes straks på anmodning af den søfarende eller af den af den søfarende udpegede repræsentant og være understøttet af det nødvendige bevis for retten hertil i overensstemmelse med stk. 2.
9. I henhold til forskrift 2.2 og 2.5 skal bistand, der ydes via det finansielle sikkerhedssystem, være tilstrækkelig til at dække følgende:
 - a) udestående lønninger og andre rettigheder, som rederen skylder den søfarende i henhold til deres ansættelsesaftale, relevante overenskomster eller flagstatens nationale lovgivning, begrænset til fire måneders udestående løn og fire måneders udestående rettigheder,
 - b) alle udgifter, som den søfarende med rimelighed har haft, herunder den i stk. 10 nævnte udgift til hjemsendelse, og
 - c) den søfarendes grundlæggende behov, herunder bl.a.: mad, tøj om fornødent, overnatning, drikkevandsforsyning, fornødent brændstof til at overleve om bord på skibet, nødvendig lægebehandling samt andre rimelige omkostninger eller udgifter fra tidspunktet for den handling eller undladelse, der førte til, at den søfarende blev efterladt, og indtil denne er kommet hjem.
10. Hjemsendelsesomkostninger skal dække rejse med passende og hurtige transportmidler, normalt fly, og inkludere mad og overnatning til den søfarende, fra denne forlader skibet, og indtil vedkommende er ankommet til eget hjem, nødvendig lægebehandling, passage og transport af personlige ejendele og andre rimelige omkostninger eller udgifter som følge af, at den pågældende er blevet efterladt.
11. Den finansielle sikkerhed må ikke ophøre før udløbet af gyldighedsperioden for den finansielle sikkerhed, medmindre leverandøren af den finansielle sikkerhed med mindst 30 dages varsel har givet forudgående underretning herom til den kompetente myndighed i flagstaten.
12. Hvis leverandøren af forsikring eller anden finansiell sikkerhed har foretaget betaling til en søfarende i overensstemmelse med denne norm, indtræder denne leverandør ved subrogation, overdragelse eller andet i den søfarendes rettigheder op til det beløb, leverandøren har betalt og i overensstemmelse med gældende lovgivning.
13. Intet i denne norm indskrænker den regresret, som forsikrings-selskabet eller leverandøren af den finansielle sikkerhed har over for tredjepart.
14. Det er ikke hensigten, at bestemmelserne i denne norm skal udelukke eller indskrænke andre rettigheder, krav eller retsmidler, som også kan være til rådighed for søfarende, der er blevet efterladt. Nationale love og forskrifter kan indeholde bestemmelser om, at beløb, der betales i henhold til denne norm, kan modregnes i beløb fra andre kilder som følge af rettigheder, krav eller retsmidler, som kan være genstand for compensation i henhold til denne norm.«

B. Ændringer vedrørende retningslinje B2.5

Efter den nuværende retningslinje B2.5 tilføjes følgende overskrift og tekst:

»Retningslinje B2.5.3 — Finansiell sikkerhed

1. Selv om der i forbindelse med gennemførelsen af norm A2.5.2, stk. 8, er behov for tid til at kontrollere gyldigheden af visse aspekter af den søfarendes eller af den af den søfarende udpegede repræsentants anmodning, bør dette ikke være til hinder for, at den søfarende straks modtager den del af den anmodede bistand, som anses for berettiget.«

C. Nyt bilag

Før bilag A5-I tilføjes følgende bilag:

»BILAG A2-I

Bevis for finansiel sikkerhed i henhold til forskrift 2.5, stk. 2

Certifikatet eller dokumentationen som nævnt i norm A2.5.2, stk. 7, skal indeholde følgende oplysninger:

- a) Skibets navn
- b) Skibets hjemsted
- c) Skibets kaldesignal
- d) Skibets IMO-nummer
- e) Navn og adresse på leverandøren eller leverandørerne af den finansielle sikkerhed
- f) Kontaktoplysninger om de personer eller enheder, der er ansvarlige for håndtering af de søfarendes anmodning om hjælp
- g) Rederens navn
- h) Den finansielle sikkerheds gyldighedsperiode og
- i) En attestering fra leverandøren af den finansielle sikkerhed af, at den finansielle sikkerhed opfylder kravene i norm A2.5.2.«

D. Ændringer vedrørende bilag A5-I, A5-II og A5-III

I slutningen af bilag A5-I tilføjes følgende punkt:

»Finansiel sikkerhed for hjemsendelse«.

I bilag A5-II efter punkt 14 under overskriften *Overensstemmelseserklæring – Del I* tilføjes følgende punkt:

»15. Finansiel sikkerhed for hjemsendelse (forskrift 2.5)«.

I bilag A5-II efter punkt 14 under overskriften *Overensstemmelseserklæring – Del II* tilføjes følgende punkt:

»15. Finansiel sikkerhed for hjemsendelse (forskrift 2.5)«.

I slutningen af bilag A5-III tilføjes følgende område:

»Finansiel sikkerhed for hjemsendelse«.

Ændringer af kodeksen vedrørende forskrift 4.2

A. Ændringer vedrørende norm A4.2

I den nuværende overskrift »Norm A4.2 – Redernes ansvar« erstattes »A4.2« med »A4.2.1«.

Efter stk. 7 i den nuværende norm A4.2 tilføjes følgende tekst:

- »8. Det skal være fastsat i nationale love og forskrifter, at det finansielle sikkerhedssystem til sikring af compensation som foreskrevet i stk. 1, litra b), i denne norm vedrørende kontraktlige krav som defineret i norm A4.2.2 opfylder følgende minimumskrav:
- a) Kontraktlig compensation, hvis den er fastlagt i den søfarendes ansættelsesaftale og uden indskrænkning af litra c), skal betales fuldt ud og uden forsinkelse,
 - b) Der må ikke lægges pres på nogen for at få dem til at acceptere en lavere betaling end den, der følger af ansættelsesaftalen,
 - c) Hvis karakteren af en søfarendes invaliditet på længere sigt gør det vanskeligt at vurdere den fulde compensation, som vedkommende er berettiget til, skal der foretages en eller flere foreløbige betalinger til den søfarende for at undgå unødige trængsler,
 - d) I overensstemmelse med forskrift 4.2, stk. 2, får den søfarende betaling, uden at det berører andre rettigheder, men denne betaling kan af rederen modregnes i andre erstatninger, der hidrører fra andre krav, som den søfarende har rejst mod rederen som følge af samme hændelse, og
 - e) Kravet om kontraktlig compensation kan rejses direkte af den berørte søfarende eller dennes slægtning eller en repræsentant for den søfarende eller en udpeget begunstiget.
9. Nationale love og forskrifter skal sikre, at de søfarende underrettes på forhånd, hvis rederens finansielle sikkerhed afmeldes eller bringes til ophør.
10. Nationale love og forskrifter skal sikre, at flagstatens kompetente myndighed underrettes af leverandøren af den finansielle sikkerhed, hvis en reders finansielle sikkerhed afmeldes eller ophører.
11. Hver medlemsstat skal kræve, at skibe, som fører dets flag, om bord medfører et certifikat eller anden dokumentation for finansiell sikkerhed udstedt af leverandøren af denne finansielle sikkerhed. Et eksemplar skal slås op på et iøjnefaldende sted om bord, hvor det er tilgængeligt for de søfarende. Når mere end én leverandør af finansiell sikkerhed yder dækning, skal hver enkelt leverandørs dokumentation herfor medføres om bord.
12. Den finansielle sikkerhed må ikke ophøre før udløbet af gyldighedsperioden for den finansielle sikkerhed, medmindre leverandøren af den finansielle sikkerhed med mindst 30 dages varsel har givet forudgående underretning herom til den kompetente myndighed i flagstaten.
13. Den finansielle sikkerhed skal sikre betaling af alle kontraktlige krav, som den dækker, og som opstår i den periode, hvor dokumentet er gyldigt.
14. Certifikatet eller dokumentationen for finansiell sikkerhed skal indeholde de oplysninger, der kræves i bilag A4-1. De skal være affattet på engelsk eller ledsaget af en oversættelse til engelsk.«

Efter den nuværende norm A4.2 tilføjes følgende overskrift og tekst:

»Norm A4.2.2 – Behandling af kontraktlige krav

1. I forbindelse med norm A4.2.1, stk. 8, og nærværende norm forstås ved »kontraktligt erstatningskrav« ethvert erstatningskrav vedrørende søfarendes død eller langvarige invaliditet som følge af en arbejdsrelateret skade, sygdom eller fare som fastsat i national lovgivning, de søfarendes ansættelsesaftale eller kollektive overenskomst.
2. Det finansielle sikkerhedssystem, som er omhandlet i norm A4.2.1, stk. 1, litra b), kan have form af en social sikringsordning eller -forsikring eller en fond eller andre lignende ordninger. Formen skal fastlægges af medlemsstaten efter samråd med de berørte rederes og søfarendes organisationer
3. Nationale love og forskrifter skal sikre, at der findes effektive ordninger for modtagelse, behandling og upartisk afgørelse af kontraktlige krav i forbindelse med erstatning som nævnt i norm A4.2.1, stk. 8, gennem hurtige og retfærdige procedurer.«

B. Forslag vedrørende retningslinje B4.2

I denne overskift »Retningslinje B4.2 – Redernes ansvar« erstattes »B4.2« med »B4.2.1«.

I stk. 1 i den nuværende retningslinje B4.2 erstattes »Norm A4.2« med »Norm A4.2.1«.

Efter stk. 3 i den nuværende retningslinje B4.2 tilføjes følgende overskrift og tekst:

»Retningslinje B4.2.2 — Behandling af kontraktlige krav

1. Det bør i nationale love eller forskrifter bestemmes, at parterne i betalingen af et kontraktligt krav kan benytte modellen til modtagelses- og frigørelsesblanket i bilag B4-I.«

C. Forslag til nye bilag

Efter bilag A2-I tilføjes følgende bilag:

»BILAG A4-I

Bevis for finansiel sikkerhed i henhold til forskrift 4.2

Certifikatet eller dokumentationen for finansiel sikkerhed, der kræves i henhold til norm A4.2.1, stk. 14, skal indeholde følgende oplysninger:

- a) Skibets navn
- b) Skibets hjemsted
- c) Skibets kaldesignal
- d) Skibets IMO-nummer
- e) Navn og adresse på leverandøren eller leverandørerne af den finansielle sikkerhed
- f) Kontaktoplysninger om de personer eller enheder, der er ansvarlige for håndtering af de søfarendes kontraktlige krav
- g) Rederens navn
- h) Den finansielle sikkerheds gyldighedsperiode og

- i) En attestering fra leverandøren af den finansielle sikkerhed af, at den finansielle sikkerhed opfylder kravene i norm A4.2.1.«

Efter bilag A4-I tilføjes følgende bilag:

»**BILAG B4-I**

Model til modtagelses- og frigørelsesblanket, jf. retningslinje B4.2.2

Skib (navn, hjemsted og IMO-nummer):

Hændelse (dato og sted):

Søfarende/retmæssig arving og/eller forsørget familiemedlem:

Reder:

Undertegnede [søfarende][søfarendes retmæssige arving og/eller forsørgede familiemedlem]* anerkender herved modtagelsen af summen [beløb og valuta], hvorved rederen opfylder sin forpligtelse til at betale kontraktlig erstatning for personskade og/eller dødsfald på de vilkår og betingelser, der er fastlagt for [min] [den søfarendes]* ansættelse, og jeg frigør hermed rederen for dennes forpligtelser i henhold til de nævnte vilkår og betingelser.

Betalingen foretages uden anerkendelse af erstatningsansvar og modtages, uden at det indskrænker [min] [den søfarendes retmæssige arvings og/eller forsørgede familiemedlems]* ret til at rejse krav ad rettens vej i forbindelse med uagtsomhed, skadevoldende handling, overtrædelse af lovbestemte forpligtelser eller søge anden retlig prøvelse som følge af ovennævnte hændelse.

Dateret den:

Søfarende/retmæssig arving og/eller forsørget familiemedlem:

Underskrift:

Til bekræftelse af ovenstående:

Reder/reders repræsentant:

Underskrift:

Leverandør af finansiel sikkerhed:

Underskrift:

* Det ikke relevante overstreges.

D. Forslag vedrørende bilag A5-I, A5-II og A5-III

I slutningen af bilag A5-I tilføjes følgende punkt:

»Finansiell sikkerhed vedrørende redernes ansvar«.

I bilag A5-II under overskriften *Overensstemmelseserklæring — Del I* tilføjes som sidste punkt følgende:

»16. Finansiell sikkerhed vedrørende redernes ansvar (forskrift 4.2)«.

I bilag A5-II under overskriften *Overensstemmelseserklæring — Del II* tilføjes som sidste punkt følgende:

»16. Finansiell sikkerhed vedrørende redernes ansvar (forskrift 4.2)«.

I slutningen af bilag A5-III tilføjes følgende område:

»Finansiell sikkerhed vedrørende redernes ansvar«.

**Mandatnotits
for
ILO's 103. Arbejdskonference**

Genève

2014

Instruktion for den danske regeringsdelegation

Beskæftigelsesministeriet

Maj 2014

Indholdsfortegnelse

Indhold

1. Indledning	64
2. Regeringsinstruks vedrørende konferencens emner	65
a. Komité om nyt ILO-instrument om "styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde	65
b. Komité om nyt ILO-instrument om overgangen mellem uformel og formel økonomi	67
c. Komité om beskæftigelse	70
d. Ændring af MLC	73
Faste punkter på dagsordenen	76
a. Applikationskomitéen.....	76
b. Udvælgelseskomitéen (Selection Committee)	78
c. Finansielle og administrative spørgsmål	78
d. Generaldirektørens rapporter og rapport fra formanden for Styrelsesrådet	79
3. Drøftelser omkring arbejdet i Applikationskomitéen	81
4. Baggrund.....	83
a. Den Internationale Arbejdsorganisation	83
b. ILO's mandat.....	83
c. ILO-konventioner og henstillinger	84
d. Danmark og ILO, ratificerede konventioner og henstillinger	84
e. Danmarks bidrag til ILO.....	85
5. Delegationen	86
a. Regeringsdelegation	86
b. Arbejdsgiverdelegation	86
c. Arbejdstagerdelegation.....	86
d. Medlemmer af Folketingets beskæftigelsesudvalg	87

1. Indledning

Mandatnotitsen er udarbejdet til brug for regeringens delegation ved ILO's 103. Internationale Arbejdskonference, som afholdes fra den 28. maj til den 12. juni 2014 i Genève. Mandatnotitsen dækker de emner, der på forhånd er sat på Arbejdskonferencens dagsorden. Eventuelle yderligere emner eller spørgsmål vil blive koordineret i Genève.

Dagsordenen for ILO's Arbejdskonference indeholder traditionelt tre komitéer med tematiske diskussioner, der skifter fra år til år. I visse tilfælde kan der være tale om 2.-behandlinger af emner, der allerede har været behandlet på tidligere konferencer. Der er også en række faste punkter på dagsordenen udover de tre temadiskussioner, f.eks. den såkaldte Applikationskomité.

I år er der yderligere sat et punkt på dagsordenen, idet der forventes ændringer vedtaget i den særlige konvention om søfarendes ansættelsesforhold (MLC - Maritime Labour Convention). Disse ændringer skal vedtages efter den særlige procedure i MLC, se nærmere herom under afsnit 2.d.

Det bemærkes også, at der pågår et arbejde med at reformere Arbejdskonferencen, hvor der ses på Arbejdskonferencens arbejdsmetoder, struktur, længde mv. En række forsøg er iværksat til efterfølgende evaluering. Det bemærkes også, at der fortsat pågår drøftelser omkring arbejdet i Applikationskomiteen, som er nærmere omtalt i afsnit 3.

Endelig vil der under årets konference blive afholdt valg til ILO's Styrelsesråd, hvor Danmark efter det nordiske rotationsprincip videregiver sit regeringssæde til Norge. Der ventes samtidig genvalg til de to danske parter, der begge er repræsenteret i styrelsesrådet i hhv. arbejdsgiver- og arbejdstagergruppen (Jørgen Rønnest, DA, og Jens Erik Orht, LO).

2. Regeringsinstruks vedrørende konferencens emner

Konferencens komitéer med temadiskussioner

a. Komité om nyt ILO-instrument om "styrket indsats mod afskaffelse af tvangsarbejde

ILO anslår, at mere end 20 mio. mennesker er ofre for tvangsarbejde globalt. På et særligt treparts-udvalgsmøde om tvangsarbejde og menneskehandel, afholdt i ILO i februar 2013, opfordrede de udvalgte eksperter til, at man i ILO-regi vedtog supplerende foranstaltninger med henblik på at løse betydelige huller i landenes implementering af ILO's kernekonvention nr. 29 for derved effektivt at udrydde tvangsarbejde i alle dets former. Der var enighed mellem eksperterne om, at en sådan ny ILO-standard skulle fokusere på forebyggelse, beskyttelse og erstatning/kompensation til ofre.

I overensstemmelse hermed besluttede ILO's Styrelsesråd på sit møde i marts 2013 at sætte vedtagelsen af en sådan ny standard på dagsordenen for Arbejdskonferencen i 2014 med henblik på at supplere konvention nr. 29. Styrelsesrådet godkendte også, at der er tale om en 1-årig diskussion.

Det bemærkes, at ILO-konvention nr. 29 om tvangsarbejde (Convention concerning Forced or Compulsory Labour) blev vedtaget i 1930 og er ratificeret af Danmark i 1932. Konventionen er en såkaldt kernekonvention, hvilket dækker over, at der er tale om fundamentale arbejdstager- og menneskerettigheder, hvis principper skal respekteres af alle ILO-medlemmer, uanset om de har ratificeret konventionen.

Til forberedelse af drøftelserne udarbejdede ILO i juli 2013 en rapport, der beskrev retsstillingen internationalt og nationalt, særligt i forhold til forebyggelse, beskyttelse, kompensation og håndhævelse, og om merværdien ved et nyt ILO-instrument. Rapporten indeholdt også et spørgeskema, som regeringerne skulle besvare og indsende til ILO. Beskæftigelsesministeriet indsendte et koordineret dansk regeringssvar på spørgeskemaet den 18. december 2013, hvoraf også arbejdsmarkedets parters kommentarer fremgik.

På baggrund heraf har ILO i marts 2014 udsendt en ny rapport over de indkomne svar samt et udkast til nyt ILO-instrument, nærmere forslag til en kort protokoltekst med ledsagende henstilling. Forskellen mellem protokol og henstilling er, at en protokol er juridisk bindende for de medlemslande, der har ratificeret protokollen, mens en henstilling er et ikke-juridisk bindende instrument.

I udkastet til protokol foreslås bestemmelser om

- At medlemslande skal tage effektive foranstaltninger til forebyggelse af tvangsarbejde, herunder vedtagelse af en national politik med handlingsplan, som også omfatter menneskehandel (herunder udnyttelse af arbejdskraft og seksuel udnyttelse);
- At medlemslande skal tage forebyggende skridt inden for: uddannelse og oplysning, udbredelsen af lovgivning samt beskyttelsen ved rekruttering og arbejdsformidling;
- At medlemslandene skal bistå og identificere ofre for tvangsarbejde, herunder gennem at tilbyde bedring og rehabilitering;
- At medlemslande skal sikre ofre de nødvendige retsmidler, herunder kompensation, erstatning og opklaring af overgreb;

- At medlemslandene skal samarbejde for at forebygge og afskaffe alle former for tvangsarbejde.

I udkastet til henstilling behandles samme temaer: forebyggelse, beskyttelse, kompensation og adgang til retsmidler, håndhævelse og internationalt samarbejde.

Det vil fortsat være muligt at ændre teksten under forhandlingerne.

Parternes holdning

DA finder, at en henstilling vil være det mest egnede instrument og minder om, at den forberedende ekspertgruppe i 2013 pegede på en protokol og/eller en henstilling, men ikke begge dele som foreslået af ILO's sekretariat. En protokol skal ratificeres og vil være snævert knyttet til de lande, som har ratificeret konvention 29.

Arbejdsgiverne finder, at konvention 29 som sådan er dækkende og et af problemerne med en diskussion af tvangsarbejde vil være at fokusere indsatsen og ikke sprede og dermed udvande begrebet tvangsarbejde. Under alle omstændigheder skal et nyt instrument tage højde for de forskellige nationale arbejdsmarkedsmodeller. Det er vigtigt at finde den rigtige balance i forhold til den uformelle sektor. Et nyt instrument skal bekæmpe tvangsarbejde og skal være afbalanceret således at den ikke modarbejder sit eget formål, hvilket i sig selv taler for en henstilling.

LO er ikke enig i regeringens holdning nedenfor og støtter en protokol i tillæg til konvention 29 for at opnå størst mulig og effektiv udryddelse af tvangsarbejde i alle dens former. Styrken ved en protokol er, at den har lige så stærk bindende effekt som en konvention og skal ratificeres efterfølgende af de enkelte medlemslande.

FTF er heller ikke enig i regeringens holdning, men støtter derimod forslaget om en protokol i tillæg til Konvention 29. FTF mener, at det vil give et godt grundlag for effektiv udryddelse af tvangsarbejde, hvorfor der er behov for en protokol, som skal ratificeres i de enkelte medlemslande.

Regeringens holdning

Indsatsen mod tvangsarbejde i Danmark er primært formuleret i regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014. Tvangsarbejde indgår i denne handlingsplan, idet tvangsarbejde ofte vil være et resultat af menneskehandel. I relation til tvangsarbejde definerer straffelovens § 262a menneskehandel som rekruttering, transport, husning eller efterfølgende modtagelse af en person, hvor der fx har været anvendt ulovlig tvang, hvis dette er sket med henblik på udnyttelse til tvangsarbejde.

Menneskehandel er et stigende problem i Danmark og resten af verden. Den danske regering har siden 2002 haft styrket fokus på problemet, hvor den første nationale handlingsplan mod menneskehandel blev udarbejdet (2002-2005). Denne er efterfølgende blevet fulgt op af handlingsplan for 2007-2010 og den nuværende plan for 2011-2014. Handlingsplanen indeholder både forebyggende, støttende og efterforskningsmæssige aktiviteter samt en øget koordinering af samarbejdet mellem de sociale organisationer og myndigheder. Foruden de nationale aktiviteter indeholder planen også et overblik over internationale indsatser.

I forhold til valget af nyt ILO instrument er det regeringens opfattelse, at forhandlingerne bør resultere i vedtagelsen af en henstilling frem for en protokol med en ledsagende henstilling. Det er ikke uden betænkeligheder at søge at løse implementeringsproblemer ved at vedtage nye regler, særligt i form af en protokol, som siden skal ratificeres for at få virkning. ILO's konvention nr. 29 om tvangsarbejde hører til blandt ILO's mest ratificerede konventioner og er tilmed en af ILO's otte kernekonventioner. Samtidig har der været enighed om, at konventionens brede definition af tvangsarbejde stadig er relevant og ikke udelukker grupper. Regeringen mener i forlængelse heraf, at en effektiv implementering og håndhævelse allerede er en vigtig del i selve konventionen. Såfremt der i komitéen er flertal for en protokol med en ledsagende henstilling, vil regeringen aktivt og konstruktivt arbejde for det bedst mulige resultat.

Regeringen vil særligt arbejde for, at det kommende ILO instrument bliver fokuseret, fleksibelt og balanceret. Det vil være vigtigt, at det nye ILO-instrument er foreneligt med den danske arbejdsmodel, hvor tilsyn med og håndhævelse af løn- og ansættelsesvilkår i vidt omfang er overladt til arbejdsmarkedets parter. Ligeledes er det vigtigt, at instrumentet tager højde for allerede eksisterende internationale aftaler på området, fx UNTOC Palermo protokollen. Det vil endvidere være vigtigt, at instrumentet i relation til de strafferetlige spørgsmål i tilstrækkelig grad tager hensyn til nationale forskelligheder og giver mulighed for de nødvendige undtagelser.

Et vigtigt tema forventes at blive migrantproblemstillingen, hvor mennesker rekrutteres til tvangsarbejde i andre lande. Her vil visse foranstaltninger være mere relevant for afrejselande fremfor transit- eller destinationslande, fx omkring uddannelse og oplysning og regulering af rekrutterings- og formidlingsbureauer. Til denne problemstilling hører også en vanskelig og følsom diskussion omkring tildeling af rettigheder til illegale immigranter.

Det følger således af udlændingeloven, at tredjelandstatsborgere skal have opholds- og arbejdstilladelse for at kunne bo og arbejde i Danmark. Menneskehandel kan ikke i sig selv danne grundlag for opholdstilladelse i Danmark. Som andre udlændinge kan ofre for menneskehandel søge opholdstilladelse efter reglerne i udlændingeloven. Ofre for menneskehandel, der frygter forfølgelse i deres hjemland, fx fra bagmænd, kan således som andre udlændinge søge asyl. Asylmyndighederne, dvs. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet, vurderer herefter, om den pågældende vil være konkret og individuelt forfulgt eller i risiko for asylrelevante overgreb ved en tilbagevenden til hjemlandet. Hvis der er brug for, at et offer for menneskehandel bliver i Danmark for at bistå politi eller anklagemyndighed i forbindelse med efterforskning af kriminalitet eller under en retssag, kan offeret få midlertidig opholdstilladelse på dette grundlag. Som andre udlændinge kan ofre for menneskehandel også søge humanitær opholdstilladelse, hvis der er væsentlige humanitære hensyn, som afgørende taler herfor.

Der ventes EU-koordinering både forud for og under selve forhandlingerne.

b. Komité om nyt ILO-instrument om overgangen mellem uformel og formel økonomi

I marts 2013 besluttede ILO's Styrelsesråd at sætte dette punkt på Arbejdskonferencens dagsorden om "overgangen fra uformel til formel økonomi" med henblik på udarbejdelse af en henstilling efter to diskussioner om emnet.

Emnet bygger bl.a. videre på konklusionerne vedrørende anstændigt arbejde og den uformelle økonomi, der blev vedtaget på ILO's Arbejdskonference i 2002, resultatet af ILO's treparts Interregionale Symposium om den uformelle økonomi i 2007 samt konklusionerne fra diskussionen om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen på Arbejdskonferencen i 2012.

Emnets relevans skal ses i sammenhæng med, at den uformelle økonomi ifølge ILO er præget af meget ringe arbejdsforhold, der afviger stærkt fra ILO's standarder om anstændigt arbejde. Samtidig er en uforholdsmæssig stor andel af de arbejdende fattige ("working poor") beskæftiget i den uformelle økonomi. Forskning viser da også, at arbejdstagere i den uformelle økonomi er i højere risiko for fattigdom end arbejdstagere i den formelle økonomi. Heraf følger, at der i vidt omfang er overlap mellem at arbejde uformelt og være fattig og sårbar.

Når arbejdstagere i den uformelle økonomi generelt er fysisk og økonomisk sårbare, er det en del af forklaringen, at arbejdere i den uformelle økonomi er enten principielt eller de facto afskåret fra sociale sikringsordninger, regler om sikkerhed og sundhed, barsel og anden lovgivning om beskyttelse af arbejdskraft, herunder fundamentale arbejdstagerrettigheder.

Til forberedelse af årets drøftelse har ILO's sekretariat udarbejdet en rapport fra juli 2013, der indeholder baggrund om behovet for et nyt ILO-instrument. Rapporten indeholder også et spørgeskema, som regeringerne har skullet besvare og indsende til ILO. Beskæftigelsesministeriet har indsendt et koordineret dansk regeringssvar på spørgeskemaet, hvoraf også arbejdsmarkedets parter kommentarer fremgik.

Rapporten er inddelt i tre kapitler: Kapitel 1 giver et overblik over fænomenet den uformelle økonomi, dens indvirkning på opnåelsen af anstændigt arbejde for alle arbejdstagere og arbejdsgivere og ILO's tilgang til overgangen til formalitet. Kapitel 2 indeholder oplysninger om de lovgivningsmæssige rammer i forbindelse med den uformelle økonomi på internationalt og nationalt plan, herunder med eksempler på eksisterende lovgivning og praksis fra forskellige regioner, der er vedtaget med henblik på at sikre en progressiv overgang til formel økonomi. Kapitel 3 undersøger behovet for en integreret politik-tilgang, der omfatter ILO's fire strategiske mål (grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, beskæftigelse, social beskyttelse og social dialog), og som samtidig er tilpasset den nationale kontekst, med sigte på at sikre en gradvis overgang til formel økonomi.

"Uformel økonomi" refererer til "alle økonomiske aktiviteter udført af arbejdstagere og økonomiske enheder, der - enten i lovgivning eller i praksis - ikke er dækket eller er utilstrækkeligt dækket af formelle ordninger". Det bemærkes, at definitionen ikke omfatter økonomiske aktiviteter, der er ulovlige, jf. internationale traktater.

Der er således tale om en meget bred definition, og det fremgår af rapporten, at uformel økonomi er særligt udbredt i udviklingslandene, men ikke begrænset hertil. Samtidig fremhæves det, at omstændighederne omkring uformel økonomi, herunder måder at gennemføre overgangen til formel økonomi på, kan variere meget fra land til land. I rapporten skitserer ILO, hvordan formalisering af uformel økonomi i princippet kan tage én af to former. Enten kan det indebære sanktioner over for aktører i den uformelle økonomi, eller også kan formalisering ske ved, at man udbreder det beskyt-

telsesniveau, der normalt kun gavner aktører i den formelle økonomi, til også at omfatte aktører i den uformelle økonomi.

I udkastet til konklusioner understreges det netop, at omstændighederne omkring den uformelle økonomi kan være meget forskellige fra land til land, herunder at den ideelle måde at håndtere overgangen til formel økonomi på også kan variere. Samtidig lægges der i vidt omfang op til en henstilling, der placerer sig inden for den tilgang til formalisering, der indebærer udbredelse af det eksisterende beskyttelsesniveau i den formelle økonomi til den uformelle økonomi.

Det vil fortsat være muligt at ændre teksten under forhandlingerne.

Parternes holdning

DA støtter målsætningen om en overgang fra den uformelle økonomi til formel økonomi. Det er dog væsentlig at understrege, at en væsentlig forudsætning for at målet kan nås er, at incitamenterne for virksomhederne til at forblive i den uformelle økonomi skal reduceres samtidig med, at dynamikken og entreprenørånden bevares – det vil være forudsætningen for at varig og inklusiv vækst og udvikling.

Det er derfor vigtigt, at sætte fokus på årsagerne til at virksomhederne er i den uformelle økonomi, hvis der skal findes passende løsninger på problemerne. Her spiller rammebetingelserne for virksomhederne en væsentlig rolle bl.a. fred og politisk stabilitet, en entreprenørånd og fair konkurrence, infrastruktur, uddannelse, stabil regulering og adgang til markederne.

Derfor er det en for snæver tilgang kun at fokusere på arbejdsmarkedet og socialpolitikken, da man jo ikke flytter virksomheder fra uformel til formel økonomi ved kun at sætte fokus her. Risikoen ved en sådan tilgang kunne blive, at flere virksomheder flytter over i den uformelle økonomi, fordi det vil være mere attraktivt.

Hvis der skal gøres brug af et instrument bør det være en henstilling (ikke retligt bindende).

LO er i princippet enig i regerings holdning som beskrevet nedenfor. Den uformelle økonomi har en meget væsentlig betydning og indvirkning på arbejdsmarkedet i mange lande. I de såkaldte udviklingslande udgør arbejdsstyrken i den uformelle økonomi mellem 40-80 procent af arbejdsstyrken.

Interessen for at formalisere området er dukket op som en prioriteret, politisk dagsorden i udviklede og udviklingslande. I de forskellige regioner er der taget nye politiske initiativer og strategier, der har til formål at lette overgangen fra uformel til formel sektor, er taget i brug.

Alt dette understreger behovet for en integreret politisk ramme, der omfatter ILO's fire strategiske mål (grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, beskæftigelse, social beskyttelse og socialdialog) tilpasset den nationale kontekst.

Den uformelle økonomi har en meget væsentlig betydning og indvirkning på arbejdsmarkedet i mange lande. I de såkaldte udviklingslande udgør arbejdsstyrken i den uformelle økonomi mellem 40-80 procent af arbejdsstyrken.

Interessen for at formalisere området er dukket op som en prioriteret, politisk dagsorden i både udviklede og udviklingslande. I de forskellige regioner er der taget nye politiske initiativer og strategier, der har til formål at lette overgangen fra uformel til formel sektor, er taget i brug.

Alt dette understreger behovet for en integreret politisk ramme, der omfatter ILO's fire strategiske mål (grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, beskæftigelse, social beskyttelse og socialdialog) tilpasset den nationale kontekst.

FTF er af den holdning, at den uformelle økonomi ofte er præget af meget ringe arbejdsforhold for arbejdstagerne, der afviger fra ILO's standarder om anstændigt arbejde. Manglende sociale sikringsordninger, regler om sikkerhed og sundhed, barsel og anden lovgivning om beskyttelse af arbejdskraft, herunder fundamentale arbejdstagerrettigheder er udbredt indenfor den uformelle økonomi, så FTF støtter, at der vedtages et nyt ILO-instrument om overgangen fra uformel til formel økonomi. FTF er enig i, at den uformelle økonomi udgør en aktuel global problemstilling, som varierer fra land til land og kræver tilpassende løsningsmodeller, men FTF har ikke dermed taget stilling til instrumentets form, hvilket først kan ske, når forslaget foreligger.

Den danske regerings holdning

Danmark støtter fuldt ud op om målet om at udbrede anstændigt arbejde ved at sikre produktive job, herunder forbedrede arbejds- og levevilkår, udbredelse af arbejdstagerrettigheder og etablering af grundlæggende sociale sikring. Danmark støtter derfor også målsætningen om en overgang til formel økonomi, der bl.a. kan bidrage til at reducere fattigdom.

Danmark kan således støtte, at der vedtages et nyt ILO-instrument om overgangen fra uformel til formel økonomi, som udgør en aktuel global problemstilling.

Få så vidt angår instrumentets form, støtter Danmark op om, at der bør være tale om en henstilling (ikke-retlig bindende), som der pt. lægges op til i udkastet til konklusioner.

Danmarks udgangspunkt vil være, at formålet med instrumentet bør være at bidrage til en reel formalisering af den uformelle økonomi i modsætning til en (permanent) regulering af den uformelle økonomi, idet parallelsystemer bør undgås (på sigt).

Danmark vil i øvrigt arbejde for at skabe forståelse for, at instrumentet ikke bør omhandle situationer, hvor der spekuleres mod et ellers velreguleret arbejdsmarked med effektiv håndhævelse.

Der forventes EU-koordination om emnet både forud for og under forhandlingerne.

c. Komité om beskæftigelse

Som opfølgning på ILO's 2008-Deklaration om social retfærdighed for en fair globalisering indgår det på Arbejdskonferencen at have en tilbagevendende drøftelse af de fire strategiske mål i Decent Work-begrebet. I 2010 indledte Arbejdskonference første fase af disse tilbagevendende drøftelser. I år drøftes for anden gang målsætningen om at fremme beskæftigelse. Det indgår at overveje beho-

vet for at justere ILO's prioriteter og handlingsplaner og herunder vurdere ILO's hidtidige indsats og aktiviteter.

Her 6 år efter vedtagelsen af 2008-Deklarationen og 6 år efter den økonomiske krises begyndelse står verden stadig over for en usikker tid med svag og ujævn økonomisk fremgang. Verden står bl.a. over for udfordringen med at skulle integrere 404 millioner nytilkomne på arbejdsmarkedet samt at skulle finde anstændigt og produktivt arbejde til 202 millioner arbejdsløse. Vejen til bæredygtigt opsving og udvikling kræver proaktive, beskæftigelsescentrerede og inkluderende vækststrategier - globalt og nationalt.

Det er i det lys, at komiteens deltagere får mulighed for at vurdere og evaluere de tiltag, der er taget i medlemslandene og af ILO og se på mulighederne for fremtiden.

ILO har til brug for drøftelserne udarbejdet en rapport "Employment policies for sustainable recovery and development".

Rapporten er inddelt i 3 kapitler, et sammendrag samt afsnit om forslag til drøftelse:

Kapitel 1 handler om udfordringerne for beskæftigelsespolitikken" og behandler analyser af de aktuelle udfordringer, som beskæftigelsespolitikken står over for både nationalt og regionalt. Der er fortsat et billede af økonomisk og finansiel krise, og de konsolideringstiltag, der er indført til at afhjælpe krisen, har haft meget forskellig effekt i de forskellige lande. Den økonomiske situation er stadig temmelig usikker, hvilket hæmmer investeringslysten. Arbejdsløshedsprocenten stagnerer, langtidsarbejdsløshedsprocenten stiger, og især unge og kvinder er ramt af situationen. Der er større og større andel af ufrivilligt deltidsarbejde og stadig mere og mere job-usikkerhed.

Kapitel 2 beskriver i detaljer de tiltag ILO og medlemsstaterne har sat ind med for at øge beskæftigelsen. Der lægges hovedvægt på ILO's indsats. Flere og flere lande har indført nationale beskæftigelsesstrategier med vægt på kapacitetsopbygning og rådgivning, og den sociale dialog er blevet et vigtigt aspekt i flere lande. Analyserne i kapitel 2 behandler beskæftigelsesrettede makroøkonomiske aspekter, politikker inden for handels- og industrisektorerne, fokus på tilpasning af arbejdsmiljø til fremme af beskæftigelse, investering i infrastruktur som en beskæftigelsesfremmende foranstaltning, overgangen fra uformel til formel økonomi, ungdomsarbejdsløshed og deraf følgende indsatser.

Kapitel 3 ser på udfordringerne og nye prioriteringer. Der må fx skabes indsatser i retning af proaktive, beskæftigelsesrettede og inkluderende strategier inden for en sammenhængende politisk ramme, globalt såvel som nationalt. Der må ske en vis opgradering af forskellige indsatser til støtte for beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, som både berører udbud og efterspørgsel af arbejdskraft. Den investering, der foretages for at puste liv i væksten og fremme opsvinget, må være i kvalitetsjob. Der skal foretages store investeringer for at eliminere ungdomsarbejdsløsheden. Overgang til formel økonomi er fortsat et prioriteret mål i beskæftigelsespolitik, også indenfor social beskyttelse. Social dialog er essentiel for opbygning af basis for strukturelle reformer. Beskæftigelsesministerier har hovedansvaret for at koordinere og skabe sammenhæng i leveringen af beskæftigelsespolitik – om end gennem institutioner.

Rapporten lister en lang række punkter til drøftelse i komiteen, der tager udgangspunkt i de forskellige elementer, der er belyst i de første 3 kapitler. Som temaer indgår den aldrende arbejdsstyrke, problemstillingen om ungdomsarbejdsløshed og vigtigheden af den sociale dialog. Der vil være en særlig session om social beskyttelse.

Komiteens drøftelser skal munde ud i:

- En fælles forståelse af aktuelle beskæftigelsesmæssige udfordringer og de væsentlige indikatorer for forandring
- Yderligere information om nationale beskæftigelsesstrategier og udveksling af ”best practice”
- Information om fokusområder for ILO’s arbejde som fx: strukturel og langtidsarbejdsløshed, selvstændigt arbejde, sammenhæng mellem teknologi, beskæftigelse og færdigheder, ulighed m.v.
- Identifikation af de væsentlige elementer, der bør indgå for at definere anstændigt arbejde
- Identifikation af de erfaringer, man har gjort mht. sammenhængen mellem de 4 strategiske mål
- Vedvarende og styrket forståelse fra medlemslandene for ILO’s tilgang til en samlet, integreret beskæftigelsespolitik.

Det er ikke meningen, at der skal udarbejdes nye instrumenter. Slutdokumenterne vil være fælles konklusioner og en resolution.

Parternes holdning

DA hilser drøftelsen om beskæftigelse velkommen.

Det er vigtigt at understrege, at varig økonomisk vækst er en nødvendig forudsætning for skabelse af arbejdspladser. Det er i den forbindelse afgørende at skabe et sundt erhvervsklima og at sikre strukturelle reformer, som fremmer vækst, investeringer og øger produktiviteten i virksomhederne.

Det er vigtigt, at de strukturelle reformer sætter fokus på de centrale udfordringer på såvel kort sigt, fx den store ungdomsledighed, som på langt sigt nogle landes skæve demografiske udvikling med deraf følgende faldende arbejdsstyrker og behov for tiltrækning af arbejdskraft fra andre regioner.

Udfordringerne på beskæftigelsesområdet er globalt meget forskellige, hvilket bør afspejles i konklusionerne fra konferencen.

LO er af den opfattelse, at den finansielle og økonomiske krise ikke må føre til en underminering af ordnede forhold og ordentlige vilkår på arbejdsmarkedet, hverken globalt, regionalt eller nationalt. Det er vigtigt, at en sådan indsats understøttes, og at det sker i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, som dermed har mulighed for at varetage deres rolle og opgave.

Politikker til fremme af vækst og beskæftigelse bør fremhæve betydningen af social dialog i denne proces (særligt konventionerne 87, 98 og 144), også i krise/kritiske situationer.

Arbejdstagerrettigheder og social dialog er helt afgørende i forhold til at fremme bæredygtig social og økonomisk vækst med fokus på jobskabelse.

FTF er enig i, at vejen til bæredygtigt opsving og udvikling kræver proaktive, beskæftigelsescentrerede og inkluderende vækststrategier - globalt og nationalt. FTF støtter derfor, at den sociale dialog kommer i fokus for drøftelserne og udbredes i videst mulige udstrækning i de lande, hvor den sociale dialog endnu ikke fungerer. Vi er enige i, at social dialog er essentiel for opbygning af basis for strukturelle reformer. FTF støtter op om målet med at opnå fælles konklusioner samt en fælles resolution på området og ønsker i den forbindelse at fremhæve det positive i en velfungerende social dialog under iagttagelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder.

Den danske regerings holdning

Danmark hilser rapporten velkommen som et godt grundlag for diskussion af et relevant emne.

Danmark vil støtte arbejdet i komiteen og arbejde for at fremme relevante danske synspunkter såsom betydningen af reformpolitik og strukturelle forandringer, indsatser for at imødegå ungdomsarbejdsløshed m.v. og derved bidrage med information om de forskellige indsatser, Danmark har gennemført som opfølgning på den første fase af de tilbagevendende drøftelser i ILO regi.

Der ventes EU-koordinering både forud for og under selve forhandlingerne.

d. Ændring af MLC

Konventionen om Søfarendes Arbejdsforhold (Maritime Labour Convention, MLC) trådte i kraft internationalt og i Danmark den 20. august 2013. 57 lande har pr. 28. april 2014 ratificeret konventionen, hvilket dækker mere end 80 % af verdensbruttotonnagen.

I henhold til artikel XIII i MLC skal ILO's Styrelsesråd sikre, at anvendelsen af MLC kontinuerligt gennemgås, og at der foretages justeringer om nødvendigt. Dette skal ske ved at nedsætte en komité inden for arbejdsnormer til søs. ILO's styrelsesråd nedsatte derfor i juni 2013 Den Særlige MLC-trepartskomité.

Den Særlige MLC-trepartskomité kan behandle ændringsforslag til MLC's kodeks. Ændringsforslag til MLC skal således først behandles på et møde i Den Særlige MLC-trepartskomité for derefter at blive godkendt eller forkastet af ILO's Arbejdskonference.

Den Særlige MLC-trepartskomité afholdte sit første møde den 7.-11. april 2014. På dette møde blev to ændringsforslag til MLC behandlet. De to ændringsforslag til MLC var udarbejdet i et samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdstagere på internationalt plan. Ændringsforslagene drejer sig om efterladte søfarende og økonomisk kompensation ved søfarendes død eller langvarige invaliditet.

Det første ændringsforslag om efterladte søfarende vedrører tilfælde, hvor en skibsreder ikke kan dække udgifterne til søfarendes hjemrejse, eller hvor en skibsreder har efterladt søfarende tilbage på et skib uden at opfylde sine grundlæggende forpligtelser over for de søfarende, der er om bord, fx ved at undlade at stille mad eller drikkevarer til rådighed, sørge for deres hjemrejse eller betale løn.

Ændringsforslaget medfører, at der fastsættes en række krav til at oprette et finansielt sikkerhedssystem, der skal dække eventuelle lønudestående, udgifter til hotelophold og hjemsendelse mv. for søfarende, der efterlades om bord på et skib. Det finansielle sikkerhedssystem kan oprettes på forskellige måder, herunder som social sikring, en fond eller en forsikring eller lignende.

Det andet ændringsforslag handler om økonomisk kompensation ved søfarendes død eller langvarige invaliditet som følge af en arbejdsskade, sygdom eller fare.

Ændringsforslaget medfører, at der indføres minimumsbeskyttelse for at sikre den økonomiske kompensation for krav, der følger af ansættelsen i forbindelse med en arbejdsskade, sygdom eller fare. Det medfører bl.a., at man som søfarende har krav på fuld og hel betaling af kompensationen, fx for en arbejdsskade, og ikke skal acceptere at modtage en betaling, der er mindre end den, som den søfarende har ret til.

Der vil som følge af begge ændringsforslag blive stillet krav om, at der om bord på skibene skal opslås dokumentation for, at der er oprettet et finansielt sikkerhedssystem til hjemsendelse af søfarende og er dækning for krav på økonomisk kompensation ved død eller langvarig invaliditet.

Begge ændringsforslag blev vedtaget af Den Særlige MLC-trepartskomiteé, hvorfor de nu bliver forelagt til godkendelse eller forkastelse på Arbejdskonferencen.

Godkender Arbejdskonferencen ændringsforslagene, skal ILO meddele dette til de ratificerende lande, herunder Danmark, med angivelse af en periode på mindst ét år og højst to år til nærmere at overveje ændringsforslagenes indhold samt sørge for implementering. Når denne periode er udløbet, træder ændringsforslagene i kraft seks måneder derefter. Forkaster Arbejdskonferencen ændringsforslagene, skal de genbehandles af Den Særlige MLC-trepartskomiteé.

Et ratificerende land kan dog meddele ILO, at man kun vil være bundet af ændringsforslagene efter en udtrykkelig meddelelse om accept af ændringsforslagene, og/eller at ændringsforslagene ikke vil blive implementeret i en angiven periode.

Parternes holdning

DA lægger vægt på, at ændringer sker i overensstemmelse med den enighed, der er opnået og opnås af de søfarendes organisationer, også i implementeringen.

LO støtter ændringsforslagene.

Den danske regerings holdning

Regeringen er positiv over for begge ændringsforslag og agter at stemme for godkendelse af begge forslagene.

I forhold til ændringsforslaget om efterladte søfarende vedrører dette et tiltagende problem. Sager om efterladte søfarende har betydelige menneskelige og sociale konsekvenser for de søfarende og deres familier. Dette ændringsforslag vil således etablere et socialt sikkerhedsnet for efterladte søfarende, der vil imødegå disse konsekvenser.

Det er ikke almindeligt for danske skibe, at søfarende efterlades. Der bør imidlertid gives alle søfarende en beskyttelse, når de havner i en situation, hvor de efterlades.

Der har således allerede været situationer, hvor søfarende er blevet efterladt, herunder på udenlandske skibe i dansk havn. Det skyldtes, at rederierne af økonomiske grunde havde opgivet skibene og de søfarende.

Der er allerede et dansk finansielt sikkerhedssystem, som i langt overvejende grad er i overensstemmelse med ændringsforslaget. Der er i medfør af lov om søfarendes ansættelsesforhold mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 73 af 17. januar 2014, etableret en særlig pulje på 1,4 millioner kr. årligt, som dækker økonomisk tilskud til dækning af udgifter til hjemrejse og underhold om bord samt sikring af bl.a. forplejning, varme, elektricitet, kommunikation og hygiejne på skibet, indtil hjemrejsen kan finde sted.

Dansk lovgivning har dermed etableret et socialt sikkerhedsnet, som vil forbedre beskyttelsen af søfarende på danske skibe og på udenlandske skibe i dansk havn. Danmark er altså gået et skridt videre end, hvad MLC kræver på nuværende tidspunkt.

De danske regler indeholder dog ikke bestemmelser, som sikrer løn til efterladte søfarende. Udbetaling af udestående løn er ikke omfattet af puljemidlerne på 1,4 millioner kr., da dette for danske skibes vedkommende er dækket af Lønmodtagernes Garantifond (LG) i forbindelse med rederiets konkurs eller rekonstruktion. I tilfælde, hvor LG ikke dækker manglende lønudbetaling, vil regeringen lægge op til, at der bliver indført et krav om forsikring. Der vil som følge heraf blive tale om visse tilpasninger af dansk lovgivning, som vil blive drøftet med søfartserhvervets parter.

Ændringsforslaget om økonomisk kompensation ved søfarendes død eller langvarige invaliditet vedrører både krav efter dansk rets almindelige erstatningsregler og krav som følge af en arbejdsskade, som er særligt reguleret i arbejdsskadesikringsloven som en social sikringsordning. Forslaget stiller nye krav til dokumentation for arbejdsgivers finansielle sikkerhed.

På grund af arbejdsskadeordningens særlige karakter er der ikke behov for særlig dokumentation for arbejdsgivers finansielle forhold. Dette skyldes, at der er tale om en lovpligtig forsikring, som alle arbejdsgivere skal tegne, og som sikrer udbetaling af erstatning og godtgørelse i tilfælde af en arbejdsskade. En særlig ordning sikrer udbetaling selv i tilfælde, hvor en arbejdsgiver undtagelsesvist har undladt at tegne forsikringen. Arbejdsskadesikringsloven rummer derfor ingen krav om dokumentation for arbejdsgivers finansielle sikkerhed.

For så vidt angår finansiell sikkerhed for krav om erstatning for arbejdsskader må konventionen således anses for opfyldt ved, at arbejdsgiverne tegner arbejdsulykkesforsikring og tilmelder sig Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring.

Forslaget kan nødvendiggøre ændringer i anden lovgivning end arbejdsskadesikringsloven.

Det er muligt efter MLC at anse kravene i ændringsforslaget for gennemført ved substantiel ækvivalens, dvs. en metode til at gennemføre det på en anden måde end angivet, men fortsat opnå det ønskede resultat med ændringsforslaget. Derved sikres en fleksibilitet i gennemførelsen af ændringsforslagene. Lovgivningen skal dog medvirke til fuldt ud at opnå det generelle mål og formål med de nye regler.

Faste punkter på dagsordenen

a. Applikationskomitéen

Som et fast punkt på konferencens dagsorden samles Applikationskomitéen hvert år. Komiteen gennemgår de modtagne rapporter fra medlemslandene angående ratificerede ILO-konventioner, herunder brud på ratificerede konventioner og landenes manglende rapporteringer.

Ekspertkomitéens rapport om medlemslandenes implementering af konventionerne danner grundlag for Applikationskomiteens arbejde. På baggrund af Ekspertkomiteens rapport udvælger arbejdsmarkedets parter hvert år 25 individuelle sager på landeniveau også kaldet ”landelisten”. Disse sager udvælges typisk ud fra sagernes alvor, men også ud fra en vis geografisk fordeling. For så vidt angår omtalen af Danmark i dette års rapport fra Ekspertkomitéen henvises til bilag 4.

Der er mulighed for at tilkendegive holdning under Applikationskomiteens drøftelser. Danmarks holdning og eventuelle kommentarer i de enkelte individuelle sager afklares først, når arbejdsmarkedets parter har udvalgt de enkelte sager. Sådanne indlæg gives gerne som gruppeindlæg, typisk som EU-indlæg.

Se også afsnit 3 for uddybende information om drøftelserne omkring arbejdet i Applikationskomitéen.

Ekspertkomiteens særlige rapport om ILO's konvention om mindstelønsfastsættelse (nr. 131) og henstilling om mindstelønsfastsættelse (nr. 135), begge fra 1970.

Ekspertkomitéen udarbejder hvert år en rapport (general survey) om et bestemt emne med udgangspunkt i én eller flere af de konventioner, der er sat til diskussion i Applikationskomitéen, og evt. henstillinger i tilknytning hertil. Denne rapport tager udgangspunkt i en særlig rapportering fra medlemslandene om implementering og efterlevelse, herunder evt. manglende efterlevelse af de udvalgte konventioner. Rapporten diskuteres typisk på et af de første møder i komitéen.

Dette års generelle rapport handler om mindstelønsfastsættelse med udgangspunkt i:

- ILO-konvention nr. 131 om mindstelønsfastsættelse (1970) (ikke ratificeret af Danmark)
- Henstilling nr. 135 om mindstelønsfastsættelse (1970).

Det er tredje gang, at en generel rapport fra Ekspertkomitéen omhandler mindstelønsfastsættelse, idet temaet også lå til grund for de generelle rapporter forud for arbejdskonferencerne i 1958 og 1992. Dette vidner om den betydning, ILO tillægger emnet, ikke mindst i en tid, hvor globaliseringen og den økonomiske krise har sat mange lønmodtagergrupper under øget pres.

Rapportens formål er at give et globalt billede af lovgivning og praksis i medlemsstaterne i forhold til implementering af den nævnte konvention og henstilling. Rapporten trækker de overordnede observationer frem og søger at bidrage med vejledning til, hvordan den fulde effekt af den ratificerede konvention kan opnås. Desuden beskriver rapporten de udfordringer, som nogle medlemsstater har mødt i forbindelse med ratificering.

Fra ILO's side lægges der op til en definition af mindstelønsfastsættelse som et element i en politik, der tager sigte på at overvinde fattigdom og sikre opfyldelsen af alle arbejdstageres og deres familiers behov. Ekspertkomitéen bemærker, at mange arbejdstagere, også i de industrialiserede lande, stadig er udelukkede fra systemer til mindstelønsfastsættelse. Det gælder fx arbejdstagere i landbruget i Canada, og domestic workers i Korea.

Rapporten konkluderer, at de principper og bestemmelser, der følger af konvention nr. 131 og henstilling nr. 135, finder anvendelse i et betydeligt antal medlemslande gennem lovgivning, kollektive aftaler og/eller domstolspraksis, også hvor det pågældende medlemsland ikke har ratificeret de nævnte konventioner.

Dog kan der fortsat iagttages en række problemer og udfordringer. Ekspertkomitéen peger i den forbindelse særligt på følgende forhold:

- Både konventionen og henstillingen forudsætter omfattende inddragelse af arbejdsmarkedets parter. Derfor er de systemer, hvor mindstelønnen fastsættes egenrådigt af regeringen, problematiske i forhold til overholdelse af såvel konventionen som henstillingen om mindstelønsfastsættelse. Her bemærkes det, at såvel arbejdsgiver- som arbejdstagerorganisationer, inkl. IOE og ITUC, giver udtryk for, at de som parter ofte ikke inddrages tilstrækkeligt i processen.
- Der kan være udfordringer forbundet med at afgøre, om der skal fastsættes ét niveau for mindsteløn, som dækker alle sektorer, eller om mindstelønnen skal differentieres efter fx brancher.
- Spørgsmålet om, hvor mange forskellige udgiftsposter der skal kunne dækkes ved hjælp af mindsteløn. Det bemærkes i den forbindelse, at termen "living wage" foruden mad, husleje og tøj også tager sigte på at kunne dække deltagelse i samfundets sociale og kulturelle liv.
- Især den økonomiske krise har medført, at der i en række lande er indført mulighed for at dispensere fra mindstelønnen for bestemte grupper af medarbejdere (fx unge eller handicappede). Dette indebærer en risiko for diskrimination.
- Spørgsmålet om sikring af et, for såvel arbejdsgiver- som arbejdstagerside, acceptabelt niveau for den enkelte mindsteløn. Ved for lavt niveau er der fare for, at mindstelønnen ikke lever op til formålet om social beskyttelse. Ved for højt niveau er der fare for, at mindstelønnen ikke overholdes, eller fører til ekspansion i den uformelle økonomi.
- Spørgsmålet om, hvordan man etablerer et konstruktivt system til at sikre inspektion og sanktioner. Det bemærkes bl.a., at et system til mindstelønsfastsættelse, der ikke bakkes op af tilstrækkelige inspektions- og sanktionsmuligheder, er til ulempe for såvel de berørte arbejdstagere som de arbejdsgivere, der opfylder kravene.

Drøftelsen af den generelle rapport ventes at resultere i vedtagelse af fælles konklusioner, der tillige vil indgå i et bidrag til debatten i den tekniske komité om beskæftigelse.

Parternes holdning

DA finder, at Ekspertkomiteens rapport afspejler, at mindstelønssystemer som hovedregel ikke er et middel, der kan løse de udfordringer mange landes arbejdsmarkeder står overfor.

Mindelønssystemer går ofte hånd i hånd med problemstillinger med en uformel sektor, der udfordrer det formelle arbejdsmarked. Den manglende inddragelse af arbejdsmarkedets parter i lønfastsættelsen i mange lande er selvstændigt og alvorligt problem, som også illustrerer, at mindsteløn

også bruges som et rent politisk redskab. Rapporten viser, hvor vanskeligt et mindstelønssystemer har ved at tilpasse sig de økonomiske udfordringer. DA finder ikke, at der er behov for ratifikations tiltag. For god ordens skyld skal DA nævne, at man stadig ikke finder en ratifikation af ILO-konvention nr. 131 eller ILO-henstilling nr. 135 relevant for Danmark.

LO støtter drøftelserne af ILO konvention 131 og henstilling 135.

FTF er enig i, at forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår er en af hjørnesteenene i den danske arbejdsmarkedsmodel, og ønsker at bakke op om den nuværende danske model.

Den danske regerings holdning

Den danske regering støtter, at Applikationskomitéen drøfter mindstelønsfastsættelse med udgangspunkt i ILO-konvention nr. 131 og ILO-henstilling nr. 135.

I Danmark fastsættes mindstelønnen ikke i lovgivningen, men ved kollektive overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter. Frie kollektive forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår er en af hjørnesteenene i den danske arbejdsmarkedsmodel. Dette gælder både den private og den offentlige sektor. Langt den største del af den offentlige sektor er således dækket af kollektive overenskomster.

Det er den danske regerings opfattelse, at den vide anvendelse af kollektive aftaleforhandlinger i Danmark bidrager til et stærkt og fleksibelt arbejdsmarked, der er i stand til at tilpasse sig de aktuelle udfordringer.

Der er ingen overvejelser om ratifikation af ILO-konvention nr. 131. Danmark lever imidlertid fuldt ud op til principperne i og formålet med konventionen.

Den danske regering kan på den baggrund støtte eventuelle tiltag for at fremme ratifikation eller fremme af principperne i konvention nr. 131.

b. Udvalgelseskomitéen (Selection Committee)

Den såkaldte udvalgelseskomité beskæftiger sig med afviklingen af Arbejdskonferencen, typisk spørgsmål i relation til tidsplaner, organisering mv.

Parternes holdning

DA afventer drøftelserne på konferencen.

Den danske regerings holdning

Danmark er medlem af Udvalgelseskomiteen i kraft af vort sæde i styrelsesrådet og tage aktivt del i drøftelserne. Foreløbigt er der ikke kendskab til særlige punkter på udvalgets dagsorden udover de mere processuelle.

c. Finansielle og administrative spørgsmål

ILO's "Report II: Information concerning the programme and budget and other questions" omfatter to elementer, der skal træffes beslutning om på Arbejdskonferencen.

For det første lægges der op til, at arbejdskonference vedtager det revisorpåtegnede konsoliderede årsregnskab for 2013. Generaldirektørens finansielle rapport og erklæringerne for 2013 samt revisionsrapporten vil blive gjort tilgængelig som et separat dokument. Styrelsesrådets anbefaling vedrørende vedtagelsen af de reviderede statements vil blive præsenteret for Finanskomiteen for regeringsrepræsentanter.

For det andet lægges der op til, at Arbejdskonferencen vedtager en (delvis) finansiering af UN Resident Coordinator systemet for perioden 2014-2015 som anbefalet af Styrelsesrådet på rådets 320. session i marts 2014.

Danmark kan støtte begge forslag.

d. Generaldirektørens rapporter og rapport fra formanden for Styrelsesrådet

Hvert år udarbejder ILO's Generaldirektør en særlig rapport til Arbejdskonferencen, som debatteres af talerne i plenum under konferencen. Forsøgsvist er det bestemt, at rapporten skal være dagsordenssættende og vedrøre et aktuelt tema, i år "Fair Immigration".

ILO har haft fokus på vandrende arbejdstagere siden sin oprettelse i 1919. Siden er antallet af vandrende arbejdstagere stadigt stigende, ligesom denne gruppe er særligt udsat for uacceptable arbejdsforhold. Debatten om vandrende arbejdstagere er central og foregår på alle niveauer, men indeholder også en række kontroversielle elementer.

Generaldirektøren gør opmærksom på en række globale tendenser, fx at ILO på verdensplan senest har målt 231,5 mio. vandrende arbejdstagere svarende til 3 pct. af den globale befolkning og har forventning om at antallet vil fortsætte med at stige. Selvom de udviklede lande stadig modtager over halvdelen af alle migranter, er indvandringen af arbejdskraft her aftagende. Kvinder udgør hovedparten af migranter i Europa, Amerika og Oceanien, men ikke i Afrika og i Asien. De yngste migranter kommer primært fra udviklingslandene, hvorimod ældre migranter kommer fra udviklede lande.

Generaldirektøren beskriver også trends i regeringernes politikker, særligt mod en mere restriktiv indvandringspolitik. Indvandringens effekt på arbejdsmarkedet har været genstand for kontroverser. EU og princippet om fri bevægelighed for arbejdskraft er nævnt, men her nævnes også, at anvendelsen af princippet er dog genstand for stadig diskussion, bl.a. pga. bekymring for såkaldt velfærdsturisme. ILO konkluderer imidlertid, at effekten af vandrende arbejdstagere i forhold til lønpresser er mindre end hvad den offentlige opinion antyder, men at bekymringerne ikke desto mindre skal tages alvorligt. Tendensen i regulering går mod mere selektive og specifikke adgangskrav, herunder tidsbegrænsninger og opstilling af kriterier inden for uddannelse og fag.

Generaldirektøren kommenterer også på vikårene for migranter. Begrænsninger i indvandring fører ofte til et betydeligt antal arbejdstagere i forskellige former for uregelmæssig beskæftigelse, herunder illegal indvandring. Disse arbejdstagere er ofte særligt sårbare for udnyttelse og misbrug. Selvom der er enighed om, at illegal indvandring skal undgås, er det åbenbart svært at finde fælles løsninger til håndtering heraf.

En lille del af de vandrede arbejdstagere nyder dog særdeles fordelagtige vilkår, som resultat af international rekruttering og i kraft af efterspørgslen på højere uddannelser og eftertragtede evner. Her opstår en særligt udfordring i forhold til brain drain, der risikerer at hæmme afsenderlandets udvikling.

Private bureauer er vigtige aktører i formidlingen af arbejdskraft på tværs af grænser. Med til billedet er desværre også udbredt misbrug, opkrævning af ublu gebyrer, bevidst misinformation og bedrag i forhold til tilbudt arbejde.

Generaldirektøren lægger op til otte centrale punkter for ILO's videre arbejde med dette spørgsmål:

1. Promovering af anstændigt arbejde i afsenderlande
2. Formulering af fair praksis og politikker – ud fra gode eksempler og relevante standarder
3. Promovering af bilaterale aftaler for velreguleret og retfærdig migration mellem stater
4. Institutionaliseret af retfærdige rekrutteringsprocesser
5. Arbejdet med at modvirke uacceptable situationer
6. Fremme af den rettighedsbaserede tilgang
7. Bidrage til et styrket multilateralt rettighedsbaseret tilgang til migration
8. Involvering af arbejdsmarkedets parter, herunder gennem viden og kapacitetsopbyggelse som gennemgående løsninger

Generaldirektøren har desuden som tidligere udarbejdet en rapport om situationen for arbejdere i de besatte arabiske områder på Vestbredden. Ligesom der ventes en rapport om ILO's programimplementering og opnåede resultater i 2013-14, samt at formanden for Styrelsesrådet fremlægger sin rapport for konferencen om styrelsesrådsarbejdet i det forgangne år.

Disse rapporter diskuteres i plenum i 2. og 3. uge af konferencen.

3. Drøftelser omkring arbejdet i Applikationskomiteén

I 2012 brød arbejdet i Applikationskomiteen sammen, og til sidst måtte komiteen indstille sine møder. Det skete, uden at det var muligt at gennemføre de individuelle landesager, hvor udvalgte ILO-medlemsstater får lejlighed til at forholde sig til kritik af brud på ratificerede ILO-konventioner mv.

Uenigheden kom særligt til udtryk under drøftelserne af Ekspertkomiteens rapport General Survey, der i 2012 omhandlede ILO's otte kernekonventioner. Her fandt arbejdsgiverne, at Ekspertkomiteén i sine fortolkninger klart overskred sit mandat, blandt andet når komiteen indfortolkede en ret til strejke og konflikte i konventionen om fagforeningsfrihed (ILO's konvention nr. 87). Dette udviklede sig således, at det ikke var muligt at nå til fælles konklusioner fra debatten om General Survey, ligesom det ikke var muligt for komiteen at give sit bidrag til debatten i den tekniske komité, der parallelt hermed evaluerede på ILO's indsats for at fremme fundamentale principper og rettigheder i arbejdet. Uenigheden mellem arbejdsgivere og arbejdstagere fik også indflydelse på forhandlingerne om den såkaldte landeliste, som alene forhandles mellem arbejdsgivere og arbejdstagere - uden indblanding fra regeringer. Behandlingen af de individuelle landesager måtte derfor helt opgives.

Siden da er der fulgt op på uenigheden i regi af ILO's styrelsesråd, hvor der har været afholdt en række konsultationer. Under sidste års Arbejdskonference lykkedes det Applikationskomiteen at gennemføre sit arbejde, ligesom parterne nåede til enighed om en fælles landeliste. Det indgik i konklusionerne på de enkelte landesager, at det ikke var muligt at forholde sig til problemstillingen omkring konvention nr. 87.

ILO's generaldirektør er senest af Styrelsesrådet blevet bedt om at føre konsultationer med alle parter med henblik på at fremlægge forslag til en langsigtet løsning på uenigheden. De nordiske lande har sammen med Holland spillet ind i processen forud for ILO's styrelsesråd i marts 2014, se bilag 6.

På ILO's styrelsesrådsmøde i marts 2014 fik ILO's generaldirektør fornyet sit mandat til at føre konsultationer med henblik på beslutning til efteråret om bl.a., hvorvidt sagen skal henføres til et juridisk organ for at nå en afgørelse om strejkeretten. Der synes at være opnået enighed om Ekspertkomiteens mandat, og alle i styrelsesrådet forpligtede sig til at bakke op om processen. Applikationskomiteen forventes på den baggrund også at gennemføre sit arbejde i år.

Også Ekspertkomiteen har medvirket til processen og bl.a. søgt at tydeliggøre sit mandat. Senest fremgår følgende herom af Ekspertkomiteens rapport for 2014 (punkt 31):

"Mandat:

31. Ekspertkomiteen er et uafhængigt organ etableret af Den Internationale Arbejdskonference, og dens medlemmer er udpeget af ILO's styrelsesråd. Det er sammensat af juridiske eksperter og har til opgave at undersøge anvendelsen af ILO-konventionerne og -henstillinger i ILO's medlemsstater. Ekspertkomiteen foretager en upartisk og teknisk analyse af, hvordan konventionerne finder anvendelse i lov og praksis i medlemsstaterne - under hensyntagen til de forskellige nationale forhold og retssystemer. Det indgår i dens arbejde at forholde sig til konventionsbestemmelseres juridiske rækkevidde, indhold og betydning. Komiteens udtalelser og anbefalinger er

ikke bindende, men har til formål at vejlede de nationale myndigheder i deres tiltag. Komiteens arbejde er baseret på upartiskhed, erfaring og ekspertise, hvorigennem dens udtalelser og anbefalinger opnår gyldighed og legitimitet. Komiteens tekniske rolle og autoritet er almindeligt anerkendt, især da den har udført sin tilsynsopgave gennem mere end 85 år, herunder i kraft af dens sammensætning, uafhængighed og arbejdsmetoder, der bygger på en fortsat dialog med regeringer og på en hensyntagen til oplysninger fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. Det er også afspejlet ved inkorporering af komiteens udtalelser og anbefalinger i national lovgivning, i internationale instrumenter og i domstolsafgørelser.”

Parternes holdning

DA har med de øvrige arbejdsgivere deltaget i debatten og processen om rammerne for og arbejdet i Applikationskomiteen i ILO. DA har med tilfredshed fulgt også den positive udvikling i kontakterne mellem ekspertkomiteen og parterne og herunder de bemærkninger om komiteens mandat, som eksperterne selv drager frem i navnlig årets rapport pkt. 31. DA ser frem til, at parterne og regeringerne i den aftalte proces kan finde løsninger på de alle udestående problemer, herunder om fortolkning, og hvorledes konferencen skal behandle sager om enkelte landes forhold til ratificerede konventioner. DA finder, at resultatet af Applikationskomiteens årlige drøftelser, som er det formelle udtryk for konferencens - og dermed ILO, parterne og regeringernes – holdninger, får en mere prioriteret platform.

LO støtter ILO Generaldirektørens ”road map” til den videre proces, som vedtaget på ILO’s Styrelsesrådsmøde i marts 2014.

FTF støtter op om de tiltag, der er sat i værk for at finde en løsning.

Dansk holdning

Danmark har løbende både på arbejdskonferencen og på de efterfølgende styrelsesrådsmøder givet udtryk for, at det er afgørende for ILO’s relevans og virke, at der er et velfungerende overvågnings-system. Danmark støtter derfor også fuldt ud op om de tiltag, der er sat i værk for at finde en varig løsning.

Punktet har endvidere været drøftet i en national sammenhæng, hvor det har været et fast punkt på møderne med de danske parter i Det Faste ILO-udvalg under Beskæftigelsesministeriet.

4. Baggrund

a. Den Internationale Arbejdsorganisation

Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) oprettedes i 1919 med det formål at fremme social retfærdighed og arbejde for en forbedring af arbejdsforholdene verden over. ILO er en særorganisation under FN, og organisationen tæller i dag 185 medlemslande. ILO opererer med en unik trepartsstruktur, hvor repræsentanter for arbejdstagere og arbejdsgivere fungerer på lige fod med regeringer.

Hvert år i juni afholdes Den Internationale Arbejdskonference med deltagelse af alle ILO's medlemslande. Arbejdskonferencen er ILO's øverste organ. Hver delegation består af repræsentanter for regeringen, arbejdstagerne og arbejdsgiverne. En særlig komite ("credentials-komitéen") sikrer, at der reelt er tale om uafhængige partsrepræsentanter.

ILO ledes af en generaldirektør, der vælges af Styrelsesrådet for 5 år ad gangen. Den nuværende generaldirektør er briten Guy Ryder, der i 2012 blev valgt til stillingen. Generaldirektøren varetager sammen med Sekretariatet den daglige ledelse af ILO og rapporterer hvert år til Arbejdskonferencen. Guy Ryder var i april 2014 på besøg i Danmark, hvor han bl.a. mødtes med statsministeren, beskæftigelsesministeren, udviklingsministeren, regeringens faste ILO-udvalg og med LO og DA.

Styrelsesrådet består af 56 medlemmer (28 regeringsrepræsentanter (medlemslande), 14 arbejdstagerrepræsentanter og 14 arbejdsgiverrepræsentanter) og mødes tre gange årligt (marts, juni og oktober/november). Styrelsesrådet har til opgave at fastlægge ILO's overordnede politik, at vedtage dagsordenen for den årlige Arbejdskonference, at fastlægge ILO's budget samt at vælge generaldirektøren.

Der er tradition for et nordisk rotationsprincip i Styrelsesrådet. Danmark har været medlem fra 1999-2002, Norge fra 2002-2005, Finland fra 2005-2008 og Sverige fra 2008-11. På Arbejdskonferencen 2011 blev Danmark valgt ind i Styrelsesrådet for en 3-årig periode, som slutter med valget under dette års Arbejdskonference.

b. ILO's mandat

Den Internationale Arbejdskonference har til opgave, at:

- vedtage internationale arbejdsstandarder i form af konventioner og henstillinger mv.,
- overvåge anvendelsen og implementeringen i medlemslandene af de vedtagne konventioner og henstillinger. Dette foregår i praksis ved, at medlemslandene hvert år rapporterer til ILO,
- fungere som et diskussionsforum for sociale og arbejdsmæssige spørgsmål. I de senere år har Konferencen bl.a. diskuteret emner som globalisering, beskæftigelsesfremme, social beskyttelse og veje ud af den globale økonomiske krise, bæredygtighed og grønne jobs,
- vedtage retningslinjer for ILO's generelle politik og aktiviteter i fremtiden, og
- vedtage ILO's arbejdsprogram og budget (hvert andet år). ILO's arbejde finansieres af medlemslandene.

ILO formulerer internationale arbejdsstandarder, typisk i form af konventioner og henstillinger – og det er herefter op til medlemsstaterne selv at ratificere konventionerne og evt. supplerende protokoller. Bestemmelserne om arbejdsforhold har oftest karakter af minimumsstandarder.

c. ILO-konventioner og henstillinger

Siden oprettelsen i 1919 har ILO vedtaget 189 konventioner om en bred vifte af emner samt 202 henstillinger. 8 konventioner har status af *grundlæggende ILO-konventioner om principper og rettigheder på arbejdsmarkedet*:

- Konvention nr. 29 om tvangsarbejde (1930).
- Konvention nr. 87 om organiseringsfrihed (1948).
- Konvention nr. 98 om kollektiv forhandling (1949).
- Konvention nr. 100 om ligeløn (1951).
- Konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde (1957).
- Konvention nr. 111 om diskrimination i ansættelse (1958).
- Konvention nr. 138 om minimumsalder (1973).
- Konvention nr. 182 om de værste former for børnearbejde (1999).

Disse 8 kernekonventioner er alle medlemslande – qua deres medlemskab – forpligtet til at fremme, respektere og efterleve, uanset om de har ratificeret dem eller ej.

ILO's konventioner er ligesom andre FN-konventioner kun bindende for de medlemslande, der vælger at ratificere dem. Når et medlemsland har ratificeret en ILO-konvention, skal der regelmæssigt rapporteres til ILO om efterlevelsen af konventionen. ILO protokoller knytter sig til en konvention og skal ligeledes ratificeres. ILO's henstillinger er ikke juridisk bindende for medlemslandene, men fungerer som retningslinjer for national handling.

d. Danmark og ILO, ratificerede konventioner og henstillinger

Danmark har været medlem af ILO siden oprettelsen i 1919. Til dato har Danmark ratificeret 72 af ILO's i alt 189 konventioner.

Arbejdskonferencens dagsordenspunkter drøftes nationalt med arbejdsmarkedets parter i Det faste ILO-udvalg. I udvalget deltager udover ministeriet de mest repræsentative hovedorganisationer på det danske arbejdsmarked⁴. Derudover foregår der uformel koordinering på nordisk regeringsplan (nordiske ILO-samrådsmøder). Typisk foregår der endvidere løbende koordinering i kredsen af EU-lande.

I forhold til EU er ILO repræsenteret ved et "Liaison Office" i Bruxelles, og repræsentanter for EU-delegationen i Geneve (EU External Action Service) deltager som observatører i Den Internationale Arbejdskonference. Desuden står det aktuelle EU-formandskab i Genève under Arbejdskonferencen for en omfattende koordination af EU-landenes holdninger. Rollefordelingen mellem formandskabslandet og EU-delegationen er som udgangspunkt, at formandskabslandet taler på EU's vegne, men EU-delegationen har på områder, hvor kompetence ligger hos EU, en mere ledende rolle.

⁴ pr. 1. januar 2014 DA, LO, KL, FTF og AC

Beskæftigelsesministeriet rapporterer hvert år efter Arbejdskonferencen til Folketinget i form af en beretning.

e. Danmarks bidrag til ILO

Danmark (Beskæftigelsesministeriet) har været medlem af Governing Body de seneste tre år og udtræder nu efter den gældende rotationsordning til fordel for Norge. De danske arbejdsmarkedsparter er ligeledes meget aktive i ILO-sammenhæng. Den danske FN-mission i Genève følger ILO's arbejde, og har blandt andet arbejdet for at ILO styrker analyse- og forskningskapaciteten med henblik på at gøre ILO mere relevant i forhold til de – igangværende og forestående – globale omstillingsprocesser. Man har herunder peget på behovet for samarbejde med andre internationale organisationer som Verdensbanken, UNDP og OECD herom.

I forbindelse med ILO's generaldirektørs besøg i Danmark i april 2014 besluttede handels- og udviklingsministeren at øge det danske kernebidrag til ILO med 10 mio. kr., således at det toårige bidrag for 2014-2015 når op på 50 mio. kr. (dækkende to år). Den øgede bevilling er udtryk for den danske støtte til generaldirektørens reformarbejde og organisationens arbejde med arbejdstagerrettigheder. Derudover blev det besluttet, at Danmark vil engagere sig yderligere i ILO's Better Work initiativ i samarbejde med International Finance Corporation IFC og yde et økonomisk bidrag hertil på 15 mio. kr. i 2014. Hertil kommer Danmarks faste årlige bidrag på ca. 12 mio. kr., samt et antal specifikke programmer, herunder en samlet bevilling på 204 mio. kr. til implementering af to større programmer i Afrika i perioden 2009-14 som opfølgning til Afrika-kommission. De to programmer, der vedrører hhv. unge iværksættere og ungdomsuddannelser, er nu ved at blive afsluttet. Et joint review konkluderede i 2013, at programmet fungerede tilfredsstillende, men en forlængelse er ikke tiltænkt. ILO støttes også under enkelte af Danmarks landeprogrammer. Blandt andet indgik man sidste år en aftale med ILO om at bidrage til socialt forsvarlig udvikling af Myanmars tekstil- og fiskerisektorer.

5. Delegationen

a. Regeringsdelegation

Regeringsrepræsentanter og rådgivere:

- Efter særlig aftale er ambassadør Carsten Staur fra FN-Missionen i Genève **delegationsleder** og regeringsrepræsentant.
- Specialkonsulent Torben Lorentzen, Beskæftigelsesministeriet, regeringsrepræsentant (Komitéen om tvangsarbejde)
- Fuldmægtig Martin Engmann Jensen, Beskæftigelsesministeriet, regeringsrepræsentant (Komitéen om overgang fra uformel til formel økonomi)
- Vicedirektør Birgit Sølling Olsen, Søfartsstyrelsen
- Fuldmægtig Lis Witsø-Lund, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver (Komitéen om beskæftigelse)
- Fuldmægtig Carina Christiansen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (27.-30. maj)
- Fuldmægtig Karen Thormann, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver (Applikationskomitéen)
- Kontorchef Lone Henriksen, Beskæftigelsesministeriet, rådgiver
- Chefkonsulent Henrik Vistisen, Udenrigsministeriet, rådgiver (2.-6. juni)
- Attaché Christian Bundegaard, FN-Missionen, Genève, rådgiver (Applikationskomitéen)
- Kontorchef Vibe Westh, Beskæftigelsesministeriet
- Praktikant Malene Linnebjerg, FN-Missionen, Genève, rådgiver

Grønlands Selvstyre deltager i konferencen ved fuldmægtig Camilla Bruun Djarnis.

b. Arbejdsgiverdelegation

- Ansættelsesretschef Flemming Dreesen, DA, arbejdsgiverrepræsentant (Applikationskomitéen)
- Direktør for International Affairs Jørgen Rønnest, DA, arbejdsgiverrepræsentant (talsmand for Arbejdsgiversiden)
- Chefkonsulent Henning Gade, DA, rådgiver
- Konsulent Jesper Lykke Christensen, KL, rådgiver

c. Arbejdstagerdelegation

- International konsulent Jens Erik Ohrt, LO, arbejdstagerrepræsentant (Applikationskomitéen)
- LO-sekretær Marie-Louise Knuppert, LO, stedfortrædende arbejdstagerrepræsentant (Komitéen om overgang fra uformel til formel økonomi)
- Konsulent Lise Johansen, LO, rådgiver (Komitéen om tvangsarbejde)
- Konsulent Mikkel Dalsgaard, FTF, rådgiver (Komitéen om beskæftigelse)
- Næstformand Mads Samsing, HK Kommunal, rådgiver (Komitéerne om beskæftigelse og tvangsarbejde)
-
- Afdelingsleder Stephen Agger, LO, vil aflægge konferencen et besøg.
- Sekretariatsleder Mads Bugge, Ulandssekretariatet, vil aflægge konferencen et besøg.
- Konsulent Jørgen Assens, Ulandssekretariatet, vil aflægge konferencen et besøg.
- Konsulent Eva Tabor, Ulandssekretariatet, vil aflægge konferencen et besøg.
- Tidl. konsulent John Svenningsen, LO, vil aflægge konferencen et besøg.

d. Medlemmer af Folketingets beskæftigelsesudvalg

- Medlem af Folketinget Christian Juhl, Enhedslisten